

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

Katedra ekologie krajiny

**ANALÝZA CESTOVNÍHO RUCHU V CHRÁNĚNÉ
KRAJINNÉ OBLASTI KOKOŠINSKO A NÁVRH
OPATŘENÍ PRO TĚŽNĚ VLIV K OCHRANĚ
PŘÍRODY A KRAJINY**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí práce: Mgr. Karel Houdek

Diplomant: Bc. Richard Staněk

2011

Česká zemědělská univerzita v Praze
Katedra ekologie krajiny

Fakulta životního prostředí
Školní rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

pro: **Richard Staněk**

obor: **DRES**

Název tématu: **Analýza cestovního ruchu v Chráněné krajinné oblasti Kokořínska a návrh opatření pro šetrnější vliv k ochraně přírody a krajiny.**

Name of the topic: **The tourism analysis of the Kokorinsko protected landscape area and draft of measures for friendlier impact towards nature and landscape conservation.**

Zásady pro vypracování:

Úvod a cíl DP
Charakteristika zájmového území
Rešerše k zadanému tématu
Účel a metodika vlastního šetření
Analýza shromážděných poznatků
Vyhodnocení a návrh aplikace získaných poznatků
Doporučení a závěr

Rozsah grafických prací:

Mapová a fotografická dokumentace ve vypovídajícím rozsahu.

Rozsah průvodní zprávy: cca 50 stran textu

Seznam odborné literatury:

- Koncepční dokumenty Správy CHKO a dotčených obcí, včetně vyšších územně správních celků k zájmovému území a zvolenému tématu.
- Databáze správních rozhodnutí, stanovisek, studií a projektů ke zvolenému tématu
- Územní plány dotčených obcí a územní plány vyšších územních celků (ÚP VUC), které se týkají zájmového území

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Karel Houdek

Konzultant diplomové práce:

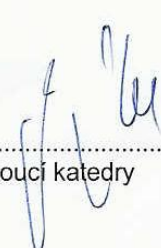
Ing. Martina Pásková, PhD., vedoucí odd. MŽP ČR
Ing. Ladislav Pořízek, vedoucí Správy CHKO Kokořínsko

Datum zadání diplomové práce:

30. 4. 2010

Termín odevzdání diplomové práce:

30. 4. 2011

Vedoucí katedry

Děkan

V Praze dne .....

Prohlášení:

Prohláuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně, pod vedením Mgr. Karla Houdka a že jsem uvedl všechny literární prameny a publikace, ze kterých jsem čerpal.

V České Lípě dne 13.3.2011

í í í í í í í í í

Poděkování:

Především bych rád poděkoval Mgr. Karlu Houdkovi za vedení, konzultaci a nepostradatelnou odbornou pomoc při vypracování diplomové práce. Dále děkuji, Ing. Martin Páskové, PhD., vedoucí odd. MfP R, Ing. Ev^Těšákové, ředice MAS Vyhlídky s.o. a Ing. Ladislavu Pořízkovi, vedoucímu Správy CHKO Kokořínsko, za vstřícnost a poskytnutí cenných informací k problematice flivotního prostředí, cestovního ruchu a správy CHKO Kokořínsko. Nemén^ě chci také poděkovat své rodině, která mě po celou dobu studia a při vypracování diplomové práce podporovala.

V^ěeské Lípě dne 13.3.2011

í í í í í í í í í í

Abstrakt

Cílem diplomové práce je celková charakteristika chráněné krajinné oblasti Kokořínsko (CHKO), zjištění současného stavu a potřebnosti cestovního ruchu v této lokalitě a návrhy opatření pro větší vliv k ochraně přírody a krajiny. První část práce je věnována teoretickému zpracování, především se týká vysvětlení základních pojmů souvisejících s danou problematikou formou literární revidace, za použití existující odborné literatury a informačních zdrojů. Dalším bodem teoretické části je celková charakteristika CHKO Kokořínsko, která má za úkol komplexně popsat zájmové území, její vnitřní a vnější vztahy, za pomoci koncepčních materiálů CHKO Kokořínsko, materiálů dotčených obcí a vyšších správních celků. Druhá, praktická část, je věnována zjištění potřebnosti a současnému stavu cestovního ruchu v této lokalitě, metodou studií a analýzy dat Plánu péče o chráněnou krajinnou oblast Kokořínsko, dat poskytnutých Českým statistickým úřadem, Krajským úřadem Středočeského, Libereckého a Litoměřického kraje, dat z rozvojových a územních plánů jednotlivých obcí, nacházejících se v CHKO Kokořínsko, dat předaných pracovníky správy CHKO Kokořínsko a Ministerstva životního prostředí České republiky a dat získanými z vlastního šetření. Ze zjištěných a získaných informací je vytvořena SWOT analýza, která je východiskem ke zpracování návrhů opatření pro větší vliv k ochraně přírody a krajiny, které jsou hlavním přínosem práce. Neméně podstatnou částí je diskuze a závěr, kde se nachází celkové shrnutí, zaměření se nad daným problémem, názory jednotlivých oslovených odborníků, zúčastněných osob a vlastní názor autora.

Klíčová slova

Udržitelný rozvoj

Agroturistika

Environmentální

Krajinný ráz

Abstract

The aim of the thesis is the overall characteristics of the Koko ínsko protected landscape area (PLA), the findings of the present situation and opportunity of tourism in this area and the proposals for measures for more influence for the protection of nature and the landscape. The first part of the work is devoted to theoretical processing, primarily concerns the explanation of basic concepts related to the issue in the form of literary research, for the use of the existing literature and information sources. Another feature of the theoretical part is the overall characteristics of the (PLA) Koko ínsko, which has the task of comprehensively describe the interest of the territory, its internal and external relations, for using the conceptual material (PLA) Koko ínsko, materials of the municipalities and higher administrative units. Second, the practical part is devoted to finding opportunities and current state of tourism in this area, studies and data analysis method of the plan of care for the (PLA) Koko ínsko, data supplied by the Czech Statistical Office, Regional Office of the Commissioner, the Liberec and Litom ického region, data from developing and territorial plans of individual municipalities, located in the (PLA) Koko ínsko, data transmitted by the staff of the administration of Koko ínsko and Ministry of environment of the Czech Republic and the data obtained from its own investigation. Identified and obtained information, SWOT analysis, is created which is the basis for the processing of proposals for measures for more influence for the protection of nature and the landscape, which is the main contribution of the work. An equally significant part in the discussions and the conclusion, where is the overall summary, the consideration of the issue, the views of each of the companies contacted experts, stakeholders and the author's own opinion.

Keywords

Maintainable development

Agricultural tourism

Environmental

Landscape character

Obsah

1. ÚVOD	11
2. CÍL PRÁCE	12
3. METODIKA	13
4. LITERÁRNÍ REFERENCE	14
4.1 Vymezení cestovního ruchu	14
4.2 Příčiny cestovního ruchu	15
4.3 Rizika cestovního ruchu	15
4.4 Podpora cestovního ruchu na životní prostředí	16
4.5 Typologie cestovního ruchu	17
4.5.1 Druhy cestovního ruchu:	17
4.5.2 Formy cestovního ruchu	18
4.5.3 Zajímavé formy cestovního ruchu v České republice	19
4.6 Turistické atraktivity	20
4.7 Turistický potenciál regionu	20
4.8 Ochrana přírody a krajiny v ČR	21
4.9 Chráněná krajinná oblast	22
4.9.1 Území chráněných krajinných oblastí	23
4.9.2 Základní ochranné podmínky chráněných krajinných oblastí	23
4.9.3 Platná legislativa ČR související s chráněnou krajinnou oblastí	24
5. CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ CHKO KOKOŠOVSKO	25
5.1 Výnos o zřízení a její poslání	25
5.2 Geografická poloha a rozloha	26
5.3 Geologie a geomorfologie	27
5.4 Pedologie	30
5.4.1 Pedologie skalního podkladu	30
5.4.2 Pedologie pokryvných útvarů	31
5.5 Hydrologie	31
5.5.1 Vodní hospodářství	33
5.5.2 Pásmo hygienické ochrany	34
5.6 Klima	34
5.7 Flóra	35

5.8 Fauna	37
5.9 Mykologie.....	41
5.10 Historie	43
5.11 Správní len ní.....	50
5.12 Po et a struktura obyvatelstva	51
5.13 Pr mysl a pracovní p ílefitosti.....	55
5.14 Bytový fond.....	56
5.15 Ob anská a technická vybavenost	56
5.16 Doprava.....	57
5.17 íivotní prost edí.....	59
5.17.1 Likvidace odpad v CHKO Koko ínsko	59
6. ANALÝZA A P ÍLEFITOSTI CESTOVNÍHO RUCHU V CHKO KOKO ÍNSKO	61
6.1 Kulturn -historický potenciál.....	61
6.1.1 Hrady a zámky v CHKO Koko ínsko	61
6.2 P í turistika	66
6.2.1 Negativní vlivy p í turistiky	68
6.3 Cykloturistika.....	69
6.3.1 Negativní vlivy cykloturistiky	70
6.4 Hipoturistika	70
6.4.1 Negativní vlivy hipoturistiky.....	71
6.5 Agroturistika	72
6.5.1 Negativní vlivy agroturistiky	72
6.6 Horolezectví.....	72
6.6.1 Negativní vlivy horolezectví	73
6.7 Geocaching	73
6.7.1 Negativní vlivy Geocachingu.....	74
6.8 Ryba ení.....	74
6.8.1 Negativní vlivy ryba ení.....	75
6.9 Ubytovací, rekrea ní a stravovací za ízení	75
6.9.1 Negativní vlivy ubytování, rekreace a stravování.....	77
6.10 Sport	78

6.10.1 Negativní vlivy sportu	78
6.11 Procentuální zastoupení p ílefitostí cestovního ruchu v CHKO Koko ínsko	78
7. SWOT ANALÝZA	80
8. NÁVRHY OPAT ĚNÍ PRO íMETRN íV LÍV K OCHRAN Ě P ÍRODY A KRAJINY	87
9. DISKUSE.....	92
10. ZÁV ĚR.....	97
11. SEZNAM POU íITĚ LITERATURY A POU íITÝCH ZDROJ Ě	98
12. SEZNAM OBRAZK Ě	102
13. SEZNAM TABULEK.....	103
14. SEZNAM P ÍLOH.....	104

1. ÚVOD

Chráněná krajinná oblast Kokořínsko patří v České republice mezi jedno z nejkrásnějších míst. Svým unikátním krajinným rázem, vysokou biologickou rozmanitostí, způsobenou především podkladem, polohou a reliéfem oblasti, která se projevuje zejména značnou variabilitou ekosystémů na poměrně malé ploše, ale i velkým počtem památek, láká od nepamatelného množství lidí, kteří zde vytvářejí hojný cestovní ruch. Z ekonomického hlediska patří cestovní ruch v současné době mezi významnou složku celosvětového hospodářství. Přední odborníci dokonce toto odvětví řadí na první místo a to i před ropný a automobilový průmysl. Mnozí z těchto odborníků si uvědomilo, že jde o velmi úspěšný business, který nabízí nepřeberné množství pozitiv, ale i negativ. Jedná se například o vznik nových pracovních a ekonomických příležitostí, které především podporují rozvoj, rozvojem obcí a regionů. Je důležité mít na paměti, že cestovní ruch se v současné době stal neodmyslitelnou součástí životního stylu a potřebou lidí. U cestovního ruchu nemůžeme myslet pouze na zisk, ale především se musíme soustředit také na ochranu životního prostředí. Je tudíž důležité s rozvojem cestovního ruchu pamatovat i na rozvoj a podporu ochrany přírody a krajiny. Věnovalo by se mu probíhat ve vzájemné symbióze. S tímto je úzce spojená podpora různých alternativních forem cestovního ruchu, například, takzvaný *šetrný turismus*. Šetrný turismus je relativně nově vzniklý pojem, který se, jak uflow z názvu vyplývá, vyznačuje tím, že šetrně působí na životní prostředí.

Chráněná krajinná oblast Kokořínsko mě vždy fascinovala a okouzlovala svým nádherným a rozmanitým krajinným rázem a památkami. Velice rád tuto oblast již několik let se svou rodinou navštěvuji, proto jsem se rozhodl psát o Kokořínsku ve své diplomové práci. Snahou práce bude analýza a vyhodnocení současného stavu a příležitostí cestovního ruchu v této lokalitě, za účelem stanovení takových opatření, která budou šetrně působit na ochranu okolní přírody, krajiny a pomohou k rozvoji cestovního ruchu a životního prostředí. Neméně podstatným úkolem bude snaha o to, aby se tená i dozvěděli o krásách Kokořínska a vedla je myšlenka tuto oblast v budoucnu navštěvovat a tím se podílet na růstu cestovního ruchu v této lokalitě.

2. CÍL PRÁCE

K vypracování diplomové práce byly stanoveny níže uvedené cíle, které budou dosaženy za pomoci analýzy a studie odborné literatury, informačních zdrojů, koncepčních materiálů správy CHKO Kokořínsko, z rozvojových plánů obcí a mikroregionů nacházejících se v této oblasti, z dat poskytnutých Krajským úřadem Středočeského, Libereckého a Litoměřického kraje, předanými odbornými informacemi od pracovníků CHKO Kokořínsko, Ministerstva životního prostředí ČR, vedoucího práce a z dat z vlastního šetření.

- 1) **Charakteristika chráněné krajinné oblasti Kokořínsko.**
- 2) **Zjištění stavu a příležitostí cestovního ruchu, v chráněné krajinné oblasti Kokořínsko.**
- 3) **Návrh opatření pro šetrný vliv k ochraně přírody a krajiny, v chráněné krajinné oblasti Kokořínsko.**

Přínosem práce jsou zejména návrhy opatření pro šetrný vliv k ochraně přírody a krajiny, v chráněné krajinné oblasti Kokořínsko, které mohou například dále využít subjekty a instituce, podílející se na rozvoji cestovního ruchu v této lokalitě nebo subjekty, které by se na něm podílet chtěly. Sekundárním a neméně podstatným přínosem práce, je seznámit veřejnost s touto významnou lokalitou.

3. METODIKA

V Teoreticko-metodologickej časti diplomovej práce bola vyhotovená literárna re-er-e, analýzou a štúdií existujúcej odbornej literatúry, ktorá sa zcely, i okrajov zabýva problematikou cestovného ruchu, životným prostredím a správou chránenej krajinné oblasti Kokošsko. Z dostupných koncepčných materiálov správy chránenej krajinné oblasti Kokošsko, konkrétne z Plánu práce o túto chránenou oblasť na obdobie 1999 až 2008 s platnosťou do roku 2013 a z ďalších materiálov dotýkajúcich sa správnych celkov, bola vytvorená celková charakteristika tejto lokality, zahŕňajúca vnútorné a vnútorné vzťahy. V praktickej, empiricko-metodickej časti bola provedená analýza súčasného stavu a potreby cestovného ruchu, za pomoci pracovníka správy chránenej krajinné oblasti Kokošsko, pracovníka Ministerstva životného prostredia a ďalších dotýkajúcich sa orgánov, ktoré sa zaoberajú poskytovaním, plánovaním, rozvojom služieb a potreby súvisiacej s cestovným ruchom a životným prostredím. Konkrétne sa analýza zaoberala výskumom kultúrnych pamiatok, turistickými, horolezeckými, cykloturistickými a ďalšími napríklad športovými a ubytovacími potrebami, ktoré ponúka táto chránená lokalita k realizácii cestovného ruchu. Ze získaných empirických a metodických dát bola provedená SWOT analýza, ktorá je jedným z východísk práce a poskytuje informácie o silných a slabých stránkach, potrebách a hrozbách súčasného stavu v chránenej krajinné oblasti Kokošsko. Na základe získaných dát a výsledkov SWOT analýzy boli navrhnuté opatrenia pre potrebný vplyv na ochranu prírody a krajiny, ktoré sú hlavným prínosom práce.

4. LITERÁRNÍ REFERENCE

4.1 Vymezení cestovního ruchu

Cestovní ruch neboli turismus (angl. tourism), dnes právem často označovaný přímo za turistický průmysl, tvoří rovněž nesmírně široký komplex činností a podílí se na něm celá řada subjektů. Cílem tohoto oboru je umožnit, organizovat a zpříjemnit občanům cestování, ať již rekreační i poznávací. Hlavním subjektem je v cestovním ruchu cestující občan. K uspokojení jeho potřeb se postupně vytvořila celá široká škála profesí a profesionálních podnikatelských subjektů. Má obor cestovního ruchu tak ve svých ekonomických souvislostech přínášet značný multiplikační efekt. Jedná se o aktivitu založenou na přemislování osob, která trvá jenom omezený čas, kdy cílem cestovatele není výdělek. Z toho vyplývá, že se nejedná o cesty za prací, o dlouhodobou migraci (stěhování) nebo věčné cesty v rámci bydlení. V běžném životě se cestovnímu ruchu často říká cestování nebo turistika. (Malá, 2002).

Definice cestovního ruchu dle UNWTO (United Nations World Tourism Organization – Světová organizace cestovního ruchu): „Cestovní ruch je činnost osob cestujících do míst a pobývajících v místech mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden ucelený rok, za účelem trávení volného času a slubebních cest (osoba nesmí být odměňována ze zdrojů navštíveného místa).“

Cestování patří k lidskému životu od nepaměti. Má velice dlouhou historii. Cestovní ruch a cestování jsou spjata již s počátky naší civilizace. První výpravy vedly po souši, po vodě, později se začalo cestovat také ve vzduchu a nakonec i vesmírným prostorem. Jejich důvody byly různé: například obchodní, poznávací, sportovní, náboženské, ale též vojenskopolitické. Mezi nejznámější cestovatele šperkopníky, kteří se angažovali v počátcích cestování, nepochybně patří Marco Polo a Kryštof Kolumbus. S novodobým rozvojem cestovního ruchu a jeho hromadným organizováním je spojen zakladatel první cestovní kanceláře Angličan Thomas Cook (Foret et Foretová, 2001).

EUROSTAT (Statistický úřad Evropské komise) uvádí, že cestovní ruch je mnohostranným odvětvím, které zahrnuje dopravu, turistická zařízení, poskytující ubytování a stravování, služby cestovních kanceláří a agentur, průvodcovské služby, turistické informační systémy a další infrastrukturu i další služby cestovního ruchu. Odvětví cestovního ruchu patří mezi nejvýznamnější součásti národní i světové ekonomiky. Česká republika se podílí přibližně 5 % a nepřesně 10 % na evropském HDP.

4.2 Příspěvy cestovního ruchu

Lze je hodnotit z hlediska *ekonomického* - tvorba nových pracovních příležitostí, zdroj kapitálu, obnova stávajícího bytového fondu, podněcuje rozvoj podniků a celkově tak zvyšuje konkurenceschopnost daného území, posiluje hospodářsky slabá a postižená území, *sociálního* - zlepšení vybavenosti a úroveň veřejných služeb, oživení folklóru a místních tradic, umocňuje zvýšit kvalitu života a životní úroveň v daném místě, *environmentálního* - zvýšení odpovědnosti návštěvníků k životnímu prostředí, vyuffívání regionálního přírodního, kulturního a historického potenciálu zabezpečuje stabilitu životního prostředí. S rozvojem cestovního ruchu souvisejí i jeho náklady, které můžeme rozdělit na náklady na infrastrukturu (vodovody, kanalizace, elektrifikace, telekomunikace, silniční a železniční síť, letiště), náklady na energii a likvidace odpadů.

4.3 Rizika cestovního ruchu

- ✚ **Ekologická rizika** na životním prostředí zejména při překročení únosné míry návštěvnosti (ekologické prostředí, změny v chování návštěvníků, znečištění vody, půdy, ovzduší, hluk, lesní požáry, devastace flóry a fauny, poškození památek, problémy spojené s likvidací odpadu)
- ✚ **Socio-kulturní změny** lokality (změny životního stylu místních obyvatel, změny v hodnotových systémech, ohrožení jejich přírodního prostředí, životní kvalita, sociální stres).

Cestovní ruch znamená pro každou lokalitu přínosnost, ale zároveň i ohrožení. Přínosnosti a ohrožení se projevují jak ve sféře ekonomické, tak i sociální a v oblasti životního prostředí. Přínosnosti znamenají pro lokalitu určitě výhody, které lze využít, ohrožení naopak představují problémy, jejichž řešení se vyvarovat. (Pásková et Zelenka, 2002)

Pásková et Zelenka (2002) ve výkladovém slovníku uvádí: „Cestovní ruch přináší přínosnosti, ale i hrozby pro danou lokalitu, kde vzniká, a probíhá.“

Myslím si, že v současné době každý ze subjektů, který cestovní ruch vytváří nebo poskytuje se snaží především o finanční zisk, platí zde staré pravidlo: „Ani kuře nehrabe zadarmo.“ S tímto však vznikají určitá rizika, spojená například s nekvalitním a neodborným poskytováním služeb (kvantita nad kvalitou), upřednostnění zisku nad environmentálním myšlením, apd.

4.4 Přínosnosti cestovního ruchu na životní prostředí

Jako každá hospodářská činnost i cestovní ruch znamená životní prostředí. V důsledku nadměrné koncentrace turismu dochází ke znehodnocování rekreačního potenciálu krajiny se všemi negativními jevy, jakými jsou hluk, znečištění vody a ovzdušší, devastace flóry a fauny, poškození památek, problémy spojené s likvidací odpadů. Přínosnost jednostranná orientace na masový cestovní ruch může vést ke značné zranitelnosti hospodářského rozvoje v daném regionu. Je proto také velmi důležité myslet na zásady udržitelného cestovního ruchu.

Udržitelný je takový cestovní ruch, kdy aktivity poskytovatelů služeb návštěvníků a vlastní aktivity návštěvníků ovlivní místní komunitu, místní ekosystémy a biosféru pouze tak, že nevratně nemění místní komunitu, místní ekosystémy a biosféru a neomezují tak funkce biosféry a lidské aktivity v budoucnosti. (Pásková et Zelenka, 2002)

4.5 Typologie cestovního ruchu

Cestovní ruch se v každodenní praxi projevuje v různých druzích a formách, které se neustále vyvíjejí a obohacují v závislosti na poptávce účastníků cestovního ruchu a možnostech nabídky. Rozeznáváme tedy druhy a formy cestovního ruchu.

4.5.1 Druhy cestovního ruchu:

Dle místa realizace

- 1) **Domácí cestovní ruch** (aktivity spojené s účastí obyvatel dané země na cestovním ruchu v rámci jejího území)
- 2) **Zahraniční cestovní ruch** (souhrn aktivit spojených s příjezdem obyvatel ze zahraničí do dané země = příjezdový cestovní ruch = incoming, souhrn aktivit spojených s oběmy ze zahraničí danou zemí projíždějících = tranzitní cestovní ruch, souhrn aktivit spojených s výjezdem obyvatel dané země do zahraničí = výjezdový cestovní ruch)
- 3) **Vnitrostátní cestovní ruch** (aktivity spojené s domácím a příjezdovým cestovním ruchem)
- 4) **Národní cestovní ruch** (aktivity spojené s domácím a výjezdovým cestovním ruchem), světový cestovní ruch (veškerý cestovní ruch spojený s překročením hranic).

Dle vztahu k platební bilanci

1. **Příjezdový cestovní ruch** (aktivity spojené s příjezdem obyvatel ze zahraničí do dané země = aktivní cestovní ruch, dovoz deviz)
2. **Tranzitní cestovní ruch** (aktivity spojené s tranzitem zahraničních osob přes danou zemi = část aktivního cestovního ruchu)
3. **Výjezdový cestovní ruch** (aktivity spojené s výjezdem obyvatel dané země do zahraničí = pasivní cestovní ruch, vývoz platebních prostředků).

Dle délky pobytu

- 1) **Krátkodobý cestovní ruch** (do 3 dn , zahrnuje 2 p enocování)
- 2) **Dlouhodobý cestovní ruch** (déle nejl 3 dny a krat-í nejl 1 rok nebo 6 m síc)

Dle zp sobu zabezpe ení

- 1) **Organizovaný cestovní ruch** (ú ast zaji- ována prost ednictvím cestovní kancelá e nebo jiného zprost edkovatele)
- 2) **Neorganizovaný cestovní ruch** (ú ast si zajistí ú astník sám).

Dle zp sobu ú asti a formy úhrady náklad na ú ast

- 1) **Volný cestovní ruch** (komer ní = ú astník si hradí ú ast sám, jeho ú ast není ni ím podmín na)
- 2) **Vázaný cestovní ruch** (nekomer ní = ú astník hradí pouze ást náklad , ostatní hradí zam stnavatel, poji- ovna, ú ast je podmín na spln ním ur ité podmínky nap íklad, zdravotní poji-t ní, lenství v odborech).

4.5.2 Formy cestovního ruchu

- 1) **Rekrea ní forma cestovního ruchu** = Primární forma cestovního ruchu, spojená s obnovou du- evních a fyzických sil ú astníka cestovního ruchu.
- 2) **Kulturn -poznávací forma cestovního ruchu** = Spojená s rekrea ní formou, cílem je náv-t va historických objekt a kulturních akcí; význam pro úrove vzd lanosti osob, p evládá v p íjezdovém cestovním ruchu do eské republiky.
- 3) **Láze sko-lé ebná forma cestovního ruchu** = Rekrea ní a lé ebné pobyty v lázních, v eské republice význam pro domácí cestovní ruch i pro incoming.
- 4) **Sportovn -rekrea ní forma cestovní ruch** = Sportovn zam ené pobyty nap íklad vodní sporty, cykloturistika, horolezectví, lyflování, p -í turistika.

- 5) **Formy cestovního ruchu spojené s profesními motivy (business tourism)** = Například Kongresová turistika, aktivity spojené s ústí na veletrzích a výstavách, obchodní cesty a incentívni turistika (turistika za odměnu, za poznáním nebo například pobyty delegátů hrazené cestovní kanceláří v místě, kde budou později provádět turisty).
- 6) **Seniorská forma cestovního ruchu** = Velmi důležitá pro Českou republiku, ve světě má tento typ turistiky značnou dynamiku, senioři jsou vyhledávaná turistická klientela.
- 7) **Mládežnická forma cestovního ruchu (youth tourism)** = Klientela s perspektivou pozdějších opakovaných cest.
- 8) **Venkovská turistika, agroturistika, ekoturistika** = Význam regionální, s ohledem na ekologickou a regenerační funkci pro lidi.
- 9) **Cestovní ruch mimo veřejné formy** = Chatařství, chalupářství (v České republice velmi staré, je to tradice s kořeny z dob první republiky) nebo bezplatné ubytování u příbuzných a známých.
- 10) **Ostatní formy cestovního ruchu** = Například náboženská, lovecká, dobrodružná, nákupní, industriální turistika.

4.5.3 Zajímavé formy cestovního ruchu v České republice

- 1) **Zdravotní turistika (medical tourism, health tourism)** - Česko je vyhledávanou destinací také pro zdravotní zákroky (plastická a estetická chirurgie, stomatologie, reprodukční turistika).
- 2) **Kulinářská turistika (culinary tourism)** - Velký nástup v Česku, snaha obnovit pověst českou gastronomii. Restaurace označené logem Czech Specials nabízejí pravé české a moravské speciality.
- 3) **Dark tourism** - Cestování na místa spojená s tragédií nebo neštěstím (například Terezín, v zničené národ na Vyšehradu v Brně, bitvy u Slavkova apod.).

- 4) **Filmový cestovní ruch** - Cestování na místa, kde se odehrávaly americké velkofilmy (např. zámek Kroměříž o Amadeus, Tiské skály o Letopisy Narnie, Karlovy Vary o James Bond: Casino Royale), ale i české pohádky (Tel o Pyšná princezna, Z pekla tě stíhá o Popelka).
- 5) **Gay and lesbian tourism** o Praha a Česko patří mezi nejtolerantnější země Evropy, Gayové a lesbičky patří mezi movitou klientelu, tzv. šňafové peníze o pink money o utrácejí za cestování, kulturu, apd.
- 6) **Voluntary tourism** o Cestování dobrovolníků. Kombinuje poznání a dobrovolnickou práci, přitahuje především mladé. V Česku je spojeno hlavně s výpomocí v zemědělských usedlostech.

4.6 Turistické atraktivity

Atraktivity jsou jednotlivé zvláštnosti, které činí konkrétní oblast pro cestovní ruch přitažlivější, například svou ojedinelostí, nápadností, apd.. Atraktivity mohou být *přírodní* (do značné míry nemenné a uplatní se zpravidla v rozsáhlejších areálech), *společenské* (uspokojují hlavně poptávku po poučení a zábavě, uplatní se především rozmanité zájmy účastníků), *sportovní* (v souvislosti s masovou účastí obyvatelstva na podnikcích tohoto druhu roste i význam těchto zařízení v cestovním ruchu).

4.7 Turistický potenciál regionu

Turistický potenciál regionu tvoří především tři faktory:

- **Selektivní (stimulační) faktory.**
- **Lokalizační faktory.**
- **Realizační faktory.**

Selektivní (stimulační) faktory se dělí na:

- a) **Objektivní** (např. vnitropolitická situace, ekonomické předpoklady, demografické skutečnosti, kvalita životního prostředí)
- b) **Subjektivní** (např. módnost, vliv reklamy a propagace, vlastní zážitky).

Lokalizační faktory

Rozhodují o konkrétní lokalizaci, o funkčním využití konkrétní oblasti cestovním ruchem z hlediska přírodních možností nebo z hlediska charakteru a kvalit společenských podmínek a atraktivit. Dělí se na **přírodní faktory** (klíma-podnebí, hydrologické poměry, reliéf, geologie, flóra a fauna), společenské **faktory** (mají většinou charakter stálých objektů, hrady, zámky, divadla nebo jednorázových akcí, festivaly, koncerty, církevní akce).

Realizační faktory

Mají dominující postavení pro konečnou fázi uskutečnění cestovního ruchu. Realizační faktory umožní danou oblast dosáhnout dopravními prostředky a tak využít ubytovacích a stravovacích zařízení regionu.

4.8 Ochrana přírody a krajiny v ČR

K ochraně přírody a krajiny je důležité myslet na dodržování platné legislativy, která se ochranou krajiny a přírody úzce zabývá. V České republice patří mezi tyto nejznámější zákony zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, který uvádí: Štíhlým článkem zákona je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků postup k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k etrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvoření v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000. Přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry.

Tento zákon také vymezuje zvláště chráněná území, jenž jsou území pro rodověcky i esteticky velmi významná nebo jedinečná a lze je vyhlásit za zvláště chráněná, kdy přitom se stanoví podmínky jejich ochrany. Tyto zvláště chráněná území dále rozlišíme na kategorie.:

- a) **národní parky**
- b) **chráněné krajinné oblasti**
- c) **národní přírodní rezervace**
- d) **přírodní rezervace**
- e) **národní přírodní památky**
- f) **přírodní památky**

4.9 Chráněná krajinná oblast

Zákon č. 114/1992 Sb. Hlava III, § 25, uvádí: „Rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem pro rozmanitých ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení, lze vyhlásit za chráněné krajinné oblasti. Hospodářské využívání těchto území se provádí podle zón odstupované ochrany tak, aby se udržoval a zlepšoval jejich přírodní stav a byly zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce těchto území. Rekreační využití je přípustné, pokud nepoškozuje přírodní hodnoty chráněných krajinných oblastí. Chráněné krajinné oblasti, jejich poslání a bližší ochranné podmínky vyhlásí vláda republiky nařízením.“

4.9.1 *len ní území chrán ných krajinných oblastí*

K blif-ímu ur ení zp sobu ochrany p írody chrán ných krajinných oblastí se vymezují zpravidla 4, nejmén v-ak 3 zóny odstup ované ochrany p írody. První zóna má nejp ísn j-í reffim ochrany. Podrobn j-í reffim zón ochrany p írody chrán ných krajinných oblastí upravuje právní p edpis, kterým se chrán ná krajinná oblast vyhla-uje. Vymezení a zm ny jednotlivých zón ochrany p írody stanoví Ministerstvo flivotního prost edí vyhlá-kou.

4.9.2 *Základní ochranné podmínky chrán ných krajinných oblastí*

Na celém území chrán ných krajinných oblastí je zakázáno zne-kod ovat odpady mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany p írody, tábo it a rozd lávat ohn mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany p írody. Vjífd t a setrvávat s motorovými vozidly a obytnými p ív sy mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany p írody, krom vjezdu a setrvávání vozidel orgán státní správy, vozidel pot ebných pro lesní a zem d lské hospoda ení, obranu státu a ochranu státních hranic, poflární ochranu a zdravotní a veterinární slufbu Povolovat nebo uskute ovat zám rné roz-i ování geograficky nep vodních druh rostlin a flivo ich . Pouflívat otrávených návnad p í výkonu práva myslivosti, stav t nové dálnice, sídelní útvary a plavební kanály. Po ádat automobilové a motocyklové sout fle, provád t chemický posyp cest, m nit dochované p írodní prost edí v rozporu s blif-ími podmínkami ochrany chrán né krajinné oblasti. **Na území první zóny** chrán né krajinné oblasti je zakázáno umis ovat a povolovat nové stavby, povolovat a m nit vyufflití území, m nit sou asnou skladbu a plochy kultur, nevyplývá-li zm na z plánu pé e o chrán nou krajinnou oblast. Hnojit pozemky, pouflívat kejdu, siláflní – ávy a ostatní tekuté odpady, t flit nerosty a humolity. **Na území první a druhé zóny** chrán né krajinné oblasti je zakázáno, hospoda it na pozemcích mimo zastav ná území obcí zp sobem vyfladujícím intenzivní technologie, zejména prost edky a innosti, které mohou zp sobit podstatné zm ny v biologické rozmanitosti, struktu e a funkci ekosystém anebo nevratn po-kozovat p dní povrch. Pouflívat biocidy, m nit vodní reffim i provád t terénní úpravy zna ného rozsahu.

Zavádí intenzivní chovy zvěře, například obory, farmové chovy, baňantnice, poádat soustře na jízdních kolech mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody.

4.9.3 Platná legislativa R související s chráněnou krajinnou oblastí

Zákony

- ✚ Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí
- ✚ Zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalšími opatřeními k ochraně těchto druhů
- ✚ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- ✚ Zákon č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy
- ✚ Zákon č. 200/1990 Sb., o péstupcích
- ✚ Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích
- ✚ Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách
- ✚ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích
- ✚ Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu
- ✚ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- ✚ Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší
- ✚ Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech
- ✚ Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
- ✚ Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí

Vyhláky

- ✚ Vyhláka č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu
- ✚ Vyhláka č. 166/2005 Sb., o ochraně přírody a krajiny v souvislosti s vytvářením soustavy Natura 2000
- ✚ Vyhláka č. 227/2004 Sb., kterou se provádí ta která ustanovení zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalšími opatřeními k ochraně těchto druhů a o změnách v kterých zákon
- ✚ Vyhláka 395/1992 Sb., kterou se provádí ta která ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
- ✚ Vyhláka č. 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny

Na ízení

- ✚ Na ízení vlády č. 51/2005 Sb., stanovující druhy a po et pták , pro které se vymezují pta í oblasti
- ✚ Na ízení vlády č. 132/2005 Sb., stanovující národní seznam evropsky významných lokalit

5. CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ CHKO KOKO ÍNSKO

5.1 Výnos o zřízení a její poslání

Chráněná krajinná oblast Kokořínsko byla vyhlášena výnosem Ministerstva kultury Československé republiky ze dne 19. března 1976, pod č. j. 6070/. Výnos je uveřejněn ve Věstníku Ministerstva zemědělství a Ministerstva kultury Československé republiky č. 4, ročník XXXII. ze dne 20. dubna 1976. Právně závazným se stalo zřízení chráněné krajinné oblasti Kokořínsko, publikováním oznámení o vydání obecných právních předpisů ve Sbírce zákonů SSR 1976, částka 5, str. 94. Existence chráněné krajinné oblasti Kokořínsko je potvrzena uvedením v příloze k zákonu č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Posláním oblasti je ochrana všech hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků a přírodních zdrojů a vytváření vyváženého životního prostředí. K typickým znakům krajiny náleží zejména její povrchové utváření včetně vodních toků a ploch, klima krajiny, vegetační kryt a volně pěstované dřeviny, rozvržení a využití lesního a zemědělského půdního fondu a ve vztahu k ní také rozmístění a urbanistická skladba sídel, architektonické stavby a místní zástavba lidového rázu.

Součástí této chráněné oblasti jsou národní přírodní rezervace a parky, níže uvedené v tabulce.

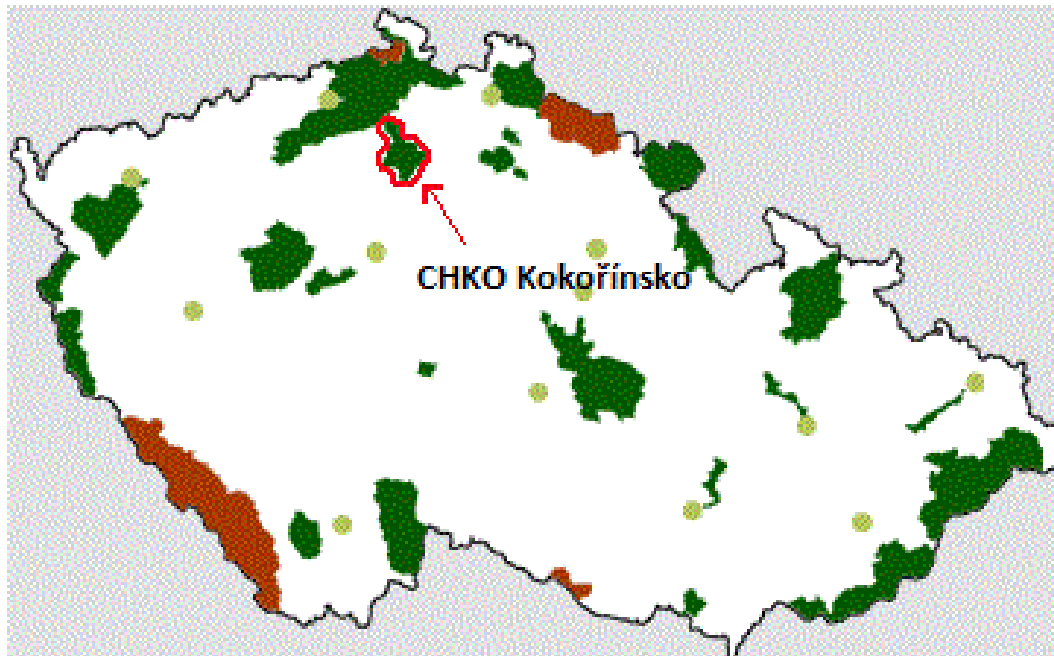
Tabulka 1 - Seznam Národních přírodních rezervací a parků v CHKO Kokořínsko

Národní přírodní rezervace v péči CHKO Kokořínsko	Národní přírodní parky v péči CHKO Kokořínsko
<ul style="list-style-type: none"> ➤ NPR Bělá hora u Pecopala ➤ NPR Čtvrt ➤ NPR Hrabanovská údolní náhorna ➤ NPR Kněží ků ➤ NPR Libický luh ➤ NPR Novozámecký rybník ➤ NPR Polabská údolní náhorna ➤ NPR Velký a Malý Bezdůž ➤ NPR V trůžické rokli ➤ NPR Věhušský rybník	<ul style="list-style-type: none"> ➤ NPP Holý vrch ➤ NPP Klokočka ➤ NPP Kopicův rybník ➤ NPP Peklo ➤ NPP Radou ➤ NPP Rekov ➤ NPP Slatinná louka u Velenky ➤ NPP Swamp ➤ NPP V jezírkách

5.2 Geografická poloha a rozloha

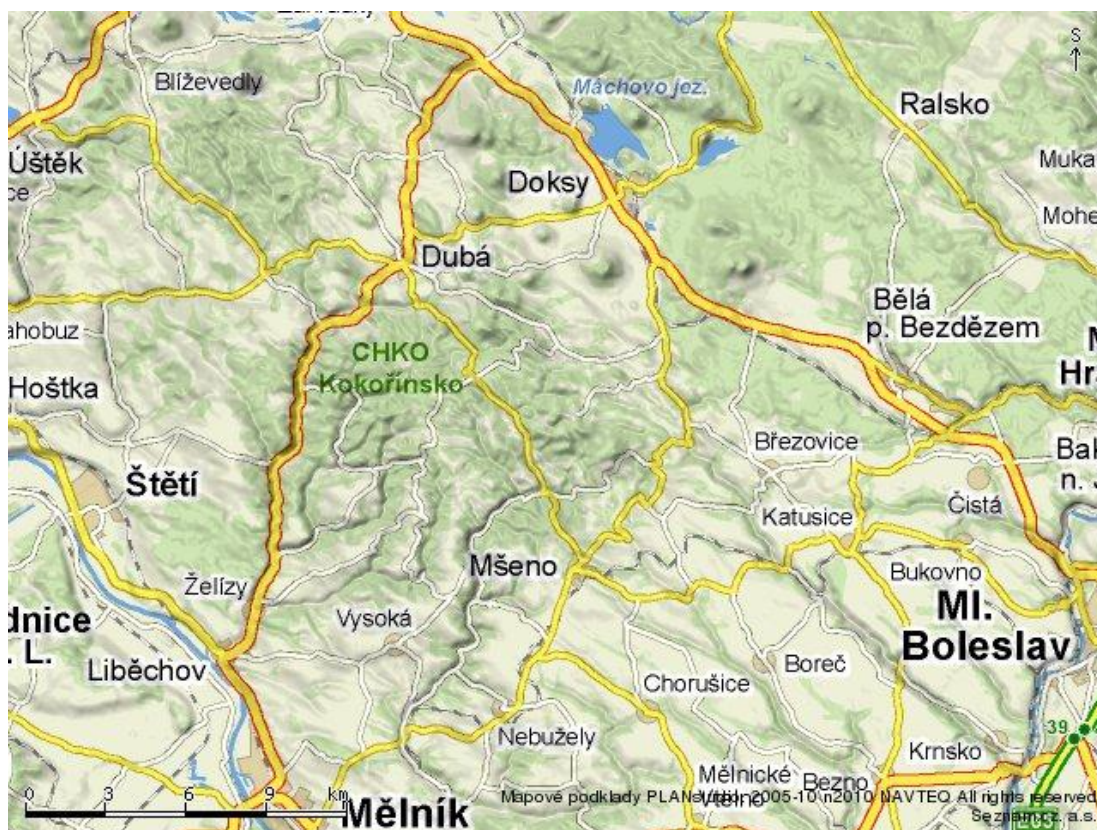
Chráněná krajinná oblast Kokořínsko leží mezi Mělníkem a Českou Lípou a prochází celkem třemi kraji. Podstatná část zasahuje do kraje Libereckého a Středočeského a svou menší částí také do kraje Ústeckého. Oblast je situována mezi 14°06' - 14°36' východní délky a 50°38' - 50°23' severní šířky v nadmořské výšce od 176 m n. m. (niva potoka Libchovka, obec Fielízy) do 614 m n. m. (Vlhošť). Celková výměra chráněné krajinné oblasti Kokořínsko je 27 157,14 ha a svou rozlohou patří v České republice mezi středně velké CHKO. Z celkové její rozlohy lesní půda zabírá 14027.37 ha, zemědělská půda 11222.48 ha, vodní plochy 306.98 ha a ostatní půda 1600.31 ha.

Obrázek 1 - Poloha CHKO Kokořínsko na mapě ČR

Zdroj: <http://www.ochranaprirody.cz/>

Obrázek 2 - CHKO Kokořínsko mapa R

Zdroj: <http://www.mapy.cz/#mm=ZRTtTcP@x=133539840@y=137369600@z=9>

5.3 Geologie a geomorfologie

Oblast Kokořínska zaujímá jižní část geomorfologického celku Ralská pahorkatina a představuje převážnou část okrsku Polomených hor. Jen okrajově zasahuje i do Dolnojizerské tabule (jih, jihovýchod). Georeliéf CHKO Kokořínsko lze označit za erozní denudací a jeho vznik je z velké části podmíněn litologickým charakterem křídových, terciálních a kvartérních hornin. Lze ho také označit za strukturální stupňovinu s hustou sítí kaňonovitých údolí. Svým rozsahem největší část CHKO Kokořínsko tvoří křídové sedimenty, pískovce jizerského souvrství. Propustnost křemenných pískovců a puklinatost umožnily vznik husté sítě kaňonovitých údolí a flmených skalních mas, v nichž se díky sledkem teplotní inverze projevuje zvrátění vegetačních pásem (vegetační inverze). Selektivním zvětváním vznikly díky přítomnosti falezitých pískovců a slepenců takzvané pokličky.

Obrázek 3 - Skalní útvar Pokli ky CHKO Koko ínsko

Zdroj: http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=CHKO_kokorinsko_cz

Podobnou genezi mají skalní brány, skalní okna, sv. decké skály, ímsy a jiné. Pseudokrasové jevy jsou reprezentovány dutinami, skalními výklenky, p. evisy, jeskynmi, z. ásti z výraznými lidskou inností, flábkovými pseudo-krapy a vo-tinami na povrchu pískovce .

Obrázek 4 - Skalní okno CHKO Koko ínsko

Zdroj: http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=CHKO_kokorinsko_cz

Pískovce jizerského souvrství jsou vodárensky významným zdrojem podzemních vod. Drenážní vliv puklinových systém se místy projevuje vývody pramenů v hluboce zaříznutých údolích, v tůňkách jde o zastavené výrony podzemních vod v údolních nivách. V ostatních částech území se vyskytují jen drobné zlomy, které se spolu s puklinovými systémy uplatní při vzniku údolí, roklí a skalních mst. Terciér je zastoupen pouze neovulkanity, které jsou soustředěny v okolí Dubé a severně od Měna a výrazně se uplatní ve tvarech krajiny. K nejvýznamnějším patří sodalitický trachyt Vrátné hory (507,5 m n. m.), sodalitický fonolit Vlhošť (613,5 m n. m.) a trachytoid na Nedvízí (458,1 m n. m.), z bazaltoidů (ediových vyvřelin), bezolivinický nefelinit Velkého Bečkovského kopce (474,3 m n. m.) a Trpiáku (378,9 m n. m.), olivinický sodalitit Kokošského vrchu (429,3 m n. m.), sodalitit Dubové hory (397,2 m n. m.) a subvulkanické brekcie Supí hory (433,6 m n. m.) a na svahu Ronova (552,4 m n. m.), jehož vrchol tvoří nefelinický bazanit.

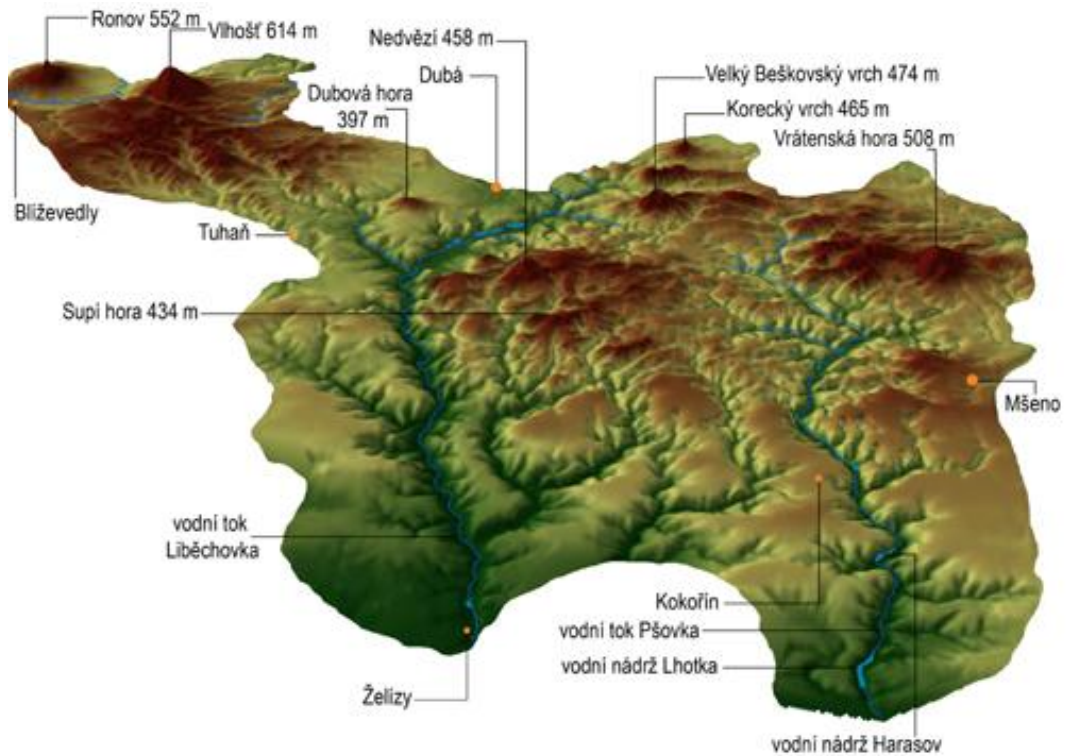
Obrázek 5 - Vlhošť a jeho okolí CHKO Kokořínsko

Zdroj: http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=CHKO_kokorinsko_cz

Z kvartérních sedimentů jsou rozsahem nejvýznamnější pokryvy pleistocenních spraší a sprašových hlín a na příkřejších svazích deluvioeolické sedimenty. Úpatí svahů pokrývají místy deluviální (svahové) sedimenty. Nejmladší, holocenní, jsou fluviální hlinitopísčité sedimenty niv a litologicky podobné deluviofluviální sedimenty morfoloicky významných splachových údolí. V údolních nivách se projevuje přítomnost pramenů a zastavených výronů podzemních vod vznikem mokřadů a zamokřených luk. Následující geomorfologická mapka nám celou oblast s neovulkanity znázorňuje.

Obrázek 6 - Geomorfologická mapka CHKO Kokořínsko s popisky neovulkanitů a významných vodních toků

Zdroj: <http://www.kokorinsko.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=462>

5.4 Půda - pedologie

K popisu pedologických poměrů CHKO Kokořínsko používáme členění půdy do dvou základních skupin:

5.4.1 Půdy skalního podkladu

Nejvíce jsou rozšířeny v pásmu probíhajícím od severozápadní hranice CHKO směrem k jihovýchodu až ke Měnské tabuli. Pouze v povodí Pšovky vybíhá tento pás dále k jihu. Jsou zde nejvíce zastoupeny půdy písité, místy písitohlinité, převážně lehké, minerálně chudé až velmi chudé, s nízkým obsahem humusu (méně než 2,5 %). Z podzemních typů se na tomto území nacházejí, vyluhované typy hnědozemí a podzolované půdy (ilimerizované a pravé), jimiž jsou kryty z největší části plošiny, jen místy zemědělsky využívané.

Dále jílovitopísité rendziny a vyprahlé skelety s vápnitou podlouhou, které se vyvinuly na svazích kaonovitých údolích z písitých slín a písitých vápencst edoturonských souvrství, lehká písitá m lká lesní p da, její mate nou horninou jsou kvádrové pískovce st edoturonských souvrství. Výjimku tvo í t fl í hluboké jílovité p dy, v celém profilu vápnité (rendziny), pokrývající území mezi spraovými oblastmi CHKO. Jejich p dním substrátem jsou zvrtralé vápnité jíly. Tyto p dy jsou minerálně st edn bohaté, s vyším obsahem humusu nejl p dy p edchozí, jen na malých plochách v okolí ediových suk lze nalézt skelety s p dou jílnatopísitou nebo p dy rendzinového typu.

5.4.2 P dy pokrývných útvar

P dy, jejl se vyvinuly na spraích a spraových hlínách pokrývajících náhorní plošiny a mírn uklon né svahy, jsou zachovány v pásmu od jihozápadní k jihovýchodní hranici CHKO, mén na jejím severovýchod . Na hlubších spraích jsou vytvo eny úrodné st edoevropské hn dozem , intenzivně zem d lsky využívané. P dy holocénních náplav (alluvia) se nacházejí na území CHKO Koko ínsko jen v povodí Lib chovky a P ovky. Mají dvojí ráz.

V hlavním údolí, vřdy p i hranici CHKO, jsou p eváfln hlinité, zatímco p i horním toku a v postranních údolích mají ráz lehkých p d, tvo ených hlinitým, místy afl istým pískem. Z typ p d skalního podkladu se na blífl sledovaném území jifl od obce Dubá vyskytuje p edevším lehká písitá m lká lesní p da, dopln ná rendzinami, jejl tvo í svahy údolí. Je velmi ásto p ekryta vrstvou zvrtralin. Ve st ední a severovýchodní ásti území se zachovaly zbytky strukturn denuda ních plošin a mírn afl st edn uklon né svahy, kryté spraemi a spraovými hlínami.

5.5 Hydrologie

Území CHKO nálefl do t í hlavních povodí (Labe, Jizera, Plou nice) a estí díl ích povodí (P ovka, Lib chovka, Obrtka, Strenický potok, Ko átecký potok a Ú t cký potok). Z pohledu ochrany p írody jsou nejvýznamn j ími neupravené toky Lib chovka a P ovka a n které jejich p ítoky. Zejména v této oblasti jsou bohat vyvinuté soustavy mok ad .

Příčinami jejich existence jsou hojné výrony podzemních vod na dnech údolích, v nichž se i přes rozlišené rozlivy vodních toků a v neposlední řadě i absence obhospodávání vlastního dna údolí těchto toků. Kromě rozsáhlých mokřadů bylo zejména na potoce P-ovka vybudováno několik vodních nádrží a některé z nich (např. Kačírek) mají přirozený původ. Mimo nivy vodních toků existuje v území i tzv. nebeských vodních nádrží vytvořených na nepropustném podloží. CHKO Kokořínsko je součástí české křídové tabule, která má díky své geologické stavbě velmi dobré podmínky pro akumulaci podzemních vod. Základní hydrogeologické znaky jsou určeny hydrickým charakterem středněturonských sedimentů písčité povahy, které z větší části budují Polomené hory. Tyto sedimentární horniny jsou velmi dobře propustné. Pro CHKO jsou typické případy, kdy trvalé vodní toky, popř. velké přívodové deště nedotečou do toků vyřídí. Příčinou jsou místa s dosud otevřenými poruchami, jimiž voda odtéká do podzemí.

Obrázek 7 - říčka P-ovka v Přírodní rezervaci Kokořínský důl

Zdroj: http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=CHKO_kokorinsko_cz

Obrázek 8 - rybník U Vrby

Zdroj: http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=CHKO_kokorinsko_cz

5.5.1 Vodní hospodářství

1) Povrchové vody: Podrobná studie, zabývající se kvalitou povrchových vod, byla vypracována Pírodivou fakultou Univerzity Karlovy v Praze v roce 1984. Jakost vody v Pírovcích je dobrá a v t-ínou odpovídá t-íd-í čistoty Ib. V Libčovicích byla zji-t-ena hor-ší jakost vody, s výkyvy na horním a středním toku až do III. a IV. t-ídy. V úseku od Medonos se jífl p-eváfln-í jedná o vodu t-ídy I b. Jako nejv-ět-ší zdroj zne-í-t-ě ní Libčovky je ve studii uvád-ěno m-ěsto Dubá, pro jífln-í část Koko-ínska byla v dob-ě zji-ov-ání dominantním zne-í-ujícím zdrojem flivo-í-ná výroba. Vzhledem k sou-ásné situaci v zem-ěd-lství, kde dochází k velkým pokles-ím stav-ů hospodá-ských zví-at, uzavírání a zm-ěnám ve využití zem-ěd-lských objekt-ů a p-ředpokládanému úplnému odkanalizování obcí Dubá se dá o-ekávat zlep-ěnění kvality vody na obou hlavních tocích.

2) Podzemní vody: Podzemní vody Kokošinska představují velmi významný zdroj pitné vody pro okresy Mělník a Česká Lípa a Litoměřice, a to v poměrně dobrém množství i dosud relativně vysoké kvalitě. V zásobování pitnou vodou je tudíž CHKO Kokošinsko naprosto soběstačná. S využitím povrchových vod pro vodárenské účely se nepočítá. Nevyužití přebytečných zásob vedlo k tomu, že i v návrhu územního plánu VÚC "Pražský metropolitní region" je povodí Libčovic navrženo jako potenciální zdroj pitné vody pro tuto oblast.

5.5.2 Pásma hygienické ochrany

V chráněné krajinné oblasti Kokošinsko jsou vymezena pásma hygienické ochrany epínský důl, Dolní Libčovice, Horní Libčovice, řířecký důl (Nedamov).

5.6 Klima

Z hlediska klimatického se CHKO Kokošinsko nachází v oblasti teplé (Brocno, Chcebuz, Újezd, Veselí, Stěmy, Kanina, Nebuřely) a mírně teplé (Holany, Litice, Nedamov, Dubá). Zahrnuje klimatický okresek teplý suchý s mírnou zimou, s krátkým svitem slunce (odpovídá klimatické oblasti teplé) a mírně teplý, mírně vlhký s mírnou zimou, pahorkatinový (odpovídá oblasti mírně teplé). Vláhová oblast je mírně vysušená (Chcebuz, Brocno, Stěmy, Kanina, Nebuřely) a optimálně zavlažená (Holany, Litice, Ronov, Nedamov, Dubá, Zakán). Roční úhrn srážek činí 499 - 655 mm, průměrná roční teplota 7,7 - 8,1 °C. V třech severozápadních (15,2 %) mírně převažují nad třemi jihovýchodními (14 %) a jihozápadními (10 %). Velmi časté je bezvětří (30,1 %). Průměrná rychlost větru je 3 m/s, maximální 11,7 m/s. Roční sluneční svit činí 1.476 hodin.

5.7 Flóra

Vegetace Kokoínska, jak ji známe dnes, je z valné většiny podmíněna úrodností půvy. Mírnější svahy úrodných údolí, obohacené splavenou správkou, byly velmi často využívány jako pastviny, terasovány na políky nebo osázeny ovocnými stromy. Údolní říční koryta byla později na zakládání rybníků a mlýnů, čímž se vytvořila řada nových biotopů. Dna říčních údolí byla prokácena a přeměněna v louky, které byly v minulosti koseny. Po opuštění luk se na neudržívané plochy začal šířit rákos obecný (*Phragmites australis*) a chrastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*) a postupně vznikají i olšiny, tomuto přirozenému vývoji od luk směrem k lesu říkáme sukcese. Primární bezlesí bývalo na Kokoínsku patrně omezeno jen na malé plochy suchých, tzv. bílých strání (Komorsko), skalnatých strání vulkanitů (vrchol Ronova s 552,4 m n. m., Koreckého vrchu s 464,5 m n. m., Vysokého vrchu s 426,6 m n. m.), skalních hran pískovců a naopak vlhkých skal s opadem mechového humusu (rokle Apatyka) a slatin (Vrabcov). Nelesní společenstva (kromě plevelových) zabírají sice i dnes nevelké plochy, dosahují však značné diverzity.

Některé zajímavých botanických druhů :

Vodní nádrže na Pšovce hostí porosty leknínu bělostného (*Nymphaea candida*) a šiblíku bahenního (*Calla palustris*). Ve slatinných a mokřadních společenstvech niv Libchovky, Pšovky, Nedamovského potoka a dalších vodních toků můžeme nalézt bahničku chudokvětou (*Eleocharis quinqueflora*), přesličku zimní (*Hippochaete hyemalis*), ostřici šupinatou (*Carex lepidocarpa*), bledu jarní (*Leucojum vernum*), hadilku obecnou (*Ophioglossum vulgatum*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) i p. listenatý (*D. longibracteata*), ostřici Davallovu (*Carex davalliana*), i vachtu trojlístou (*Menyanthes trifoliata*). Na chudé písčité půdě se v jižní části Kokoínského dolu udržuje populace přesličky vtevnaté (*Equisetum ramosissimum*).

Na stanovištích xerotermofilní vegetace na skalních hranách a stráních p eváfn jifních expozic, které jsou kryty sprašnými nánosy, lze nalézt konikle lu ní eský (*Pulsatilla pratensis* subsp. *Bohemica*), kosatec bezlistý (*Iris aphylla*), kavyl Ivan v (*Stipa joannis*), len flutý (*Linum flavum*), ho ec k ífatý (*Gentiana cruciata*), sasanku lesní (*Anemone sylvestris*), zlatovlásek obecný (*Linosyris vulgaris*) a zvonek bolo ský (*Campanula bononiensis*). Z dalších vzácných druh se tu vyskytuje ho ec k naho klý (*Gentianella amarella*), vítod naho klý (*Polygala amarella*), vousatka prstnatá (*Bothriochloa ischaemum*), lomikámen trojprstý (*Saxifraga tridactylites*), Kručík bahenní (*Epipactis palustris*) a na pís inách pali kovec šedavý (*Corynephorus canescens*). Zbytky zachovalých květnatých buřin hostí kručík r fkatý (*Epipactis muelleri*), vstava nachový (*Orchis purpurea*) spolu s kručím tmavo červeným (*Epipactis atrorubens*), medovníkem velkokvětým (*Melittis melissophyllum*) a okroticí bílou (*Cephalanthera damasonium*). V listnatých a smíšených lesích na svazích vulkanitů nebo hluboko za úznutých údolích a lesních lemech roste lilie zlatohlávek (*Lilium martagon*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*) a v. zelenavý (*P. chlorantha*). Ve vlhkých inverzních roklích se vyskytuje bukovinec osladi ovitý (*Phegopteris connectilis*), v Kokořínském dole také plavu puřivá (*Lycopodium annotinum*) a vranec jedlový (*Huperzia selago*). Ze zajímavých polních plevelů stojí za zmínku pryskyřník rolní (*Ranunculus arvensis*), listec rolní (*Stachys annua*), drchnička modrá (*Anagallis foemina*), šklebivec píší (*Misopates orontinum*) a hlaváček letní (*Adonis aestivalis*).

Obrázek 9 - Ho ec k ífatý (*Gentiana cruciata*)

Zdroj: http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=CHKO_kokorinsko_cz

Obrázek 10 - Kru-tík bahenní (*Epipactis palustris*)

Zdroj: http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=CHKO_kokorinsko_cz

5.8 Fauna

Chráněná krajinná oblast Kokořínsko se vyznačuje vysokou rozrůzností ekosystémů od vápničných mokřadů až po kyselá reliktní bory. Z toho vyplývá i bohatost společenstev a druhů živočichů. Nejlépe jsou prozatím prozkoumány mokřady, kde se vyskytuje unikátní fauna s řadou bezobratlých živočichů, kteří se v České republice nikde jinde nevyskytují. Příkladem může být drobný plž vrkoč bažinný (*Vertigo moulinsiana*), postglaciální relikt, který přežil v mokřadech podél Libčovy a Pšovky, zatímco v jiných oblastech již před několika tisíci lety vyhynul. Z dalších vzácných měkkýšů, vázaných svým výskytem na mokřady, je nutno zmínit například plž vrkoč útlý (*Vertigo angustior*), obrovskou velkou (*Cochlicopa nitens*) i malou hrachovku říční (*Pisidium amnicum*) nebo hřívovanou (*P. tenuilineatum*), obývající ve velmi početných populacích potoků Libčovy a v menších i potoků Pšovky. Velmi vzácné druhy lze nalézt také mezi pavouky, z nichž například Hygrolycosa rubrofasciata a nejvčetnější pavouk lovíků vodní (*Dolomedes fimbriatus*) zde flují ve velmi početných populacích. Snovačka *Enoplognatha caricis* a pavouk *Mysmenella jobi* jsou z nich známí z několika lokalit, z nichž jednou jsou právě kokořínské mokřady. V mokřadech Pšovky u Měnských poklů bylo také nalezeno několik druhů chrostků, nových pro faunu České republiky, a vzácná jepice *Paraleptohlebia weneri*.

Ze zajímavých brouků lze zmínit například vzácného stěvlíka *Epaphius rivularis* i atraktivního tesaříka pířmového (*Aromia moschata*). Velmi zajímavým biotopem, i když plošně málo rozsáhlým, jsou skály a zbytky skalních lesostepí na hranách skal. Bohaté jsou zejména zbytky skalních lesostepí na místech pokrytých sprašmi echázejícími až v rozvolněném lesu. Tato místa jsou mnohem zajímavější botanicky, avšak lije zde i řada vzácných bezobratlých živočichů. Jedná se z pavouků například o sklípčanky *Atypus piceus* a *A. affinis*, které jsou zmenšeninou severoamerických sklípčanků. Dalším vzácným pavoukem je druh *Centromerus prudens*, který se v těchto výšších výškách vyskytuje pouze v Přírodní rezervaci Vlhoň a pro kterého je to nejvýchodnější lokalita v Evropě. Velmi bohaté jsou také zbytky reliktních borů na písčincích. Ty jsou obývány společně s vlhoňkami, které mají blíže k otevřeným xerothermofilním stanovištím než k stanovištím lesním. V mokřadích je jedním z nejvýznamnějších obyvatel Přírodní rezervace ryba sekavec podunajský (*Cobitis elongatoides*), teprve nedávno odlišená od sekavce písečného (*Cobitis taenia*).

Dalšími typickými obyvateli mokřadů jsou obojživelníci, poměrně často se vyskytují želva obecná (*Triturus vulgaris*) a želva horská (*T. alpestris*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), skokan hnědý (*Rana temporaria*) a skokan dámský (*R. dalmatina*). Mezi vzácné druhy patří rosník zelený (*Hyla arborea*), blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*), skokan skřehotavý (*R. ridibunda*) a mlok skvrnitý (*Salamandra salamandra*), pro kterého jsou obnovovány drobné toky na prameništích. Mokřady na Kokořínsku nejsou příliš atraktivní pro vodní ptáky, takže zde ze vzácnějších druhů uvidíme nejspíše pouze ledáka říčního (*Alcedo atthis*), skorce vodního (*Cinclus cinclus*) a z rákosin je možno zaslechnout chrástala vodního (*Rallus aquaticus*). V potoce Přírodní rezervace byly zjištěny 3 druhy raků s tím, že jednotlivé druhy obývaly různé úseky a překrývaly se pouze v určitých úsecích. Z pohledu ochrany přírody je nejvýznamnějším výskytem raka říčního (*Astacus astacus*). Bohužel jeho populace byla značně zdecimována v letech 1998-1999 výskytem onemocnění tzv. rakového moru a v současnosti je výskyt omezen prakticky pouze na horní tok Přírodní rezervace. Výskyt severoamerického raka pruhovaného (*Orconectes limosus*) v dolním toku Přírodní rezervace je významný zejména z hlediska vodní kvality, neboť tento rak vytlačuje na úkor vodních druhů a nelze vyloučit, že je přenašečem různých chorob včetně rakového moru na přírodní druh.

Nutností je neustálé potlačování výskytu tohoto nep vodního raka, který se postupně šíří proti proudu Pávky na místa uvolněná vyhynutím raka bahenního (*Astacus leptodactylus*). Skály jsou také důležitým místem pro výskyt vzácných obratlovců. Pro hnízdní vyuffívá skalních čmrs krkavec velký (*Corvus corax*) a výr velký (*Bubo bubo*). V posledních letech je stále častěji sledován i sokol st. hováč (*Falco peregrinus*). Na území CHKO je v současné době známo jedno stabilní hnízdiště, další jedno a dvě jsou pravděpodobně. Skalní štěrbiny často jako úkryty vyuffívají netopýři, např. netopýř černý (*Barbastella barbastellus*). Lesy s převahou borových a smíšených porostů na kyselých půdách jsou poměrně chudé a s výjimkou reliktních borů a na kterých maloplošných enklávách i nepříliš zoologicky zajímavé. Zejména starší porosty jsou ideálním místem pro hnízdní netopýř černý (*Ciconia nigra*) nebo pro dutinové ptáky, z nichž stojí za zmínku netopýř holub doupěč (*Columba oenas*) a sýc rousný (*Aegolius funereus*) i na kterých letouni jako netopýř rezavý (*Nyctalus noctula*). Příkladem velmi starého listnatého lesa, místy pralesního charakteru, jsou severní a východní svahy Vlhoště.

Zachovalost uvedeného území dokládá mimo jiné i velmi hodnotné společenstvo plíseň se vzácnou flebnatinkou drobnou (*Ruthenica filograna*). V zemědělské krajině jsou velmi cennými refugii teplomilné fauny zbytky bývalých luk a pastvin s jasnou orientací, které často hostí zajímavou faunu bezobratlých živočichů. Z obratlovců je na tyto plochy vázána svým výskytem netopýřka hladká (*Coronella austriaca*). Také lidská sídla jsou často osídlena živočichy, kterým je vhodné věnovat pozornost. Jedná se zejména o plesnivý letoun vrápence a netopýře. Zatímco pudy budov (zejména zámky, kostely a velké domy) jsou v létě vyuffívány koloniemi samic s mláďaty, netopýř velkého (*Myotis myotis*), a n. dlouhouchého (*Plecotus austriacus*), sklepy a jeskyně vyuffívají tyto živočichové k zimování. Jedná se zejména o vrápence malého (*Rhinolophus hipposideros*), netopýř černý (*Barbastella barbastellus*) a n. velkého (*Myotis myotis*).

Obrázek 11 - Vír velký (Bubo bubo)

Zdroj: http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=CHKO_kokorinsko_cz

Obrázek 12 - Netopýr rezavý (Nyctalus noctula)

Zdroj: http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=CHKO_kokorinsko_cz

Obrázek 13 - olek obecný (*Triturus vulgaris*)

Zdroj: http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=CHKO_kokorinsko_cz

5.9 Mykologie

Chráněná krajinná oblast Kokořínsko je známá zejména svou výraznou členitostí a pestrou mozaikou zemědělsky využívaných náhorních plošin a lesnatých hlubokých údolí a roklí. Stejně tak je pestrý i výčet druhů hub dosud zde nalezených. Systematickému výzkumu mykoflóry se však v této oblasti nikdo dlouhodobě nevěnoval, dosavadní poznatky jsou proto značně neúplné. Skutečnost, že na výslunných teplomilných stanovištích se vyskytují druhy známé spíše z nížin, a naopak v nížle položených, studených a vlhkých roklích se dají druhy známé spíše horským, svědčí o značném potenciálu zdejších biotopů. Takovým příkladem může být třeba nález silně ohroženého druhu v eckovýtrusé houby mozkovky rosolové (*Ascotremella faginea*) na dně jedné z bočních roklí Kokořínského dolu, a to ve vzdálenosti necelého kilometru od lokality výskytu bichatkovité houby battarrovky Stevenovi (*Battarrea stevenii*). Zatímco první druh je znám spíše z bučin ve vyšších polohách, ten druhý je běžný i v suchých (aridních) oblastech (například na jihu Evropy i v afrických pouštích).

Z druhů, které se ať dosud podařilo na Kokořínsku objevit sice není mnoho těch, které by byly zaženy mezi zvláště chráněné druhy v rámci České republiky, kromě již zmíněné mozkovky to jsou kriticky ohrožený lanýš letní (*Tuber aestivum*) a ohrožená holubinka olšinná (*Russula alnetorum*), ale řada jich je zařazena v n kterých ze žestí kategorií červeného seznamu hub (makromycet) ČR, který byl vydán v roce 2006 a lépe odráží skutečný stupeň ohrožení jednotlivých druhů. Mezi ty nejkrásnější patří baňka velkokališná (*Sarcosphaera coronaria*), hvězdočka klenbová (*Geastrum fornicatum*), kaňka náprstkovitá (*Verpa conica*) i bedla Bucknallova (*Cystolepiota bucknallii*). Teprve v roce 2007 byl zjištěn poměrně značný výskyt luňáků hub, které jsou známkou zachovalosti a čistoty zdejšího prostředí. Takto je označována celá řada hub z různých rodů (*Hygrocybe*, *Clavaria*, *Ramariopsis*, *Entoloma*, *Geoglossum*), které rostou pouze na nehojených a extenzivně obhospodávaných loukách i pastvinách. Tyto druhy vesměs oplývají mnoha tvary a barvami. Ne nadarmo jsou označovány jako orchideje mezi houbami. Tím nejvzácnějším druhem je voskovečka černě kovaná (*Camarophyllopsis atropuncta*), která má na Kokořínsku teprve recentně známou lokalitu v ČR.

Obrázek 14 - Kaňka náprstkovitá (*Verpa conica*)

Zdroj: http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=CHKO_kokorinsko_cz

Obrázek 15 - Voskovka kufelovitá (Hygrocybe conica)

Zdroj: http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=CHKO_kokorinsko_cz

5.10 Historie

Chráněná krajinná oblast není původně chráněným národním parkem a žádná jejího fenomén se vyvinula právě spolupůsobením člověka a přírody. Není tedy v žádném případě vhodné vyloučit lidskou činnost z tohoto území, ale naopak snahou ochrany přírody je, aby se CHKO stalo modelovým územím kde je možná trvale udržitelná existence člověka i přírody. Pobyt člověka na území dnešní CHKO je doložen již v paleolitu (kamenná industrie stáří 250.000 let z okolí Libčova). V období mladší a pozdní doby kamenné (5.000 - 2.000 let př. n. l.) jsou doložena stálá sídliště s pevnými dřevěnými obydlími v okolí Měna, Lobčova a Libčova, ale i uvnitř dnešní CHKO, byť v podstatně menším rozsahu, než v moderní době. V době bronzové osídlení postupně narůstá do doby železné, kdy dochází k poklesu četnosti sídliště. Od počátku letopočtu do doby příchodu Slovanů (6. století) je výskyt zemišských germánských kmenů, osídlujících území dnešních Čech, poměrně řídký.

Příchod slovanských kmenů na Kokořínsko není archeologicky příliš dobře doložen. Domněnky, na kterých v současnosti stojí tvrzení, že rozlehlé hradiště Hradsko u Kaniny je ve skutečnosti slovanským Canburgem, roku 805 neúspěšně obléhaným Karlem Velikým, nelze ani potvrdit, ani vyvrátit. Více poznatků existuje z období tzv. knížecké kolonizace, která na území dnešní CHKO pronikla v 11. - 12. století. Vznikala trvalá sídliště na místech dodnes existujících vesnic v povodí Libčovic i Pšovky, v centrální části CHKO i na severu oblasti, který se stal státním územím vlády rodu Ronovců. Dnešní zbytky hradu Ronova dávají svědčit, že jde o sídlo jednoho z nejmocnějších českých rodů, ovládajícího kdysi území severních i středních Čech. Kolonizace vyvrcholila ve 13. a 14. století, kdy již osídlování nebylo bezprostředně závislé na geografických podmínkách díky výrazné změně klimatu a následnému zlepšení ekonomické a společenské situace v Čechách. Půda byla novým osadníkům dávána do dlouhodobého držení. K pasení dobytka bylo kromě lučin a pasek nadále využíváno i převážně listnatých lesů, jejichž mýcení bylo obtížné. Bylo založeno několik nových osad s pevným katastrem, někdy tak rozsáhlým, že k jeho obhospodávání vznikaly dokonce jiné osady a samoty (např. Osinalice - Osinalický).

Dotvořila se také síť farností s kostelíky, z nichž se ovšem v převládající podobě žádný nezachoval. Pokud v následujícím období nezanikly, byly často i opakovaně přestavěny (včetně do konečné barokní podoby). Již ve 13. století vznikají na nezamrzající Pšovce mlýny, z nichž některé přetrvaly dodnes. Přes pokroky obilná stávie, pokročilejší způsob obdělávání půdy, trojpolní půstební systém si velký význam v oblasti zachovalo dobytčí stávie. Rozvoj zemědělství podnítil další společenskou dělbu práce, osamostatnění zemědělství a obchodu. Osady Dubá a Měno začaly nabývat charakteru měst s pravidelnými trhy a dalšími výsadami. Kolonizací ve 12. - 14. století se území dnešní CHKO stalo součástí české kulturní krajiny. Noví osídlenci byli převážně slovanské národnosti a nepočetná německá menšina byla do poloviny 15. století v českém prostředí národnostně zcela asimilována. 15. století, charakterizované husitskými válkami, je prvním z velkých společenských přelomů zdejšího kraje. Během těchto válek se rozpadlo panství nejsilnějšího rodu Berků z Dubé, ovládajícího téměř celé území dnešní CHKO, došlo k majetkovým změnám a všeobecnému úpadku oblasti, kde zaniklo ke dvěma desítkám sídel.

Církevní majetek byl sekularizován, flivotní podmínky obyvatel kraje, d íve konsolidované a vícemén jednotné, se asto drasticky zm nily ves od vsi v závislosti na zp sobech panování nových majitel , asto husitských hejtman , i na tehdej-í dobu zna n pochybné morálky. Z p vodní místní drobné -lechty se afl do konce 16. století udrželi Hrzánové z Harasova a zchudlí Berkovci. T icetiletá válka byla dal-ím a pro národnostní vývoj oblasti zásadním p elomem. Majetek nekatolických vrchností p evzala p eváfln cizí -lechta, kterou jen z nepatrné ásti mohlo považovat za osvícenou. Stejn závaflným d sledkem válek byla decimace obyvatelstva b hem taflení r zných armád a zejména p i morových epidemiích, které doslova vylidnily nejen Koko ínsko, ale celé území ech. ada vsí zanikla navfldy, n které ve svých p vodních p dorysech, aby p i následné vnit ní kolonizaci n mecké byly obnoveny v jiných ástech katastru (Medonosy). Z hlediska kulturního t icetiletá válka a zejména pr chody -védských armád p inesly cenné památky v podob úto i- prchajících místních obyvatel (p izp sobené skalní p evisy a jeskyn , skalní byty s hospodá ským zázemím) i výtvor dokládajících vojenský dril (tzv. ^TVédský val, podobn tesané skalní sout sky na Vlho- sku).

Obrázek 16 - ^TVédský val CHKO Koko ínsko

Zdroj: <http://vlastafiller.sweb.cz/v256r.html>

Období třicetileté války je i zlomem ve zdejší tradiční odvětví zemědělství a vinohradnictví. Válka způsobila devastaci vinohradů v řadách plošně rozšířených na více než desetinásobku dnešní rozlohy a na území CHKO zánik historických viničných poloh, z nichž dodnes víme jen o těch kterých (např. okolí Vysoké). Absence zdroje lidového alkoholického nápoje vedla k zavádění do té doby nepřírodného chmele, vzniku tykových chmelnic a nebývalému rozvoji várečného práva. Rozsah chmelnic, v jižní části CHKO v téměř maloplošných, byl ve srovnání s dnešními poměry nebývalý s kulminací v 1. polovině 19. století, avšak zdejší zemědělskou komunitou udržovaný ve značné míře ještě do r. 1945. Na severu dnešní CHKO dosahovaly chmelnice podstatně větší plochy a udržely se, byť i zcela odlišným způsobem pěstování, dodnes. Po celé oblasti vedl rozvoj chmelnic i ke vzniku specifické architektury (roubené i zděné chalupy a posléze statky s typickými sušárnami chmele na půdách) a dal typický urbanistický výraz sadům. V případě oblasti velkoplošných chmelnic je tamní architektura mimojiné dokladem vysoké rentability pěstování této plodiny v období 18. - 19. století.

Po třicetileté válce nastává na Kokošsku, podobně jako v jiných částech tzv. vnitřních Sudet, období tzv. vnitřní kolonizace. Ze dvou vln osadníků, bavorské a saské, se Kokošska dotkla druhá z nich, a to ovšem zprostředkovaně (např. osada Malý Hubenov mezi Libchovem a Hlízou byla kolonizována libereckými tkalci, kteří původně pocházeli ze Saska). Kolonizace probíhala od severu a zastavila se na budoucí jazykové hranici, jdoucí od Nosálova jižně přes Blížňu po rozvodí Libchovky a Pávků, přičemž severozápadní část dnešní CHKO byla germanizována ať už po Libchov (smíšené osídlení), jihovýchodní zůstala česká. Rekatolizace celé oblasti neprobíhala jednoduše a narážela na odpor protestantů, kteří zde ve značném rozsahu persistovali ať už do vydání tolerančního patentu r. 1781, aby poté založili silné toleranční sbory (Nebuffely, Vysoká). Zejméno proto mohly i některé katolické farnosti být obnoveny teprve dlouho po třicetileté válce (Medonosy rok 1800), zatímco v jiných obcích zůstaly již jen filiální kostely. Období rekatolizace s sebou tedy přineslo nejen změnu povahy obyvatelstva, přineslo i okázalou formu architektonického výrazu, barokní sloh, který poté poznamenal i eváňskou část dodnes dochovaných církevních i světských kulturních památek.

Projevy klasicistního slohu jifi nacházíme na v t-ím po tu sv tských staveb, mimo jiné i v m stské adové zástavb (Dubá). Významný a do jisté míry alespo pro severo eskou ást dne-ní CHKO charakteristický je vznik tzv. vesnického i selského klasicismu, jehož í ení má úzkou souvislost s rozvojem chmela ství. Tento sloh nacházíme v nejtypi t j-í form u severo eských statk v povodí Obrtky a horní Lib chovky, v pon kud skromn j-ím výrazu u kamenných dom v jihozápadní a centrální ásti dne-ní CHKO. Pro následující d jiny oblasti je významné, že vývoj eského a n meckého etnika probíhal od vnit ní kolonizace jifi odd len . Nejlépe je to dokumentováno ve smí-ených sídlech, kde paraleln existovaly n mecké a eské -koly, spolky a dal-í instituce, které sice koexistovaly afi do 30. let na-eho století bez v t-ích problém , k v t-ím asimila ním projev m ani z jedné strany v-ak jifi nedocházelo. Tento jev úzce souvisí s eským národním obrozením, které i teoretické sblížení obou etnik p edem vylu ovalo.

P esto, zejména díky zem d lskému charakteru území, který podmi oval stejné existen ní podmínky pro ve-keré obyvatelstvo, nedocházelo k v t-ím národnostním konflikt m a ani smí-ená manfelství nebyla zcela výjime ná. Historický p elom ve vývoji eských zemí, kterým bylo zahájení budování flezni ní síť a následný prudký rozvoj pr myslové výroby, Koko ínsko nezaznamenalo. Oblast je sice lemována krátkými úseky t í flezni ních tratí, budovaných v 70. - 90. letech 19. století, av-ak fládný z nich neumofl oval zm nu dopravních pom r v oblasti. Tím z stal zachován její zem d lský charakter, který sice vylu oval akumulaci kapitálu a materiální rozvoj, z dne-ního pohledu v-ak umoflnil konzervaci krajiny, architektury a typu osídlení nejen do roku 1945, ale v podstat do dne-ní doby. Práv absenci fleznice m fleme d kovát za to, že v tomto území mohla být vyhlá-ena chrán ná krajinná oblast. Je pravd podobné, že pokud by p írodní podmínky území výstavbu fleznice byly umofnily, nebylo by zde dnes jifi co chránit. V první polovin 20. století lze pozorovat n které drobné materiální zm ny v sídlech na území dne-ní CHKO. Byla upravena zemská silnice M lník - Lib chov - Dubá kopírující starou zemskou stezku, pro automobilovou a autobusovou dopravu, vybudována silnice M lník - Ráj, poprvé v historii umofl ující pr jezd údolím P-ovky (historicky byla cestní sí v tomto povodí pouze p í ná, mezi mlýny na potoce a sousedícími vesnicemi po obou stranách údolí) i dal-í komunikace.

V některých vesnicích se objevují zárodky komunální infrastruktury (Lib chov - kanalizace), budují se technické komunikační objekty (např. mostky a propustky), některá sídla se postupně spojují rekreační funkce a nastává v nich postupně i nová výstavba domů stského typu (např. feličky). Vznikají první vodovody a charakteristické vodojemy, které originálně dotvářející architektonický výraz sídel. Celkově však tyto změny nejsou natolik podstatné, aby změny charakter Kokošinska. Po převratu r. 1918 se zásadním způsobem změnila i podoba drflba. V oblasti vzniká několik velkostatků, patřících bývalé šlechtě, civilním osobám a církvi. Záhumenky a menší lesní i polní parcely se dostávají do držení fyzických osob, místy (zejména v obcích poblíž měst) kovem dle, pro něž rolnictví již není jediným i hlavním způsobem obživy. Především v bezprostředním okolí vesnic hospodaří drobní a střední statkáři obou zastoupených národností.

Až do konce 30. let hraje zejména na Dubsku významnou roli ve výrobě a prodeji zemědělských produktů tamní fildovská komunita. Nástup fašismu v Německu je počátkem dalšího historického období vývoje oblasti. Henleinovské hnutí i zde nachází etné podporu, zejména po r. 1935, a další vývoj oblasti se nijak neliší od ostatních sudetských území eskoslovenské republiky. Po mnichovském diktátu je většina českého obyvatelstva smíšených vesnic donucena k vystěhování za hranice sudetské flupy (postupně malá část po následujících 6 letech stává), opuštěné majetky zabírají němečtí Němci (v tomto smyslu lze s nadsázkou hovořit o další kolonizaci), v průběhu války se v německém území snižuje počet praceschopného obyvatelstva, avšak celkově lze říci, že charakter oblasti se nijak zásadně nemění. V posledních měsících války je bombardována Dubá, což je začátkem urbanistické degradace tohoto města. Po obsazení území oblasti polskými a sovětskými vojsky nastává okamžitě příliv nejrozličnějších "zlatokopů", takže během několika málo měsíců je vyrabována a ponechána v většině opuštěných usedlostí, zároveň dochází k hromadnému ničení dokladů nemotné kultury v obcích (obecní kroniky a archívy). Nastává řívelný odsun Němců, o jehož průběhu nebyly dosud zveřejněny řádné údaje, v r. 1946 dokončený tzv. odsunem řádným. Německé obyvatelstvo je až na výjimky vystěhováno a nastává v podobě dosud poslední "kolonizace" obyvatel eské a slovenské národnosti a repatrianty českého původu z Podkarpatska a Balkánu.

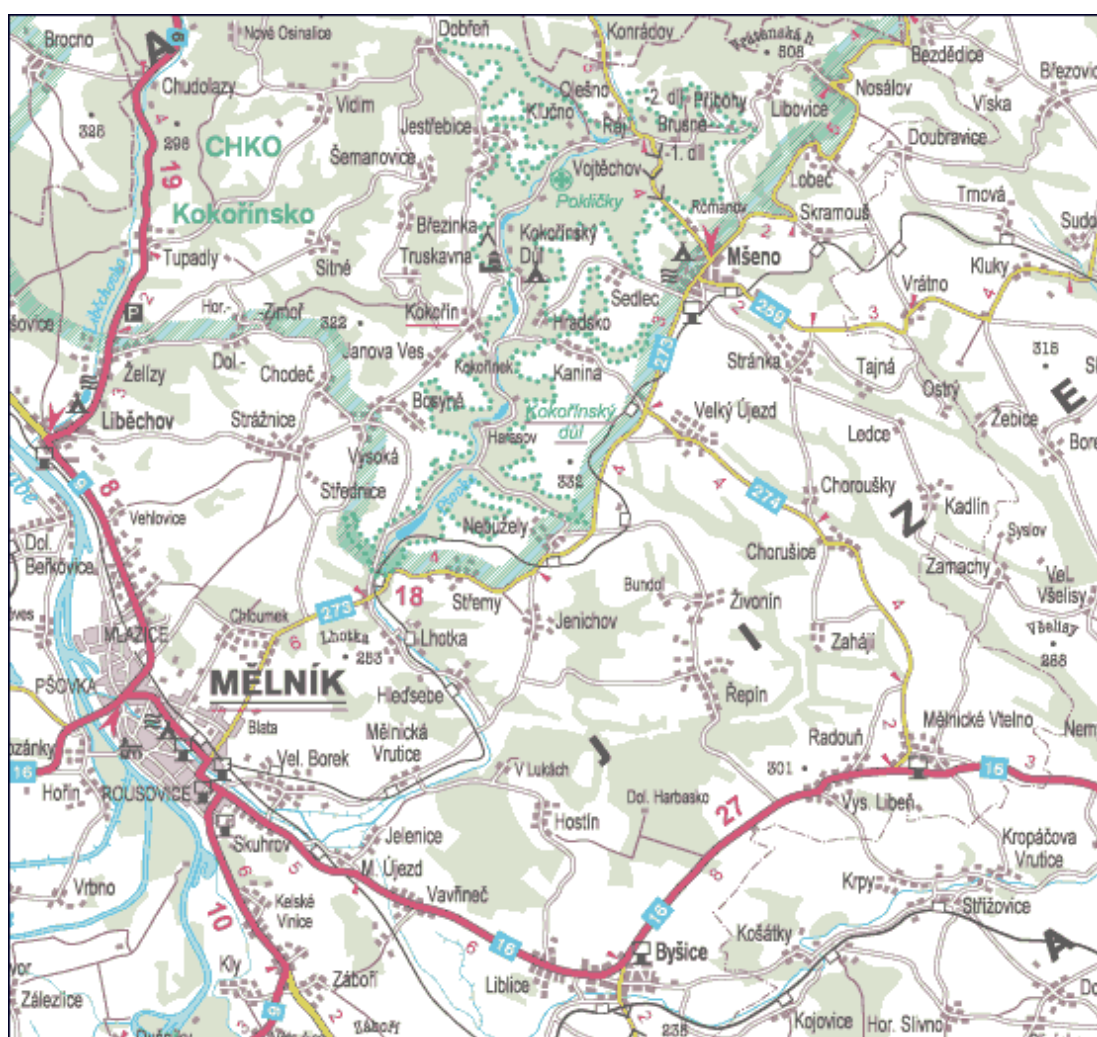
Osídlování vnitřních Sudet ovšem probíhá daleko pomaleji, nežli v pohraničí, a toto tvrzení platí plnou měrou i pro Kokošínsko. Tento stav se mimojiné projevuje i absencí v těchto stavebních aktivit do poloviny 60. let, a to i v zemědělství. Kolektivizace zemědělství má poněkud odlišný průběh v povodňových a neúrodných částech oblasti. I v dosídlených oblastech sice dochází k pokusům o založení JZD (Libčov), takové však během krátké doby krachují a na zbytcích ponechaného majetku vznikají státní statky, často obhospodařující značné rozlohy (SS Dubá). V tomto směru je situace analogická, jako v pohraničí. Někdy málo JZD, často slušen prosperujících do 80. let, je vázáno na oblast historicky úrodnou. Posun vlastnických vztahů se děje ve dvou rovinách, od konce 40. let probíhá v poměrně krátkém období konfiskace v těchto zemědělských majetcích, ale záhumně zůstávají v soukromém vlastnictví obyvatel (včetně dosídlenců po r. 1945), i když jim často bráněno v jejich obhospodařování.

Ve druhé polovině 60. a počátkem 70. let potom probíhá vyvlastnění včiny zbývající soukromé zemědělské půdy, takže před počátkem restitucí (1991) je prakticky veškerá zemědělská i lesní půda v státním vlastnictví. Již od 60. let je území CHKO objevováno obyvateli míst, kteří výhodně skupují opuštěná konfiskovaná stavení a obnovují je, takže v 70. letech dochází k oživení flivy na kterých vesnic a často k jejich obanské rehabilitaci, by se zlepšila kvalita obyvatelstva dojíždějíciho vzhledem k trvale bydlicímu. Tento trend je usměrněn územní plánovací a koncepční činností státu, když v souvislosti se zaváděním jednotné evidence půdy a slučováním zejména rolí do velkých honů je provedena i kategorizace sídel a jejich rozdělení na tzv. spádové, státní a ostatní obce. V obcích spádových a státních je budována infrastruktura, zejména obchod a služby, byť včinou nedostatečně, naopak v ostatních obcích je potlačována, zejména ta která z nich jsou výslovně určena "na doflití", k postupné likvidaci. Budování infrastruktury s sebou nese téměř stoprocentní rušení nebytových prostor v soukromých i komunálních domech a jejich přeměnu na bytový fond a výstavbu typizovaných, urbanisticky i architektonicky naprosto nesmyslných objektů tzv. obanské vybavenosti, často v historických centrech.

5.11 Správní členění

Z větší části chráněná krajinná oblast Kokořínsko spadá pod územní správní jednotku české republiky, Liberecký a Středočeský kraj. Z menší části pod územní správní jednotku Ústecký kraj. V chráněné krajinné oblasti Kokořínsko se nacházejí obce ze čtyř okresů (Mělník, Česká Lípa, Mladá Boleslav, Litoměřice). Celkem se v chráněné krajinné oblasti nachází 71 obcí, z toho 34 obcí leží celým svým katastrálním územím v této lokalitě a 37 obcí jen zčásti (viz. Příloha 1).

Obrázek 17 - Mapa CHKO Kokořínsko s lenskými obcemi

Zdroj: <http://www.sdruzeniokorinsko.cz/mapa.asp?p1=1271&p2=&p3=>

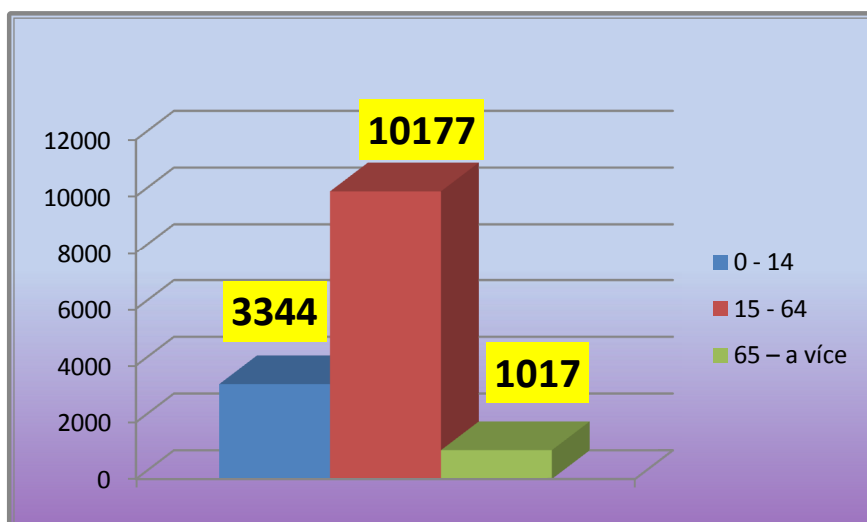
5.12 Počet a struktura obyvatelstva

Vzhledem k tomu, že sítání lidu proběhne až v březnu v roce 2011, jsou počty obyvatel a další struktura uváděny orientačně s určitými odchylkami. Data byla získána z informatických internetových zdrojů, českého statistického úřadu a z jednotlivých dotazných obcí. Data se tudíž mohou lišit s koncepčními materiály správy CHKO Kokošínsko. Na území chráněné krajinné oblasti Kokošínsko trvale žije přibližně 14538 obyvatel, kdy jejich průměrný věk je 37 let. Počet trvale usídlených obyvatel zde každým rokem přirozeně vzrůstá přibližně o 250 až 300 obyvatel.

Tabulka 2 – Věková struktura obyvatelstva v CHKO Kokošínsko

Věk od do (let)	Počet obyvatel	Podíl v %
0 - 14	3344	23
15 - 64	10177	70
65 a více	1017	7

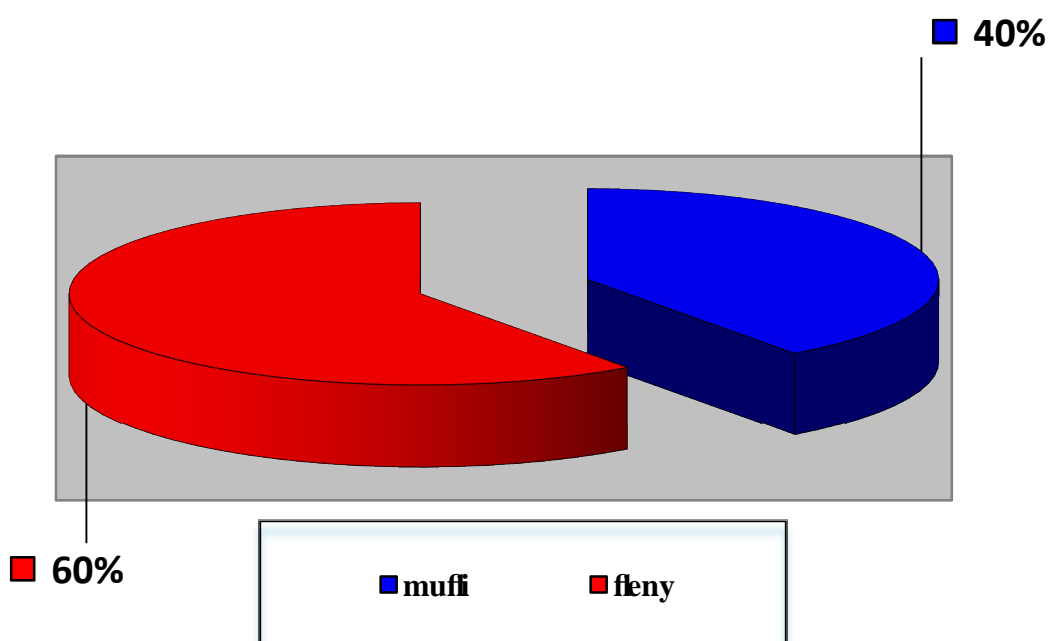
Obrázek 18 - Věková struktura obyvatelstva v CHKO Kokošínsko

Tabulka 3 - Struktura obyvatelstva v CHKO Kokořínsko dle pohlaví

Pohlaví	Počet	Podíl v %
Muži	5815	40
Ženy	8723	60

Obrázek 19 - Struktura obyvatelstva v CHKO Kokořínsko dle pohlaví

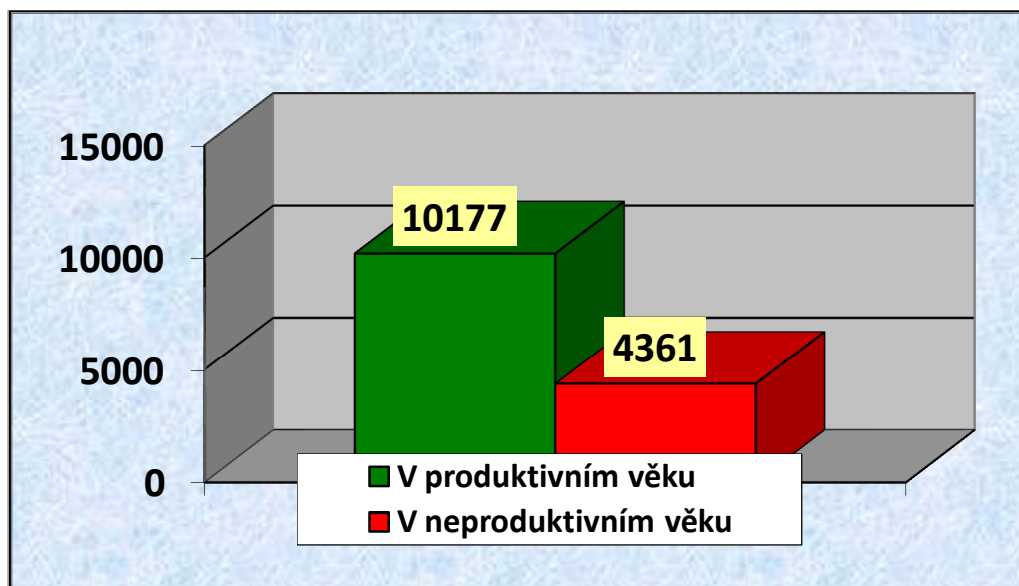

V zájmové lokalitě byla také zkoumána produktivita obyvatelstva, kdy bylo zjištěno, že z celkového počtu obyvatel je 70 % obyvatel v produktivním věku a 30 % obyvatel v neproduktivním věku.

Tabulka 4 - Produktivita obyvatelstva v CHKO Koko řnsko

	Po et obyvatel	Podíl v %
V produktivním v ku	10177	70
V neproduktivním v ku	4361	30

Obrázek 20 - Produktivita obyvatelstva v CHKO Koko řnsko

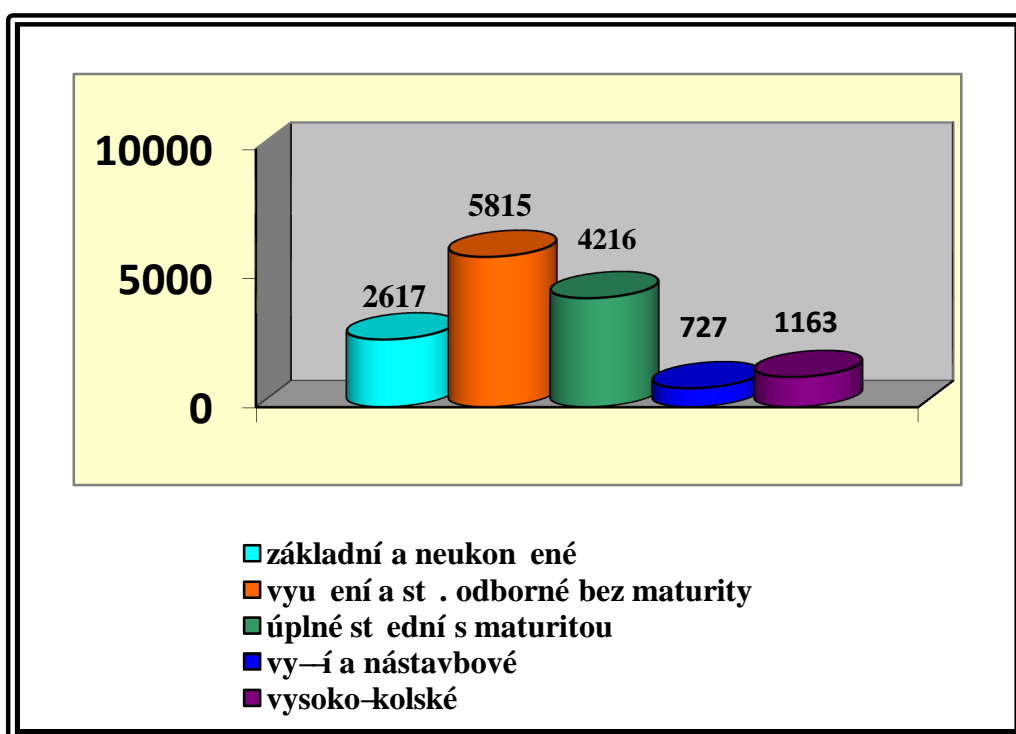

Dal-ím zkoumáním je vzd lanostní struktura obyvatelstva CHKO Koko řnsko a to u osob star-ích 15 let a více, posouzeno celkem 11194 obyvatel. Posouzení probíhalo z p ti kategorií vzd lanosti.

Tabulka 5 - Vzd lanostní struktura obyvatelstva v CHKO Koko řnsko

Vzd lání	Po et obyvatel	Podíl v %
základní a neukon ené	2617	18
vyu ena st . odborné bez maturity	5815	40
úplné st ední s maturitou	4216	29
vy-ší a nastavbové	727	5
vysoko-kolské	1163	8

Obrázek 21 - Vzdělanostní struktura obyvatelstva v CHKO Kokořínsko

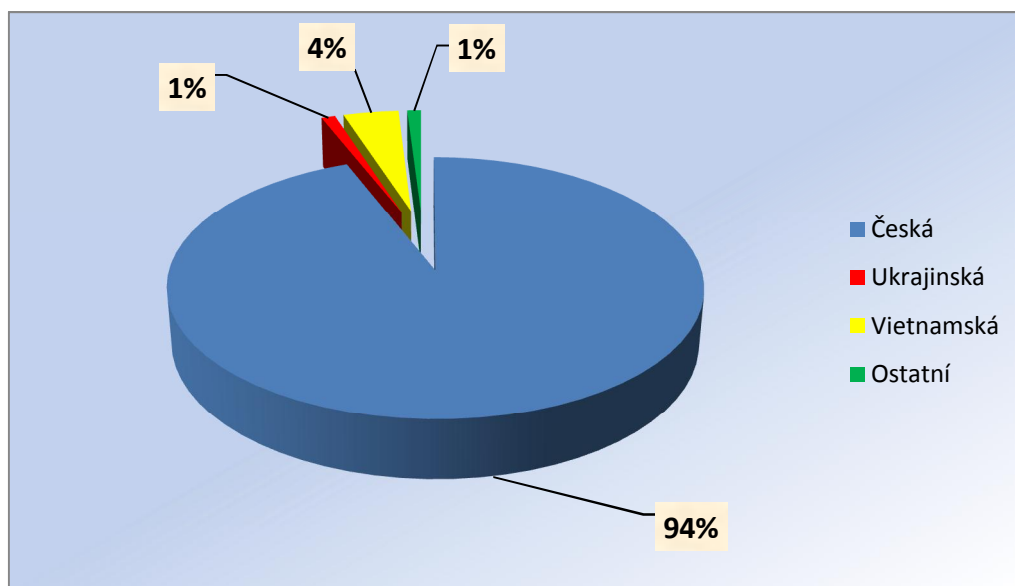

Dalším zkoumáním bylo zjištěno, že v chráněné krajinné oblasti se nachází většina obyvatel s českou národností, avšak zejména vlivem nabídky komerčních ploch a objektů, došlo v této lokalitě za posledních 10 let k nárůstu obyvatel s cizí národností.

Tabulka 6 - Národnostní struktura obyvatel v CHKO Kokořínsko

Národnost	Počet obyvatel	Podíl v %
česká	13666	94
Ukrajinská	145	1
Vietnamská	582	4
Ostatní	145	1

Obrázek 22 - Národnostní struktura obyvatel v CHKO Kokořínska

5.13 Průmysl a pracovní příležitosti

Jednou ze základních charakteristik CHKO Kokořínsko je prakticky úplná absence průmyslu. V 60. letech v rámci pokusu o oživení kraje byla ve městě Dubá vybudována pobožka textilního závodu Elite Varnsdorf, jejíž negativní dopady na prostředí jsou zanedbatelné. Jiné průmyslové objekty či areály se v oblasti nevyskytují. Podstatně jiný obraz přináší působení průmyslu v těsné blízkosti CHKO. Jedná se o velké průmyslové komplexy SEPAP a.s. ^{TM} tí, EZ a.s. - Elektrárna Mělník a.s., kaučukový závod (Synthos a.s.) Kralupy nad Vltavou a Spolana a.s. Neratovice. Podstatná část obyvatel CHKO Kokořínska dojíždí za prací do v těchto měst, přičemž v okrajích této lokality, přičemž se jedná o města Česká Lípa, Mladá Boleslav, Liberec, Jablonec nad Nisou, Mělník, hlavní město Praha, ^{TM} tí, Roudnice nad Labem, Mnichovo Hradiště, která nabízí v těchto pracovní nabídku v průmyslovém odvětví. Jedná se zhruba o 75 % takto dojíždících osob. Zbýlých 25 % obyvatel využívají místní nabídku trhu práce, přičemž v soukromém, například v oboru stavebnictví, elektro, zemědělství, rekreačních - kulturních služeb a aktivit, apd. Území chráněné krajinné oblasti patří v ČR dle českého statistického úřadu s nadprůměrnou zaměstnaností a to díky nabídce pracovních příležitostí v těchto okrajových městech (nedaleké hlavní město Praha, apd.).

5.14 Bytový fond

V chráněné krajinné oblasti je hláeno pibližně 12187 adres. Zv této části se jedná o nemovitosti typu rodinných domků a rekreačních zařízení (chaty, restaurace, penziony, campy, apd.) nebo CHKO Kokořínsko je tvořeno majoritně z menších obcí a vesnic, kde se nacházejí stavby staršího typu. V současné době přibývá trendu suburbanizace, tedy stěhování obyvatelstva na okraje velkých měst. Suburbanizaci zapříčinilo především moderní pojetí současného života na venkově (odpovídá si od městského ruchu) a dále také prodej lukrativních, zejména v obávané části komerčních pozemků, které lákají městské investory, ale i samotné fyzické osoby. Mezi tyto pozemky patří například takzvané Greenfields (zelená pole), kdy se jedná o ryze přírodní plochy, které nikdy nebyly zastavěny a jsou využívány především jako zemědělská půda.

5.15 Obánská a technická vybavenost

V celé oblasti v těchto městech a obcích se nachází základní, ale i mateřská škola (Okna, Nebuřely, Jestebí, Holany, Libčov, Fielízy, Měno, Doksy, Dubá, Vysoká, atd.). Menší obce a vesnice v katastrálním území výše uvedených v těchto obcích, jsou odkázány na využívání jejich zařízení formou dojíždění. Zdravotní péče je na území CHKO Kokořínska zajištěna především v těchto městech (Doksy, Mělník, Česká Lípa, Mladá Boleslav, Litoměřice, apd.), kde jsou situována zdravotní střediska. Obánské malých obcí a vesnic jsou opět odkázány na dojíždění ke zdravotní službě nebo mají možnost využít terénních lékařů z obvodních oddělení pro danou spádovou oblast. V současné době mají obyvatelé trvale žijící na území CHKO Kokořínsko možnost využít sítě mobilních operátorů v ČR (O2 Telefonica, Vodafone, T-Mobile), kdy signál pokrytí je zhruba na 97 % celého území. Do roku 2015 se plánuje 100 % pokrytí celého území CHKO Kokořínsko. V mnoha v těchto obcích a městech jsou k dispozici veřejné telefonní automaty společnosti O2 Telefonica, bankomaty České spořitelny, GE Money bank, SOB apd. Dále mají možnost obyvatelé jednotlivých obcí využít informačních center a městských knihoven, které jsou zastoupeny z této části ve všech obcích.

Ve v t-ín obcích a m st mohou obyvatelé využívat místní vodovod a dále také elektrickou energii (viz. Příloha . 2). Jen z řídka a ve výjime ných p ípadech ístí ku odpadních vod, kanalizaci, plynofikaci. Správci vodovod ů a kanalizací na území st edo eského kraje se nacházejí dva subjekty (Boffí voda a.s., založená obcemi Lib chov, fielízy, Tupadly, Dolní Zimo , která je od 1. 6. 1994 vlastníkem skupinového vodovodu Lib chov, zbývající území okresu má ve správ akciová spole nost Vodárny Kladno - M lník a.s.). Na území severo eského kraje jsou to (Severo eské vodovody a kanalizace a.s., Severo eská vodárenská spole nost a.s.).

V malých obcích, které jsou p edev-ím rekrea ní oblastí bez trvalého osídlení se nenachází řádná z inženýrských sítí. Realizace a stavba t chto sítí, je pro v t-ínu obcí v CHKO velmi finan n náro ná a proto se snaží erpat finance z dotací EU. Do roku 2025 se po ítá s 90 % zasí ování území. Horkovody a teplovody jsou situovány pouze ve v t-ích m stech, které se p eváfn nacházejí po okrajích CHKO Koko ínsko. Obyvatelé jsou odkázány na sekundární zdroje energie, p eváfn na kotle na tuhá paliva, krbová kamna, elektrovoltaické lánky, apd.

5.16 Doprava

Území chrán ěné krajinné oblasti Koko ínsko je dopravn z velké ásti málo frekventované. Neprochází tudy řádná významná řelezni ní tra , pouze dv protínají její okrajové ásti, a to na severu tra Litom ice - Ú-t k - eská Lípa a na jihovýchod tra M lník - M-eno - Mladá Boleslav. Silni ní sí je pom rn hustá. Jedná se (afl na silnici I/9) o silnice 2. a 3. t ídy, slouřící místní doprav . Silnice I/9 protíná p eváfnou ást území v severojířním sm ru, prochází údolím Lib chovky, v úseku fielízy - De-tná a velmi t sn kopíruje koryto potoka. Je nejfrekventovan j-í silnicí na území CHKO, p eváfn s provozem osobních automobil . V t-ina nákladní dopravy se v Lib chov odklání sm rem na Tř tí. Silnice I/9 není silnicí s mezinárodní d ležitostí, ani se v budoucnu s touto mořností nepo ítá. Silnice v pracovní dny slouří zejména k zásobování a doprav místních obyvatel. O víkendu, vzhledem k intenzivnímu rekrea nímu využíování této ásti oblasti, se provoz výrazn zvy-uje, a to afl na pr jezd 6 000 vozidel denn . Chemický posyp silnic je afl na výjimky MřP v CHKO zakázán. Ve v t-ín m st a obcích funguje mezim stská autobusová hromadná doprava.

Správci silniční sítě v CHKO

Okres Mělník: SÚS Mělník - Na Práhoně, st. ediska Mělník a Měno.

Okres Česká Lípa: SÚS Česká Lípa - Sosnová 103.

Okres Litoměřice: SÚS Litoměřice - Nádražní 29, Litoměřice.

Silnice v CHKO Kokořínsko, dle dle třídy

Silnice v I. po adí dle třídy

Na území CHKO do této skupiny patří pouze silnice I/9 v úseku Hlízy - Dubá (18 km).

Silnice ve II. po adí dle třídy

okres Česká Lípa - II/259, II/260, III/25932, III/2601, III/2605, III/2695,
okres Mělník - III/27323, III/27325.

Silnice v III. po adí dle třídy

okres Česká Lípa - III/25936, III/2602, III/2603, III/2606, III/2607, III/27323,
okres Mělník - III/274, III/25929, III/25930, III/25931, III/25932, III/25934,
III/25935, III/27310, III/27311, III/27312.

Silnice ve IV. po adí dle třídy

okres Česká Lípa - nevyskytují se,
okres Mělník - III/2733, III/27316, III/27310.

Seznam silnic na území CHKO Kokořínsko

Okres Mělník: (I. Tída, I/9 Hlízy u Bukovce, II. Tída, II/273 Stěmy - Nebužely - Měno u Nosálov, II/259 Měno u Olešno, III. Tída, III/27321 Měno u Nosálov, 25929 Ráj u Libovce, 25930 k . 25929 u Píbor, 25931 Stěmy u Ráj, 27320 Hradsko u Sedlec, 27319 k . 25931 - Kanina - k . 273, 27316 k . 25931 u Nebužely, 2733 Kokořínsko - Kaninský údolí, 25932 Kokořínsko - Jestebice - Dobruška s 259, 27311 Kokořínsko - Těmánovice - k . s 25934, 27312 k . 27311 u Truskavna, 25934 Vidim - k . s 27311, 25935 Vidim - Osinalice - k . s I/9, 2738 Chodeč - k . s 27310, 27310 k . 2798 Horní Zimoř u Těmánovice, 25934 Tupadly - Vidim u Dobruška, 26118 Chudolazy u Brocno)

Okres Česká Lípa: (I.tída, I/9 hr. o. Bukovec u Dubá, II.tída, II/259 hr.o. Konrádov u Dubá, II/260 Dubá - Tuha u Skalka, III.tída, III/25932 k . Blatce u fidírec, 25963 k . Rozprechtice - Drahejov u Nedvízí, 2601 Dubá - Holany u Zahrádky, 2605 k . Skalka - Blíževedly - k . Kravaře, 2606 Blíževedly - Litice u Holany, 2695 Tuha u Zakán, III/27323 říční kruh u Houska, 27325 k . Okna - fidírec u Dubá, 2602 k . Pavlíky - k . Lhota, 2603 k . Devíče - k . Sušice, 2607 Litice u Hvězda, 2702 Lhota - k . hr.)

5.17 životní prostředí

O vzdušné i půdní prostředí CHKO Kokošínská vypovídá o poměrně zachovalosti tohoto území a tedy i o nízké úrovni znečištění, avšak z monitoringu lesních porostů CHKO vyplývá, že nejpostiženějším územím je bezesporu oblast Ješovických lesů, zatížená emisemi SO₂. Je pravděpodobné, že toto poškození není způsobeno emisemi z okolních průmyslových oblastí, ale zejména ze zdrojů s nízkými komíny, jejichž výškou ovšem se nedá právě v tomto území. Přede vším se jedná o emise SO₂ pocházející z komínů rodinných domů, které tvoří v rámci zastavby v místních obcích a měst. V rámci těchto objektů je vytápěno neekologickými kotli na tuhá paliva. Zároveň s rostoucími cenami tuhých paliv dochází k pálení nekvalitních a neekologických materiálů. Dalším populárním negativním jevem v CHKO Kokošínsko je zápach vznikající opět na okraji území, kde se vyskytují průmyslové oblasti, který však sám o sobě není nebezpečný. Správa CHKO Kokošínsko neustále monitoruje stav a kvalitu životního prostředí s cílem eliminovat původce znečištění a dále podporuje výzkumy k jejich zlepšení.

5.17.1 Likvidace odpadů v CHKO Kokošínsko

Ze zákona vyplývá, že na celém území CHKO je zakázáno znečišťovat odpady mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody. Území CHKO je díky své geologické stavbě důležitou infiltrační oblastí pro akumulaci podzemních vod. Z těchto důvodů je charakterizováno jako nevhodné pro skládkování, s čímž souvisejí i problémy s likvidací odpadů. Z tohoto důvodu dochází k likvidaci menších černých skládek, které jsou buď odváženy na skládky povolené, nebo rekultivovány na místě. Není tudíž v možnostech Správy CHKO v mapových přílohách uvést přesný stav černých skládek (který se mění). Situace se aktuálně sleduje pro potřeby Správy CHKO v etnicky zanesení do mapových podkladů. Jedinou povolenou skládkou splňující požadované limity je na území CHKO skládka technického komunálního odpadu ve Měně s kapacitou ukládaných odpadů do 10 000 tun/rok s předpokládaným provozem na cca 20 let. Komunální odpad je v současnosti likvidován firmami z Lovosic a z české Lípy na skládku Měno.

CHKO se snaží systematicky zjišťovat a kontrolovat stav zemědělných skládek. Ve spolupráci s okresními a obecními úřady se snaží o jejich likvidaci (rekultivace zemědělných skládek, které dle hydrogeologických posudků neohroží kvalitu spodních vod, například skládka u Sitné, u Těmánovic, Občanka). Správa CHKO podporovala výstavbu skládky ve Měno (lokality vytěžené cihlářské hlíny, 4. zóna), nepořádá však s otevřením jiné skládky na území CHKO. Na skládce Měno se tedy likviduje převážná část komunálních i a ostatních odpadů z území CHKO, vzhledem k technickým parametrům skládky bez negativního vlivu na životní prostředí.

6. ANALÝZA A P ÍLEFITOSTI CESTOVNÍHO RUCHU V CHKO KOKO ÍNSKO

Chrán ná krajinná oblast Koko ínsko je pro svou atraktivnost, danou zejména dochovanými p írodnými, krajinná skými, kulturn ě historickými hodnotami a relativn ě dobrou dosažitelností z v t-ích m st, vhodným územím pro p ílefitosti a rozvoj cestovního ruchu.

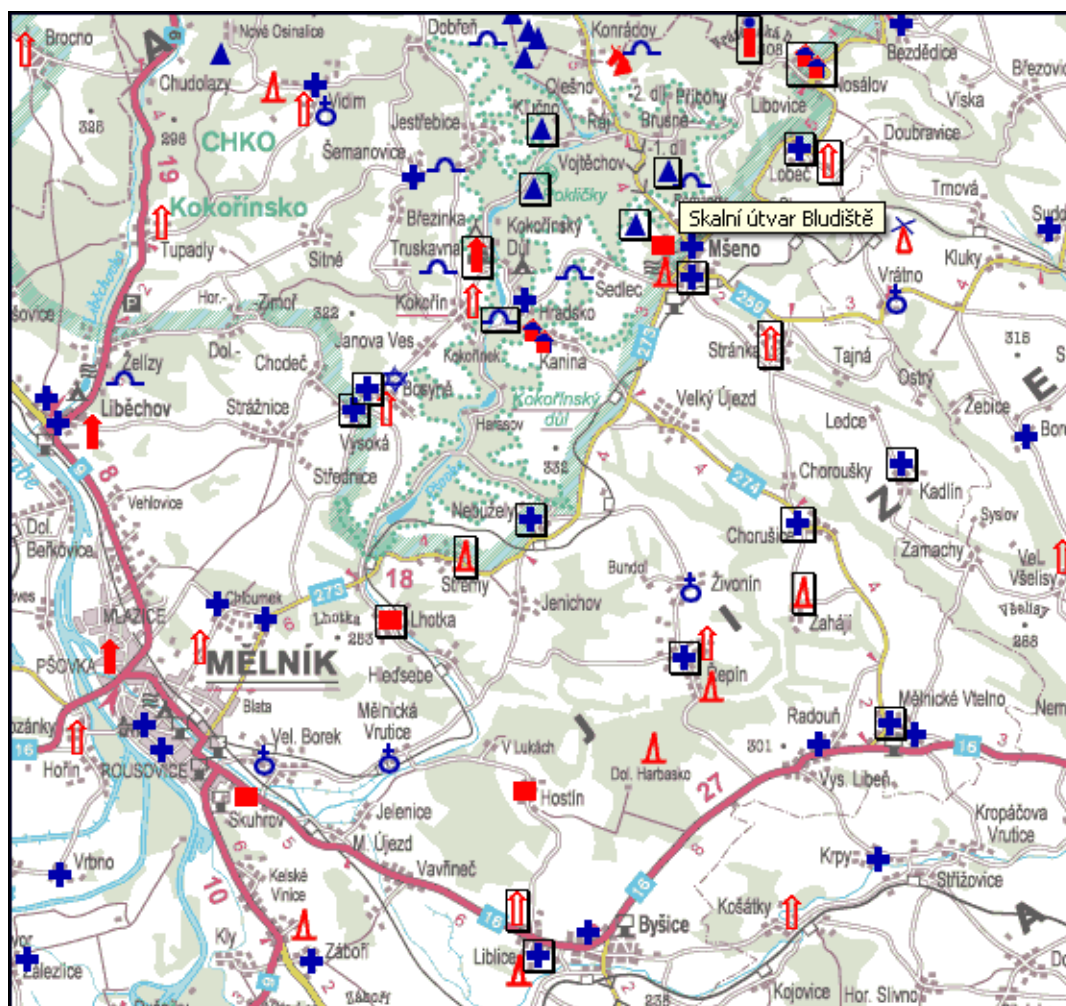
6.1 Kulturn ě-historický potenciál

V 5 ó 6. století vznikaly díky geomorfologickému ělen ění na území CHKO Koko ínsko, r zn ě skalní hrádky, roz-í en ě o místnosti vytesané do skalního masivu (hradní sklepení, ásti mostk ě, apd.). Nejv t-í a nejznám j-í st edov ké stavby Koko ínska jsou pak hrad Koko ín, který prop j il název celé chrán ě krajinn ě oblasti, hrad Ronov, dnes ho p ípomínají ufl jen zbytky z íceniny a zámek Houska, p estav ěný hrad z 13. století. P vaby a romantická zákoutí koko ínské krajiny nav-t vovaly a obdivovaly na za átku 19. stol. i znám ě osobnosti ěské kultury. Nap íklad Karla Hynka Máchu nadchlo zdej-í prost edí natolik, śe do Koko ínska situoval d j svého románu Cikáni. Známý m-enský u itel a obdivovatel zdej-í krajiny Josef Bed ích Cinibulk sepsal na za átku minul ěho století n kolik zda ílých turistických pr vodc ě Koko ínskem a poukázal tak na nedocen ěnou krásu tohoto zákoutí, cofl zejména dokládá státní jmenný seznam nemovitých kulturních památek, uvedený v p íloze ě 5. T ěmto kulturním památkám p íslu-í zvlá-tní ochrana podle zákona ě 20/1987 Sb., ve zn ění zákona ě 242/1992 Sb., o státní památkové pé ě i v platném zn ění.

6.1.1 Hrady a zámky v CHKO Koko ínsko

V t-ina níśe uvedených historických památek je pro ve ejnost voln ě p ístupná po celý rok bez finan ěních poplatk ě nebo se jedná o zbytky a torza hrad ě. Dal-í památky jsou ve ejnosti p ístupné za finan ění poplatek, kaśdý rok, v období od dubna do íjna s mofností prohlídky vnit ěních prostor s pr vodcem. V-echny tyto historické památky v sou asné dob ě vykazují hojný cestovní ruch a pat í mezi oblíbenou sou ást zdej-í turistiky.

Obrázek 23 - Mapa turistických zajímavostí CHKO Kokořínsko

Zdroj: http://www.sdruzenikokorinsko.cz/html/mapa_zajimavosti.htm

Legenda k zajímavostem CHKO Kokořínsko

	Hrad		
	Zámek		Kostel
	Skalni útvar		Kaple
	Jeskyně		Bývalý větrný mlýn
	Lidová architektura		Židovská památka
	Jízdárna - chov koní		Památník, pomník
	Rozhledna		Jiná zajímavost

Hrady a zámky CHKO Kokořínsko

Bezděz - Královský gotický hrad založený r. 1260 P. emyslem Otakarem II.

kaple - Zbytky hradu, dnes slouží jako krásná vyhlídka.

Harasov - Nevelká zíceninina hradu Harasov se nachází nad rybníkem asi 8 km jihozápadně od Měna.

Helfenburk - Romantická zíceninina stědovkého hradu na pískovcovém podkladu nad Hrádeckým dolem, 4 km východně od Útiku.

Houska - Byl postaven jako hrad, ale ve 13. Století přešav na zámek.

Hradsko - Jde o hradiště na mohutném terénním bloku (335 metrů nad mořem) nad údolím říčky Pšovky (Kokořínského potoka), proti hradu Kokořínu.

Hádek - Zíceninina hradu Hádek stojí na jihu okraji obce Blíževedel, která se připomíná poprvé v r. 1292, jako majetek pražského biskupství v tomto roce byla povýšena králem Václavem II. na město.

Chudý Hrádek - Hrad Chudý Hrádek se nachází na impozantním pískovcovém masívu, nad Dolským Mlýnem 6 km severozápadně od Dubé.

Jestebice - Skalní hrad Jestebice se nalézá ve stejnojmenné vesnici u České Lípy. Jde o sporé zbytky mohutného skalního hradu, vystaveného uprostřed močálu.

Jiljov - Nedaleko Holaského rybníka můžete navštívit zbytky tvrzí z poloviny 14. století s valem a příkopem.

Kokořínský Hrad - Hrad je situován na pískovcovém ostrohu nad Kokořínským dolem, 14 km severovýchodně od Mělníka.

Kokořínský Zámek - Barokní zámek v obci Kokořínsko, postavený v roce 1715.

Kostelíček - Velmi překrásné zbytky skalního hrádku, který tvrze nazývané dnes Kostelíček ležící na fluté turistické značce mezi obcemi Těchanovice a Malá Jestebice severně od vsi Kokořínsko, asi 5,5 km severozápadně od Měna.

Lobečský zámek - Lobečský zámek byl postaven v barokním stylu v roce 1654. Později byl několikrát upraven.

Nedamý - Zbytky skalního hradu na zelené turistické značce asi 1 km severním směrem od hradu Kokořínsko na lesnaté ostrohu mezi Hlubovskou tůňou a Kokořínským dolem.

Pustý Zámek - Jedná se o zbytky skalního hrádku, jenž stál pod ním probíhající obchodní stezku, na mohutných pískovcových blocích na hřebenu Račce nedaleko Zakříně.

Ronov - Jedná se o výrazný vápenný vrch (553 m), 2 km sv. od Blíževedel, na něm se nachází zíceninina hradu založeného kolem roku 1400.

Slavín - Jde o nedokončený neorománský zámek z roku 1840.

Staráky - Torzo skalního hrádku ve skalním srázu nad roklí za zámkem Kokořínsko.

Týnská tvrz - Manství z roku 1414, hradu Houska.

Vidimský zámek - Barokní zámek stojí v něm kdejší Horní Vidimi nedaleko kostela sv. Martina.

Václavský (Vítkovec) - Zbytek hradu ze 14. století (zachované sklepení) na pískovcové vyvýštině.

Zkamenlý zámek - Zkamenlý zámek se nachází 8 km severozápadně od Měna.

Obrázek 24 - hrad (přestavěný na zámek) Houska

Zdroj: <http://www.castles.cz/hrad-houska/>

Obrázek 25 - hrad Kokořín

Zdroj: <http://www.castles.cz/hrad-kokorin/>

Obrázek 26 - tvrz Staráky

Zdroj: <http://www.kokorin-kokorinsko.cz/staraky.php>

Obrázek 27 - zámek Lobe

Zdroj: <http://www.turistik.cz/cz/kraje/stredocesky-kraj/okres-melnik/lobec/zamek-lobec/>

Obrázek 28 - zámek Vidim

Zdroj: <http://www.turistik.cz/cz/kraje/stredocesky-kraj/okres-melnik/vidim/zamek-vidim/>

Obrázek 29 - zámek Kokořín

Zdroj: <http://www.hrady.cz/index.php?OID=3816>

6.2 P í turistika

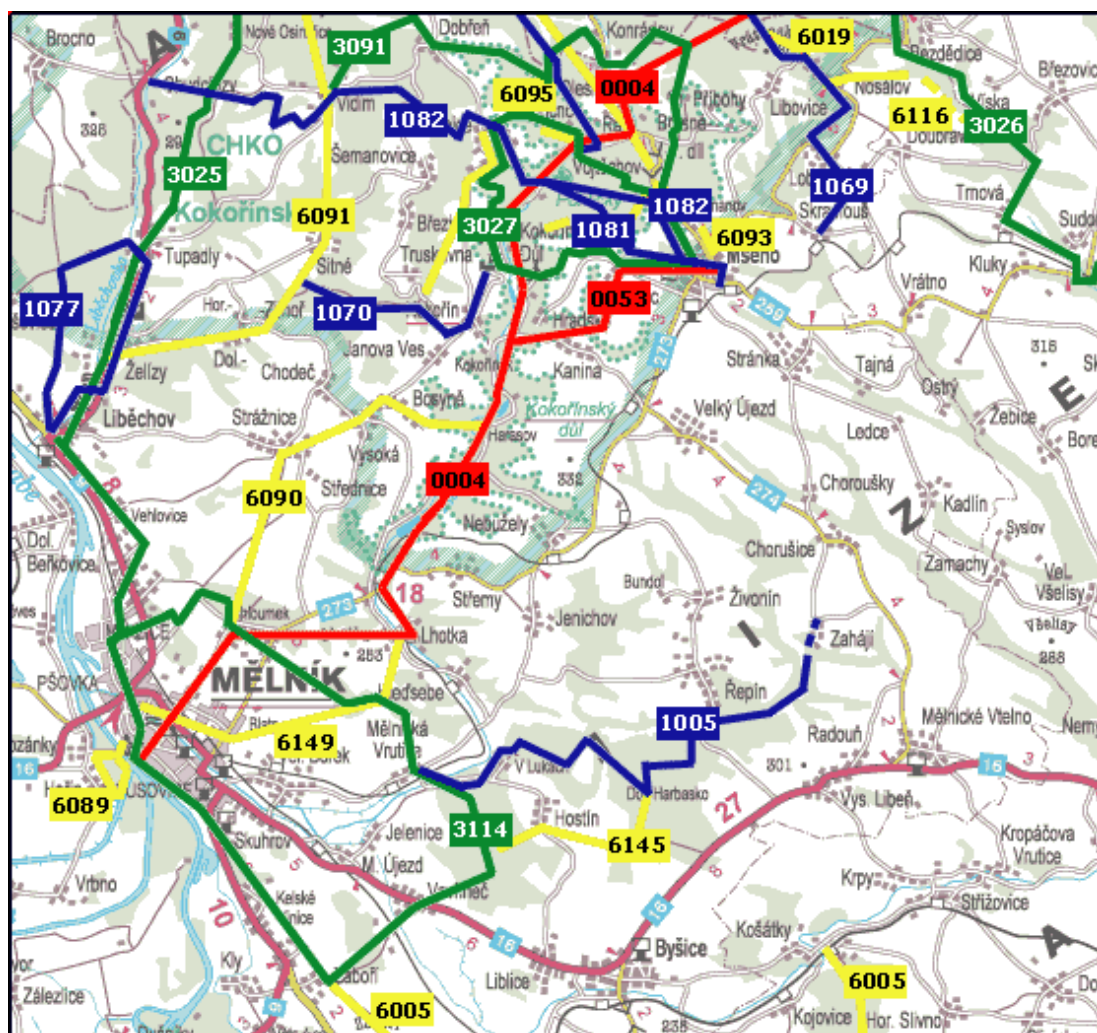
Po átky organizované turistiky v oblasti se válí na p elom 19. a 20. století. Na eskolipsku od roku 1878 p sobí Excursions-Club, v okolí Dubé a Doks m l své p sobi-t Gebirgsverein (horský spolek). Kraj byl jíl v této dob zp ístupn n sítí zna ených stezek. eská turistika se za íná prosazovat afl od roku 1929. Systém n meckého tvarového zna ení (koso tverec, trojúhelník aj.), byl postupn po roce 1934 nahrazen zna ením pásovým, byl zaveden eskon mecký místopis se sm rovkami, udávajícími asové i kilometrcké údaje. Hlavním propagátorem eské turistiky na M-ensku a Koko ínsku byl editel -koly ve M-en J. Cinibulk (zem el v roce 1944), len M-enského okra-lovacího spolku, který zpopularizoval zdejší krajinu v n kolika podrobných pr vodcích.

Podle hustoty turistických stezek m flme dnes CHKO rozd lit do ty oblastí:

- 1) Severní ást oblasti (Stvolínky - Pavli ky). V porovnání s jifní ástí CHKO je na turistické stezky chud-í. Výchozími místy do oblasti jsou obce Skalka, Stvolínky, Holany a D ev ice.
- 2) Oblast Dubé, má pom rn hustou sí turistických stezek v etn stezky okrufní. M sto Dubá je d leflitým východiskem dálkových tras na sever i jih oblasti.
- 3) Oblast M-ena a Koko ínského dolu, s velmi vysokou hustotou turistických stezek. Na plo-e 48 km² je zhruba 70 km zna ených cest. Na m-enské stran Koko ínského dolu prochází po celé jeho délce vfdy bu turistická stezka, nebo silnice.
- 4) Oblast, tak ka totofná s povodím Lib chovky, na stezky nejchud-í.

CHKO Koko ínsko má pouze jedinou nau nou stezku "Koko ínská rokle". Tato stezka byla v roce 1993 rekonstruována. Okruh nau né stezky je zna en pouze v m-enské ásti, v dolní ásti u Pokli ek je trasa nau né stezky bez zna ek, vedená po turistických stezkách. Stezka je samoobsluflná.

Obrázek 30 - Turistická mapa CHKO Kokořínsko

Zdroj: http://www.sdruzeniokorinsko.cz/html/mapa_trasy.htm

Legenda turistické trasy CHKO Kokořínsko

- 0004** - Máchova cesta, Mělník, zámek - Podolí, sport. areál (1) - Chloumek (3,5) - Lhotka (7) - fiST (8) - Třampach (10) - Harasov (12,5) - U Grobiána (15,5) - Kokořínská Dolina (17) - Pokličky, rozcestí (19) - Vojtěchov (20) - Ráj, hostinec (21,5) - Laka, rozcestí (23) - Rozcestí pod Drnčíkem (24,5) - Rozcestí pod Lipovým vrchem (25,5) - Houska, rozcestí (26)
- 0053** - U Grobiána - Kokořínská Dolina, pod Hradskem (1) - odbočka do Vrbodolu (1,5) - Sedlec (3,5) - Bílka, rozcestí (4) - Mělník, rozcestí (5)
- 3025** - Mělník, zámek - Pšovka, autokemp (1,5) - Mělník, Mlázice, fiST (3,5) - Vehlovice (6,5) - Liběchov (9) - Autokempink (9,5) - Bořňá Voda (10) - fialový (11) - Tupadly (13,5) - Tupadly, BUS (13,6) - Slavín (14,5) - Království, rozcestí (17,5) - Nové Osinalice (19) - Osinalické sedlo (21) - Ražná, 394m (22,5)
- 3026** - Bezděz, fiST - Pankrác, rozcestí (2,5) - Suchý Mlýn (6,5) - Trnová (10,5) - Sudoměř, fiST (13) - Skalsko, fiST (14)
- 3027** - Mělník, rozcestí - Bílka, rozcestí (1) - Sedlec (1,5) - Na Panském, rozcestí (3) - Podhradská cesta (4) - Kokořínská Dolina (4,5) - Tábořiště u splávky (5,5) - Nedamý, jeskyně (6) - Malá Jestebice (9) - Jestebické pokličky, rozcestí (11) - Vojtěchov (12) - Měděský val (14,5) - Na Rovinách, háj (15) - Mělník, koupaliště (16) - Mělník, rozcestí (16,5)
- 3091** - Horní Vidím - Dolní Vidím (1) - Stězivojický důl (3) - Dobřeň (4,5) - Planý důl (7) - Zbrázděný vrch (8) - Konrádov (9,5) - Zkamenlý zámek (10,5) - Rozcestí pod Drnčíkem (12) - Brusné, osada (14) - Brusné, silnice (15) - Nad Studáneckou roklí (16) - Vyhlídky, rozcestí (16,5) - Na Rovinách, háj (17) - Mělník, koupaliště (18) - Mělník, rozcestí (18,5)

- 3114** - M lník, zámek - P-ovka, autokemp (1,5) - M lník, Mlázice, fiST (3,5) - Chloumek (7,5) - Chloumek, BUS (8,5) - Bílé B ehy, rozcestí (11) - epi ka, rozcestí (12) - M lnická Vrutice (14) - Kolo, rozcestí (16,5) - Vav ine (19) - Zábó í (21,5) - Kelské Vinice (23,5) - hotel Ludmila (26) - M lník, zámek (28,5)
- 1005** - M lnická Vrutice - V Lukách (2) - Rozcestí u zemljane (6) - epínský d l (8,5) - Pod Zahájím (11,5) - Zahájí, BUS (12,5) - Pomník por. Bene-e (12,7) Skramou-, fiST - Lobe (2,5) - Nosálov (4) - Nosálov, západní okraj (5) - Vrátenká hora, rozhledna (5,5) - Na Fu íkovském (6,5) - Rozcestí pod Lipovým vrchem (8) - Houska, rozcestí (8,5)
- 1069** - Skramou-, fiST - Lobe (2,5) - Nosálov (4) - Nosálov, západní okraj (5) - Vrátenká hora, rozhledna (5,5) - Na Fu íkovském (6,5) - Rozcestí pod Lipovým vrchem (8) - Houska, rozcestí (8,5)
- 1070** - Zimo ský d l - truskavenský d l (2) - Koko ín, obec (3,5) - Koko ín, odbo ka ke hradu (5,5) - Koko ín, dolina (6)
- 1077** - Lib chov - Autokempink (0,5) - Bofí Voda (1) - Klácelka (2) - ertovy hlavy (3) - fielízy, BUS (3,5) - fielízy, rozcestí (4) - Tupadly (6,5) - Had (8,5) - Harfenice (9) - Lib chov (12)
- 1081** - M-eno, fiST - M-eno, BUS (0,8) - M-eno, rozcestí (1) - Bílka, rozcestí (2) - Náckova rokle (3,5) - Apatyka (4,5) - Pokli ky, rozcestí (5,5)
- 1082** - M-eno, rozcestí - M-eno, koupali-t (0,5) - Na Rovinách, hájenka (1,5) - Tědský val (2) - Ob í hlava a fiába (2,5) - Pokli ky (4,5) - Pokli ky, rozcestí (5) - Jest ebice (7) - Těmanovický d l (8) - Rozcestí pod Horní Vidímí (11) - Horní Vidím (12) - Starý zámek, odbo ka (13,5) - království, rozcestí (15,5) - Chudolazy, BUS (17,5)
- 6005** - Zábó í - Zábó í, 229 m, vyhlídka (2) - P ívory (5) - V-etaty, fiST (6) - V-etaty (6,5) - Choboty, rozcestí (9,5) - U pískovny, rozcestí (10,5) - Kon topy (11,5) - U Josefa, rozcestí (15,5) - Ko-átky, fiST (18)
- 6019** - Nosálov, západní okraj - Na Fu íkovském (1)
- 6089** - M lník, zámek - Ho ínský park, most (1) - okrušní trasa Ho ínským parkem: Ho ín, zámek (1,5) - Zdymadla (2) - Ho ínský park, most (3,5)
- 6090** - Chloumek - U st elnice, rozcestí (1) - Strážnice (4) - Vysoká (5,5) - Bosyn (6,5) - Harasov (8,5)
- 6091** - fielízy - fielízy, BUS (0,5) - Dolní Zimo (3) - Zimo ský d l (5,5) - Sitné (7) - Pod Bru kou, rozcestí (9) - Rozcestí pod Horní Vidímí (11,5) - Dolní Vidím (12) - Pod Vr-inou, rozcestí (14) - osinalice (16,5) - Nedv í, rozcestí (18,5)
- 6093** - Cinibulkova stezka (místní zna ka) M-eno - Romanov (1,5) - Prolezova ky (1,9) - Ka ina, rozcestí (2,5) - Vyhlídka, rozcestí (4) - Nad Studáneckou roklí (4,5) - U Bludi-t (4,6) - Tědský val (6,1) - Pr se ná skála (6,4) - Ob í hlava a fiába (6,6) - Faraon (6,9) - Na Rovinách, hájenka (7,5) - M-eno, koupali-t (8,5) - M-eno (9)
- 6095** - Nad Studáneckou roklí - U Bludi-t , rozcestí (0,1) - Ráj, hostinec (1,5) - Ole-no (2,5) - Zbrázd ný vrch (4,5) - Kamenný úl, jeskyn (6) - Pod Kosteley, rozcestí (9) - St ezivojice, BUS (10,5)
- 6116** - Nosálov - Suchý Mlýn (2)
- 6145** - Kolo, rozcestí - Hostín (1,5) - Horní Harbasko (3,5) - Rozcestí u zemljane (5)
- 6149** - P-ovka, autokempink - Podolí, sportovní areál (0,8) - rozcestí k autobus. nádraží (1,5) - m lník, fiST (2) - Bílé B ehy, rozcestí (5,5) - epi ka, rozcestí (6,5) - Skalní byt, odbo ka (7,3) - Lhotka (8)

6.2.1 Negativní vlivy p-í turistiky

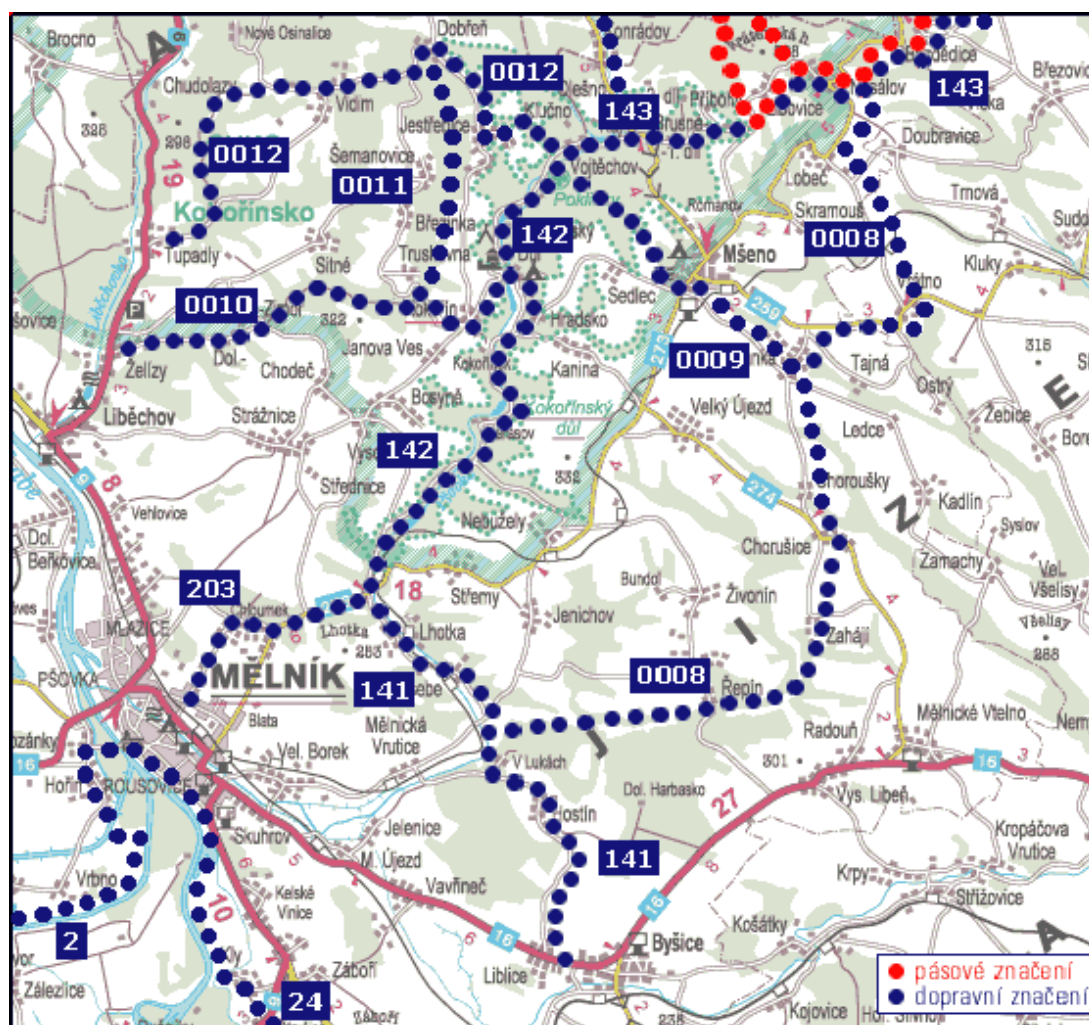
Jedním z negativních vlivů p-í turistiky jsou nadměrné sešlapy a eroze skalních povrchů v úsecích, které jsou více turisticky zatížené a dále v t-í výskyt odpadků, které zde turisté zanechávají. Obranou proti sešlapům a erozím skalních povrchů, je průběžný monitoring těchto stezek a jejich následné přetrasování z poškozených oblastí na jiná místa. Častěji výskyt odpadkových košů a jejich svoz, zmenšuje rizika hromadění odpadků a černých skládek ve volné přírodě. Nedílnou součástí je kvalitní informovanost o tom, jak se zde lidé mají k přírodě chovat.

6.3 Cykloturistika

Zákon fládná omezení pro jízdu na kolech na území CHKO neukládá. Zákaz se týká pouze sout flí na jízdních kolech na území 1. a 2. zóny CHKO, kde je zakázáno po ádat sout fle mimo silnice a místní komunikace a mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany p írody. V chrán né oblasti je n kolik cyklostezek, které náv-t vníci mohou vyuffívat.

Obrázek 31 - Cykloturistická mapa CHKO Koko ínsko

Zdroj: http://www.sdruzenikorinsko.cz/html/mapa_cyklotrasy.htm

6.3.1 Negativní vlivy cykloturistiky

Jedním z negativních vlivů cykloturistiky jsou eroze skalních útvarů převážně v nebezpečných místech, kde dochází k prudkým sjezdům návnů z vrcholů skal do roklí. Jízda na kole v této oblasti v posledních letech prudce stoupla a v zájmu správy CHKO Kokořínsko je tento druh činnosti usmírněn. Zejména významným úkolem je udržet a zlepšit stav silnic, cest a stezek v terénu, a uchránit tak zvláště chráněné části přírody. Trasy by měly být vedeny převážně po silnicích a bezpečných stezkách a měly by návnovi poskytnout základní informace o oblasti, ubytování, například o servisní službě. Tyto informace by měly být součástí informačních panelů v jednotlivých obcích a na turistických trasách. Cílem významných cyklotras je zároveň nenásilné odvedení turistů z míst, kde by jejich přítomnost mohla způsobit škody na přírodě.

6.4 Hipoturistika

Turistika na koni je jednou z forem rekreace, která v posledních letech nabývá na významu. Vzniká podle lidí, kteří vyhledávají příležitost ke strávení volného času v sedle koní. S rostoucí potřebou je spojen i tlak na zlepšení, rozvoji a vytváření infrastruktury v malých obcích s možností financování těchto činností z fondů Evropské unie. Roste i tlak na přírodu a dochází k nedorozuměním a střetům například mezi orgány státní správy, lesnictvím a myslivostí, ochrany přírody, vlastníky a správci dotčených pozemků a majiteli koní. V současné době se v CHKO Kokořínsko připravují hipostezky, které by umožnily návnovi poznat toto území a jeho jednosti. V oblasti CHKO se nachází několik soukromých farem a chovatelů, kteří se zabývají chovem koní, jejich ustájením a hipoturistikou. Jednou z nejznámějších je farma Laka nebo farma Pykot.

Obrázek 32 - hipoturistika v praxi

Zdroj: <http://laka.euweb.cz/>

Obrázek 33 - farma Pykot

Zdroj: http://www.nafarmu.cz/fx/cz/accomodationdetail/754_konska_farma_pykot.html

6.4.1 Negativní vlivy hipoturistiky

Vzhledem k tomu, že hipoturistika v CHKO Kokošínko je v současné době v rozvoji, její vlivy na okolní přírodu a krajinu jsou prozatím nepatrné. Do budoucna bude opět platit monitoring vzniklých hipostepek a jejich trasování přes zpevněné stezky, mimo silnice pro motorová vozidla, kde by mohlo docházet k narušení plynulosti provozu.

6.5 Agroturistika

Agroturistika na Kokošínsku patří mezi méně známou, novou formu cestovního ruchu, ale přesto oblíbenou mezi jednotlivými vrstvami turistů. Na Kokošínsku se tímto druhem cestovního ruchu zabývá velmi málo subjektů, převážně se jedná o malé soukromé farmy a zemědělské usedlosti. Jednou z nejznámějších farem ve zdejší lokalitě, je farma Laka a farma Pykot. Podstatou agroturistiky těchto subjektů, je především nabídka venkovského stylu života, spojená s lidovými tradicemi a zemědělstvím. Navštěvníci farmy Laka a Pykot mají například možnost, takřka již vlastní kůň, zažít venkovský život bez souasných vymožeností, jakým je elektřina, vodovod, kanalizace, televize, mobilní telefony, počítače apd. Mohou se podílet na chovu a péči o dobytek, tj. krmení, dojení, kydání hnoje nebo se mohou podílet na různých agroaktivitách, například orba traktorem, sečení, sklizeň, apd. Tato forma umožňuje živnostníkovi dvojího zisku, kdy jeden zisk je z poplatků za agroturistických služeb (ubytování, jídlo, atd.) a druhý zisk plyne z výpomoci turistů v rámci jeho pobytu (kydání hnoje, péče o dobytek, sečení ovoce, apd.).

6.5.1 Negativní vlivy agroturistiky

Pokud se agroaktivity spojené s touto formou cestovního ruchu provádějí dle platných zásad, nejsou známy žádné negativní vlivy.

6.6 Horolezectví

Horolezectví na Kokošínsku má dlouholetou tradici. První doklady o lezecké činnosti pocházejí již z roku 1927 (v Planém dole), kdy zde působily německé oddíly "Vereinigte Kletterabteilungen im Touristenverein Die Naturfreunde" a "Naturfreunde Opposition". V dnešní době je na území CHKO 25 lezeckých oblastí (viz. Příloha 3). Horolezecká činnost je povolena v celém území CHKO Kokošínsko s výjimkou zákazu na skalním útvaru Pokličky v Přírodní rezervaci Kokošínský důl, na Přírodní památce Tři háky u Stezivojic a na Přírodní památce Kamenný vrch.

Dále jsou zde r zná asová omezení nap íklad v Planém dole je povoleno lézt od 1. 7. do 31. 12., na Velkém Be-kovském kopci od 15. 6. do 31. 12 a na Vlho-ti od 1. 7. do 31. 12. Tato omezení horolezecké ínnosti vyplývají z dohody sepsané mezi CHKO a eským horolezeckým svazem (HS), ze dne 12. 11. 1992 a potvrzené rozhodnutím Správy CHKO . j. 905/94 ze dne 28. 6. 1994. Podmínky pro lezení na mokrém pískovci byly dopln ny v souladu s doporu eními, obsaženými v "Zápisu z jednání Správa CHKO o problematice skalního lezení v chrán ných územích" (uvedeno pod . j. CHKO - Ko 257/94). Pro lezení na mokrém pískovci byly stanoveny podmínky, fle v m sících duben, kv ten, zá í, íjen platí zákaz lezení v de-ti a 72 hodin po de-ti. V m sících erven, ervenec a srpen platí zákaz lezení v de-ti a 48 hodin po de-ti. P i výstupech a sestupech jsou horolezci povinni postupovat tak, aby povrch skály nebyl po-kozován. Zejména není dovoleno, lezení stylem šred point (RP) a stylem šon sight (OS), pokud by docházelo k odírání skály lanem, dále dobírání lana tahem p es vrchol skály, horolezec je povinen prodloužit lano od jistícího bodu tak, aby spolulezec dobíral na okraji skály a neodíral v opa ném p ípad tento okraj, pouflívání magnezia, pouflívání jakýchkoli jiných jistících pom cek krom lana, karabin a smy ek, vylou eno je pouflívání takzvaných vklín nc , frend , apod.

6.6.1 Negativní vlivy horolezectví

Jedním z negativních vliv u horolezectví je p edev-ím neodborné a neprofesionální lezectví a pouflívání pom cek pro lezení, které naru-ují jednotlivé skalní útvary (od-tipování, lámání, apd.). Nedodržování na ízení a pokyn správy CHKO a eským horolezeckým svazem (HS), lezení mimo stezky, lezení na skalní útvary, kde platí celoro ní zákazy, které lákají mnoho neprofesionálních i profesionálních lezc . V zájmu správy je fyzický monitoring a kontrola dodržování zásad správného horolezce v celé oblasti. Informovanost náv-t vník .

6.7 Geocaching

Geoke-ing, anglicky (geocaching), vznikl v USA po 1. Kv tnu roku 2000, kdy tehdej-í prezident Clinton nechal odstranit um lé odchylky v GPS navigaci, která byla tehdy vyuffívána pouze pro vojenské ú ely.

Se zavedením přesnosti do civilního sektoru se spustila lavina geocachingu, který je v současné době znám po celém světě. V České republice se počátky geocachingu datují od roku 2005. Jedná se o hru na pomezí sportu a turistiky, která spočívá v použití navigačního systému (GPS), při hledání skryté schránky nazývané cache (většinou psáno i keč), o níž jsou známy jen její zeměpisné souřadnice. Při hledání se používají turistické přesné přístroje GPS. Hráči, zabývající se geocachingem, bývá označováni slovem geocacher, někdy též geocacher nebo prostě cacher. Po objevení cache, zapsání se do logbooku (logovací knihy) a případně vzhledem k obsahu, ji nalezce opět uschová a zamaskuje. Jednou ze základních myšlenek geocachingu je umístění kečů na místech, která jsou velmi zajímavá a přesto nejsou turisticky navštěvovaná. V popisu cache (listing) jsou pak uvedeny informace o místě s jeho zvláštnostmi a zajímavostmi. Cache se ale umísťují i do zajímavých míst, velmi frekventovaných. V nich je zajímavým průvalem úkol, který je spojen s nalezením cache. Na celém území CHKO Kokošínsko je takovýchto kečů několik a jejich polohu i další informace k nim lze získat na internetové adrese, www.geocaching.com nebo na adrese www.geocaching.cz.

6.7.1 Negativní vlivy Geocachingu

Negativní vlivy geocachingu jsou totožné s negativními vlivy přímé turistiky, tedy se může jednat o rozšíření sešlapaní území po trasách, které jsou přetíženy nebo hromadění neřádných odpadků i poškození krajiny neodborným umístěním jednotlivých kečů. Obranou je opět průběžný monitoring, poučení a informovanost osob, jak se správně chovat při této specifické formě turistiky.

6.8 Rybaření

V oblasti Kokošínského údolí se rybaří na rybnících řeky Pšovky. V současné době lze chytat na rybnících Velká Lhotka a Stříbrník (Vojtěchov) na povolenky českých lesů, které lze zakoupit na Mlýnsku (Lesní správa, ul. Kokošínská). Největší kokošínský rybník je v nyní po změně majitele vypuštěn a rekonstruován. Na rybnících Kačírek a Hlučovská též je možno rybařit s povolenkou majitelů.

Pro ubytované na penzionech Mil a a Malba se poskytuje za poplatek povolenka na rybník Hlušovská t u správce objekt . Rybníky Kokošského údolí jsou nehluboké a neudrňované. Vyskytují se zde p eváfln kap i, amu i, tolstolobyci, sumci, -tíky candáti a bílé ryby. Rybáská sezóna zde začíná 1. dubna a lov dravců je od 1. ervence a kon í 1. prosince.

Obrázek 34 - rybník St íbrník, obec Vojtechov

Zdroj: <http://foto.mapy.cz/10186-Vojtechov>

6.8.1 Negativní vlivy rybaení

Jedním z negativních vlivů je narušení p írodní rovnováhy odlovem chrán ěných druhů ryb, nelegální úprava b eh rybníků pro pot eby rybáů, bez souhlasu pracovníků CHKO Kokošsko. Nelegální pouřívání chemických p ípravků a návnad, což negativn ě ovliv ůje vodní faunu a flóru. Obranou je pr b flný monitoring vodních ploch a kvalitní informa ní a pou ůný servis pro rybá e a náv-t vníky.

6.9 Ubytovací, rekrea ní a stravovací za ízení

Po celém území CHKO Kokošsko lze najít asi 36 objektů k ubytování, k rekreaci a k poho-t ní, a ůfl v soukromých apartmánech (chalupách, domech) nebo penzionech a hotelech. Tyto objekty lze jednodu-e dohledat na internetových stránkách nebo v t-ina z nich je již internetizována. Celá ada z t chto objektů je situována na významných turistických trasách, které se zde nacházejí.

V současné době však stále pokračuje trend vyčerpávající objektů pro vlastní potřeby. V mnoha obcích v CHKO Kokořínsko, například v Zakárně, v Blatci, v Dobrušce, v Jestebicích, v Nové Vsi, ve Hvězdě, zcela výrazně pokračuje počet rekreačních nadtrvale bydlícím obyvatelstvem. Z výsledků demografických studií vyplývá, že tento nepoměr bude v některých obcích i nadále trvat. Co se týká provozovaných zařízení o vyčerpání kapacit je na území CHKO pouze několik a lze říci, že v tomto ohledu má území určitou rezervu.

Obrázek 35- Autocamp Kokořínsko

Zdroj: <http://www.taboriste-kokorin.websnadno.cz/>

Obrázek 36 - Tábořiště U Splávku

Zdroj: <http://camp.kokorin.info/fotogalerie/>

Obrázek 37 - Rekreační středisko Sever

Zdroj: <http://www.rssever.cz/album/rekreacni-stredisko-sever/#foto-01-jpg>

Obrázek 38 - Rekreační zařízení U Souk

Zdroj: <http://www.kanina-u-soucku.cz/>

6.9.1 Negativní vlivy ubytování, rekreace a stravování

Mezi negativní vlivy ubytování, rekreace a stravování v CHKO Kokořínsko, patří zejména zvýšená hluková zátěž v místech, kde se kumulují více rekreační a návštěvní, dále v té možnosti dopadu na životní prostředí ovlivněné motorovými vozidly, které zde parkují, neukázněným chováním návštěvníků (třeba zdravých dřevin na pálení ohně, hromadění odpadků, apd.).

6.10 Sport

Na území CHKO Kokošínsko bylo zjištěno velmi málo možností pro sportovní vyžití. Z organizované sportovní činnosti se jedná především o fotbalové oddíly, dále o zájmovou činnost, organizovanou zpravidla při výletech a dále horolezectví, které zde má dlouholetou tradici.

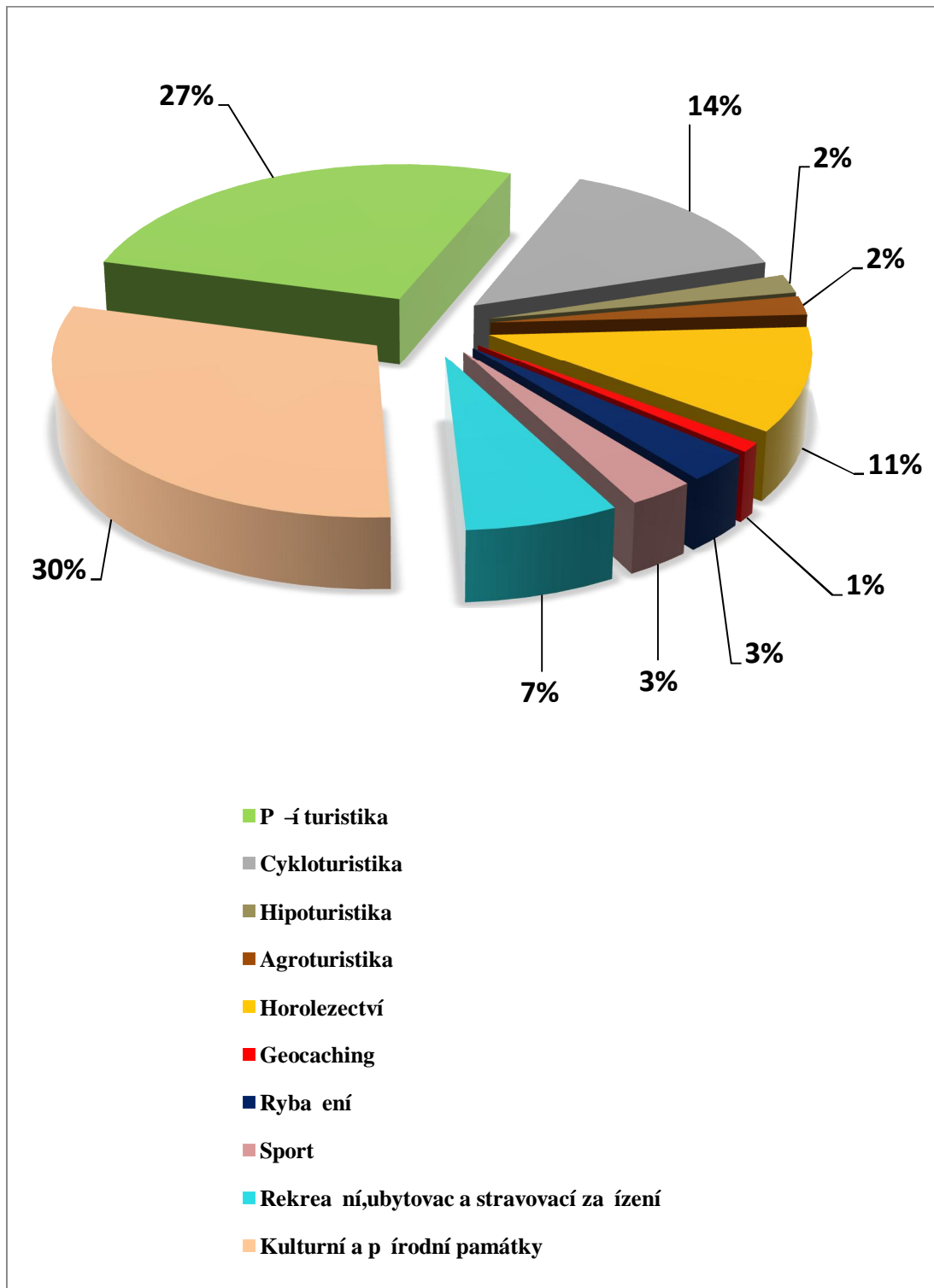
6.10.1 Negativní vlivy sportu

Sport, jakofň to všeobecně má spíše pozitivní vlivy a to především na zdraví lidí. Co se týká negativních vlivů na okolní prostředí a krajinu v CHKO Kokošínsko, nejsou takovéto známy nebo jsou nepatrné.

6.11 Procentuální zastoupení prŕležitostí cestovního ruchu v CHKO Kokošínsko

Z analýzy stávajících dokumentů, z informacích zdrojů Správy CHKO Kokošínsko, z dat Českého statistického úřadu, z předaných informací pracovníků Správy CHKO Kokošínsko a dalších odborníků, zúčastněných oslovených osob, bylo získáno přibližné procentuální zastoupení prŕležitostí cestovního ruchu na celém území chráněné krajinné oblasti Kokošínsko. Z tohoto lze vyjít, že nejvíce zastoupení zde mají kulturní a přírodní památky, především turistika, cyklistika a horolezectví. Další nemalý podíl zde hrají ubytovací, rekreační a stravovací objekty. Ostatní prŕležitosti jakofň to hipoturistika, agroturistika, geocaching, rybaření a sport zde zastávají jen malé procento, a to z důvodu jejich nedávného vzniku nebo jejich menší možnosti nabídky.

Obrázek 39 - Procentuální zastoupení jednotlivých forem cestovního ruchu v
CHKO Kokořínsko

7. SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je výchozím prostředkem stanovení stavu a možných cest vpřed, zejména v plánování nové strategie. Ve SWOT analýze jsou uvedeny silné stránky, slabé stránky, příležitosti i ohrožení, vřady pro následující jednotlivé oblasti.

1. Příroda a krajina
2. Lidé
3. Infrastruktura
4. Výroba a podnikání
5. Cestovní ruch

1. Příroda a krajina

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)	Příležitosti (O)	Hrozby (T)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Atraktivní a unikátní příroda a krajina ➤ Výskyt jedinečné flóry a fauny ➤ Dobrá kvalita spodních vod ➤ Vodní plochy ➤ Zdroje pitné vody ➤ Lov krmné zvěře na území ➤ Neprůmyslové oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Průmyslné skládky ➤ Velké lány bez cest, liniové zeleně a ÚSES ➤ Eroze na polích i v lese ➤ Rozšíření dřevin a bylin ohrožujících původní kultury ➤ Stofárny mobilních operátorů ➤ Vlastníci neudržitelně pozemky ➤ Hromadění odpadků podél silnic a turistických tras ➤ Nedokonalé územní plánování v některých obcích 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Průchodnost krajinou ➤ Pozemkové úpravy ➤ Navrácení vesnicím venkovský ráz ➤ Znovuzřízení malých vodních elektráren ➤ Ochrana malých toků diverzifikovanými OV ➤ Spolupráce s mikroregiony (MAS Vyhlídka a LAG Podralsko) ➤ Vybudování více odpadkových košů ➤ Budování více sbíracích míst 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Drancování lesů ➤ Pokles hladiny spodní vody ➤ Spolana Neratovice ➤ Elektrárna Mlýnská ➤ Hospodaření v některých lesnických firmách ➤ Spalování odpadu v domácnostech ➤ V trně elektrárny (vliv na krajinný ráz a flóru)

2. Lidé

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)	Příležitosti (O)	Hrozby (T)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Velký potenciál rozvoje ➤ Produktivita obyvatelstva ➤ Pracovití lidé ➤ Obyvatelé obcí, kteří chtějí vrátit životu tradice a životní hodnoty ➤ Průměrný věk obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Neochota lidí starat se o veřejné prostranství ➤ Příliv přistěhovalců ➤ Neochota a neznalost lidí k problematice životního prostředí a cestovního ruchu v CHKO 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Motivace lidí, aby se více angažovali ➤ Komunitní plán sociálních služeb v jednotlivých regionech ➤ Celoživotní vzdělávání na venkově (např. matky) ➤ Využití potenciálu dětí a mládeže ➤ Využití seniorů pro zachování a výuku tradičních řemesel ➤ Zapojení přistěhovalců do práce obcí a občanských komunit ➤ Motivace lidí k účasti na ekologických vzdělávacích akcích a podpoře turismu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Odchod mladých lidí za prací ➤ Malá porodnost

3. Infrastruktura

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)	Příležitosti (O)	Hrozby (T)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hustá silniční síť ➤ Internetizace v téměř všech obcích ➤ Většina obcí vyvíjí vlastní vodovod a rozvod elektřiny 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Těsná infrastruktura (kanalizace, vodovody, rozvody elektřiny) ➤ Těsná kvalita povrchu vozovek ➤ Chybí pruhy podél silnic, absence krajnic a odvodnění ➤ Těsná dostupnost institucí ➤ Těsný stav sportovních ➤ Neprůjezdnost místních a územních komunikací ➤ Velký provoz Kokořínským dolem ➤ Nedostatek mateřských a základních škol 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zpomalení průjezdu po silnicích ➤ Zpracování studií ke zlepšení infrastruktury ➤ Využití EU dotací k výstavbě a obnově infrastruktury ➤ Spolupráce s mikroregiony (MAS Vyhlídka a LAG Podralsko) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zrušení regionální trasy Mladá Boleslav ➤ Rušení Mateřských a Základních škol

4. Výroba a podnikání

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)	Příležitosti (O)	Hrozby (T)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dostatek pracovních sil ➤ Blízkost Prahy a v blízkosti měst ➤ Využití kulturního a historického potenciálu oblasti ➤ Velké množství tzv. greenfields 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Přestala existovat drobná zemědělská výroba ➤ Třetí třída má nízkou dostupnost Obchod ➤ Nedostatek sítě spojení veřejné dopravy omezené možnosti spojení výroby a podnikání s trhem 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využití brownfields a greenfields ➤ Obnova zemědělských půd na venkově ➤ Podpora mikrofirem ➤ Podpora bezhotovostní platby (bankomaty a platby kartou) ➤ Internet v kavárnách a v hospodách ➤ Spolana Neratovice ➤ Elektrárna Mlýnská ➤ 2 malé letiště a jejich využití ➤ Tvorba pracovních míst pro lidi s vyšším vzděláním ➤ Podpora turistických potřeb v regionálních systémech ➤ Propagace a podpora nových prac. míst 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spolana Neratovice ➤ Elektrárna Mlýnská ➤ Třída Mladá Boleslav ➤ Hospodářství některých firem (zvyšování nezaměstnanosti)

5. Cestovní ruch

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)	Příležitosti (O)	Hrozby (T)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Atraktivní příroda ➤ Rozmanitost fauny a flóry ➤ Hustá síť značených turistických, cykloturistických cest ➤ Hojnost turistických zajímavostí ➤ Významné kulturní a přírodní památky ➤ Romantické a poklidné území ➤ Možnost regulace turistického ruchu ➤ Skalní útvary ➤ Historie území ➤ Tradice území ➤ Území spojené se zvláštními jmény (K.H.Mácha, apd.) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nevyužití některých turistických zajímavostí ➤ Neangažovanost některých soukromých subjektů ➤ Malý výskyt rekreačních středisek s větší kapacitou ➤ Chybí značené stezky na hipoturistiku ➤ Informovanost turistů o lokalitě ➤ Nedostatek financí na opravu kulturních památek, ubytovacích, rekreačních a stravovacích objektů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Průchodnost krajinou ➤ Venkovský ráz vesnic ➤ Rozvoj zážitkové turistiky ➤ Rozvoj agroturistiky ➤ Pracovní příležitosti v souvislosti s rozvojem cestovního ruchu ➤ Vznik nových hipostezek ➤ Aplikace geocachingu k oživení cestovního ruchu ➤ Spolupráce se firmami ➤ Podpora nových subjektů ➤ Spolupráce s mikroregiony ➤ Využití dotací z fondu EU 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seřezání území ➤ Poškození skalních útvarů ➤ Hromadění odpadků ➤ Znečištění podzemních vod ➤ Zásah do přírodních biodiverzity ➤ Drancování lesů ➤ Spalování odpadu v domácnostech a objektech sloužících k cestovnímu ruchu

Mezi silné stránky chráněné krajinné oblasti Kokořínsko z pohledu ochrany přírodního prostředí, patří to, že na území se nenachází žádná průmyslová oblast. Naopak je možno zde najít atraktivní přírodu a krajinu, která tvoří jedinečný krajinný ráz. Další silnou stránkou je místní fauna a flóra, mezi níž lze spatřit ojedinělé, vzácné a chráněné druhy, které se v jiných oblastech České republiky nevyskytují. Jsou zde lovem nedotčená místa tzv. greenfields.

Z pohledu lidského potenciálu, je tato oblast dosti aktivní, lidé jsou pracovití v dobrém průměrném výkonu a produktivní. Na území se nachází hustá síť silnic. Většina obcí nacházející se v této oblasti má již svůj vlastní vodovod a je zapojena do programu internetizace. Výhodou oblasti je, že po jejím kraji se nacházejí v blízkosti přemyslová města, taktéž i hlavní město Praha, což přináší možnost pracovních příležitostí a rozvoj cestovního ruchu. V rámci cestovního ruchu je mezi silnými stránkami oblasti zejména množství kulturních a přírodních památek, které se zde nacházejí, ať už se jedná o nepřehledné množství hradů, zámků, skalních tvrzí, lidové architektury, skalních útvarů, rybníků, tůň, apd. Další silnou stránkou je hustá síť turistických a cykloturistických tras, které po staletí lákaly různé známé osobnosti.

Mezi slabé stránky chráněné krajinné oblasti Kokořínsko z pohledu ochrany životního prostředí patří výskyt malých černých skládek, hromadění odpadků podél silnic, turistických tras a v okolí turistických zajímavostí. Dále je to nedokonalé územní plánování v některých obcích, kterým narušují zdejší krajinný ráz. Z pohledu lidských zdrojů je to neochota starat se o veřejná prostranství a vlastní pozemky. Přílivem turistů, kteří neznají zdejší tradice, historii a nechcují se podílet na jejich udržení. Mezi slabé stránky této oblasti v infrastruktuře patří zejména, špatný stav veřejných sítí (vodovod, kanalizace, elektřina), špatná kvalita povrchu vozovek, převážně v Kokořínském dole, špatná dostupnost základních institucí (lékařská a základní školy, různé úřady, apd.). Z pohledu výroby a podnikání jsou slabé stránky v neexistenci drobných podniků, nedostatek spojení ve veřejné dopravě, možnost spojení výroby a podnikání s trhem v okolních městech. Mezi slabé stránky oblasti cestovního ruchu, patří zejména nevyužití některých turistických zajímavostí, chybějící hipotezy, neangažovanost soukromých subjektů do rozvoje cestovního ruchu a dále také nedostatek financí na opravu kulturních památek, ubytovacích, rekreačních a stravovacích objektů.

Mezi příležitostmi chráněné krajinné oblasti Kokořínsko z pohledu životního prostředí lze například vidět její dobrou průchodnost, navrácení vesnicím jejich venkovský ráz, ochranu a podporu zdejší fauny a flóry, zbudování sbírateckých míst a odpadkových košů ve vytížených oblastech, ve spolupráci s mikroregiony a s různými sdruženími obcí.

V souvislosti s lidskými zdroji, například v motivaci, vzdělávání a informovanosti obyvatel, využití potenciálu dětí, mládeže a seniorů, zapojení přírodních hořálků do programu rozvoje obcí. V infrastruktuře lze jako příležitosti spatřovat, například v rozvoji základních institucí, inženýrských sítí, ve zpracování studií a využití dotací z Evropských fondů na obnovu venkova. Ve výrobě a podnikání jsou příležitosti v této oblasti, ve využití brownfields a greenfields, obnova venkovských vesměl, podpora malých firem, využití pracovních příležitostí po okraji oblasti, propagace a podpora nových pracovních příležitostí. Z pohledu cestovního ruchu jsou příležitosti v rozvoji zážitkové turistiky, agroturistiky, hipoturistiky, zapojení geocachingu, jako jedna z forem rozvoje cestovního ruchu, spolupráce a podpora nových subjektů, spolupráce s místními sdruženími a využití dotací z fondů EU a Ministerstva pro místní rozvoj ČR na oživení cestovního ruchu.

Mezi hrozby této oblasti z pohledu životního prostředí patří především pracovní příležitosti po jejím okraji (Spolana Neratovice, elektrárna Mělník, apd.), zejména znečištění ovzduší a spodních vod, dále drancování lesů, nárůst výšky a místními obyvateli a spalování odpadu v domácnostech. Z pohledu lidských zdrojů je to například malá porodnost a odchod mladých lidí do zahraničí. V infrastruktuře jsou mezi hrozby považovány, rušení mateřských, základních škol, lékařských institucí a rušení některých veřejných spojů. Ve výrobě a podnikání je nejvíce hrozbou zánik velkých podniků (Spolana Neratovice, elektrárna Mělník, Třída Mladá Boleslav, apd.) a špatné hospodaření některých firem, což by přineslo zvýšení nezaměstnanosti a odliv lidí a následně i financí. Mezi hrozby v souvislosti s cestovním ruchem patří nadměrné seřezávání, pokosení skalních útvarů horolezci, hromadění odpadků, znečištění podzemních vod, zásah do pěstované biodiverzity a to vše v turisticky vyvíjených oblastech. V neposlední řadě také nadměrný hluk a spalování odpadu v domácnostech a v objektech sloužících k cestovnímu ruchu.

8. NÁVRHY OPATĚNÍ PRO TRVALEjší Vliv K OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY

Návrh opatření . 1

Ochrana ekosystémů a biotopů nacházejících se v této oblasti a snaha o zachování její vysoké biodiverzity.

Metoda:

Zkvalitněním výkonu státní správy a prosazováním v-estranně přijatelných reformů území. Spolupráce a prosazování vytváření textů vládních nařízení, formou nové legislativy, jenž stanoví příslušné ochranné podmínky CHKO, s dle razem na reformy v jednotlivých chráněných zónách a zajistí ochranu nejceněnějších lokalit. Pro všechny přírodní rezervace, památky a oblasti I. zóny, vypracovat plán péče, zajišťující optimální podmínky pro přežití živočišných a rostlinných taxonů. Vytváření aktivitami (introdukcemi, reintrodukcemi, atd.), genobanky u kterých ohrožených taxonů. Vytváření vhodných náhradních biotopů umožňujících výskyt a rozmnožování ohrožených i vzácných taxonů. Zamezit ovlivnění populací přivodních druhů introdukovanými druhy. Zkvalitnění projednávání a realizaci komplexních pozemkových úprav (tvorba ÚSES).

Cíl:

Zachování a rozvoj unikátní biodiverzity ekosystémů a tím zachování ojedinělého krajinného rázu této lokality, pro niž byla vyhlášena jako CHKO. Dochování přírodních bohatství dalšími generacím.

Návrh opatření . 2

Péče o dochované kulturní a přírodní památky, které tvoří historickou a tradiční kulturu této lokality.

Metoda:

Formou spolupráce se všemi dotčenými státními (krajské úřady, obecní úřady, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo kultury, atd.) i neziskovými orgány (Sdružení obcí Kokošínsko, Místní akční skupina LAG Podralsko, Místní akční skupina Vyhlídky, různé sdružení a spolky). Spolupodílet se na strategických plánech a podporovat rozvojové materiály. Využívání grantů a finančních prostředků z Evropských a státních fondů a dotací.

Cíl:

Zachování a rozvoj unikátních kulturních a přírodních památek a tím zachování ojedinělého krajinného rázu této lokality, především známé svou historickou a tradiční lidovou kulturou. Navýšení cestovního ruchu. Dochování kulturního a přírodního bohatství dalším generacím.

Návrh opatření . 3

Obnova a rozvoj obcí, zlepšení kvality života ve venkovském prostředí. Zkvalitnění obecné vybavenosti (infrastruktury).

Metoda:

Schvalovat strategické projekty zaměřené na obnovu venkova a zlepšení infrastruktury. Prosazovat vytváření mikroregionů a jednotlivých svazků obcí, podporovat menší firmičky, formou zvýhodnění i bonusů. Přilákat více obyvatel do venkovských sídel a tím zajistit větší přísun financí do obecních pokladen. Motivovat jednotlivé obce a obyvatele k zapojení se do rozvoje, formou například soutěží apd.. Podporovat rozvoj nových pracovních příležitostí. Zabránit formou vyjednávání a legislativních procesů ke změně základních institucí (mateřské, základní školy, obecní úřady, lékařství, apd.). Dotacemi z Evropských fondů realizovat liniovou infrastrukturu (vodovod, kanalizace, elektřina, plynovod, apd.). Vyúplňovat potenciál dětí, mládeže a seniorů. Vyúplňovat brownfields a greenfields.

Cíl:

Obnova malých obcí, zachování lidové architektury a domů. Přilákání nových obyvatel, firmiček a s tím spojený přísun většího financí do obecních pokladen. Navýšení cestovního ruchu. Spokojenost trvale žijících obyvatel a tím zamezení jejich nadměrnému odlivu.

Návrh opatření . 4

Rozvoj a zkvalitnění turistických a cykloturistických stezek.

Metoda dosazení opatření:

Pravidelným monitoringem kontrolovat stav a využitelnost turistických a cykloturistických stezek. S návazností na monitoring, navrhovat a realizovat nové trasy, formou přetrasování i doplnění stávajícího stavu. Zapojení obcí a dalších dotčených orgánů k spolupodílení se na tomto druhu cestovního ruchu.

Navýít po et informa níh tabulí a turistických zna ek. Turistické zna ky p emítit z d evin na samostatné sloupky a mezníky. Investovat do výroby nových turistických a cykloturistických map, leták a dal-ích informa níh zdroj (internet, informa ní centra, apd.).

Cíl opat ení:

Ofiivení stávajících stezek, lokalit a tím p íliv turist a finan níh zdroj .
Ochrana íivotního prost edí ve vytíílených oblastech.

Návrh opat ení . 5

Vyufflíí geocachingu (geoke-ínku), jako dal-í formy zdej-ího cestovního ruchu a ochrany íivotního prost edí, p írody a krajiny.

Metoda:

Spolupracovat s autory projektu geocachingu v eské republice, nap íklad vytvo ení internetových stránek s názvem šgeocaching CHKO Koko ínsko. Vytvo íí návrhy geocachingových stezek v mén turisticky vyufflívaných lokalitách. Formou p etrasování geocachingových stezek, usm r ovat nápor na turisticky vyufflívanou lokalitu a tím chránit okolní p írodu a krajinu.

Cíl:

Zvý-ení turistického potenciálu a finan ního zisku, který plyne z cestovního ruchu. Propagace mén známých kulturních a p írodních lokalit. Ochrana p írody a krajiny p ed náporem turist .

Návrh opat ení . 6

Podpora diverzifikaci zem d lských aktivit s ohledem na ízený rozvoj turistiky, agroturistiky a výstavba hipostezezek, které v sou asné dob v CHKO chybí.

Metoda:

Finan ní a legislativní podpora, ze strany dot ených orgán , malým ale í velkým farmám (ekofarem) a subjekt m zam ují na chov, ustájení a trénování koní. Formou vzd lanosti a informovanosti dosáhnout o zapojení t chto subjekt do provozu zdej-ího cestovního ruchu. Jednat s obcemi, se zástupci mikroregion a r zných spolk , v etn vlastník pozemk o vytvo ení nových hipostezezek a jejich návrhy poté aplikovat do reality.

Investovat do reklamních kampaní s propagací agroturistiky. Motivovat obce a další vlastníky nevyužitých pozemků k jejich reálnému a v-ém prosp-nému užitku v souvislosti s agroturistikou.

Cíl:

Navý-ení a oživení možností cestovního ruchu v oblasti. Příliv finančních zdrojů. Propagace méně známých lokalit a obcí. Podpora menších živnostníků.

Návrh opatření . 7

Navý-ení odpadkových košů, sbírných míst a využívání alternativních zdrojů v domácnostech a v objektech sloužících k cestovnímu ruchu.

Metoda:

Na regionální úrovni zajistit navý-ením počtu odpadkových košů v obcích a v jejich okolí, podél stezek, tábořiš a parkoviš, jako prevenci proti hromadění odpadků na veřejném prostranství. Zajistit navý-ení sbírných míst a jejich informovanost občanů a turistů, jako prevence proti vzniku černých skládek. Prosazovat a finančně zvýhodňovat alternativní zdroje a ekologická zařízení, jako prevence proti pálení odpadků v domácnostech a v objektech sloužících k cestovnímu ruchu. Dohlížet formou strážné služby, terénních pracovníků a pracovníků dotčených správ a orgánů, na dodržování platné legislativy a zásad v této problematice.

Cíl:

Zlepšení životního prostředí, zachování krajinného rázu. Úspora financí spojená s likvidací nelegálních černých skládek a obnovy životního prostředí.

Návrh opatření . 8

Zapojení stávajících i budoucích podnikatelských subjektů do vzájemného programu rozvoje cestovního ruchu a životního prostředí.

Metoda:

Především vzdělávacími a informačními prostředky se snažit přesvědčit živnostníky, kteří jsou již zapojeni do stávajícího cestovního ruchu, aby spolupracovali vzájemně, ale i s dotčenými orgány, které se podílejí na rozvoji cestovního ruchu, tzn. takzvaně, šnehrát si na vlastním písečku. Pořádat briefinky k této problematice. Financovat reklamní kampaň na podporu živností.

Cíl:

Zlepšení komunikace mezi jednotlivými subjekty a dotčenými orgány. Navýšení a zlepšení podmínek cestovního ruchu. Příklad nových finančních možností.

Návrh opatření . 9

Prosazovat další formy a druhy cestovního ruchu.

Metoda:

Ve spolupráci s dotčenými státními i nestátními organizacemi vytvářet podmínky pro vznik nových forem a druhů cestovního ruchu a tímto podporovat rozvoj nových poznávacích (zážitkových) aktivit, například stezky po stopách známých osobností, stezky po stopách mlynářské tradice (vodní mlýny například u Pšovce a například u Libčovic).

Cíl opatření:

Zvýšení atraktivnosti území, posílení cestovního ruchu a například trvale flujících obyvatel a financí.

Návrh opatření . 10

Navýšení odborníků zabývajících se problematikou životního prostředí, cestovním ruchem a správou chráněných krajinných oblastí.

Metoda:

Na úrovni Ministerstva školství a samotných školských institucí, zajistit kvalitní vzdělávací program nových adeptů k této problematice. Podporovat nové vzdělávací programy. Vytvořit pracovní místa na Správě CHKO Kokořínsko. Předávat zkušenosti mladým odborníkům.

Cíl:

Navýšení odborníků potřebných k vytváření nové legislativy, k vytváření rozvojových a strategických plánů, potřebných ke kontrole dodržování zásad a monitoringu stavu. Dojde ke zkvalitnění celé činnosti správy, ale i dalších dotčených orgánů.

9. DISKUSE

Diskuse byla provedena za pomoci metody expertizního průzkumu s níže oslovenými odborníky v dané problematice a dále na základ provedeného sociálního šetření mezi náhodně vybranými obyvateli trvale žijícími v CHKO Kokošsko s doplněním vlastního názoru.

V rámci zpracování této diplomové práce bylo aktivně spolupracováno s pracovníky Správy CHKO Kokošsko, konkrétně s vedoucím správy s Ing. Ladislavem Poláčkem, se zástupcem správy Ing. Michalem Smrčkem, kteří shodně k problematice uvedli, že Správa chráněné krajinné oblasti Kokošsko vykonává činnost v několika oblastech. Touto činností je výkon státní správy v oblasti ochrany přírody a krajiny, v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a dále péče o CHKO Kokošsko jako takové a další zvláště chráněná území. Dále uvedli, že Správa provádí opatření, směřující k zachování stavu přírody a krajiny a k jejich rozvoji v rámci managementových opatření programu péče o krajinu. Správa vede dokumentaci a provádí výzkum přírodních fenoménů, pracuje pro vědomost a podporuje informační činnost. Touto odborníkem byla položena otázka: „Jaký máte pohled a vlastní názor, na cestovní ruch a jeho rozvoj v chráněné krajinné oblasti Kokošsko?“. Bylo shodně odpovězeno, že cestovní ruch a jeho rozvoj v chráněné krajinné oblasti, jako Správa CHKO Kokošsko plně podporuje, i když s přísnými pravidly a náhledy v souvislosti s ochranou přírody a krajiny. Dále uvedli, že spíše než otázku businessu, který cestovní ruch přináší, upřednostují takzvaný „etický“ (nenásilný) turismus, který má menší dopady na životní prostředí. Samozřejmě si uvědomují, že v současné době je otázka financí prioritou číslo jedna, ale stále je potřeba dívat se v tomto pohledu spíše environmentálně a neupřednostňovat kvantitu nad kvalitou. Dobrým příkladem je fakt, že pokud by se pohlíželo pouze jen na otázku businessu, mohlo by dojít k přeměně a tím ke zničení ojedinělých území, které by přestalo být pro cestovní ruch zajímavé, a začalo by působit takzvaný „hořký“ efekt.

Je tedy potřeba především z tohoto pohledu informovat a vzdělávat osoby, které jsou v jednotlivých radách obcí, neziskových sdružení, dalších spolecích a osoby které jsou zodpovědní za rozvojové a strategické plány, aby se snažily o zachování atraktivity chráněné krajinné oblasti Kokošínka. Dalším dotazem pro oslovené odborníky byla otázka: „Jakým konkrétním způsobem Správa CHKO Kokošínko zajišťuje výkon svých pravomocí a povinností?“. Bylo zodpovězeno, že v souvislosti s platnou legislativou se jednotliví pracovníci správy, společně s dobrovolnými organizacemi a jednotlivci snaží o pravidelný monitoring celé oblasti a to se zaměřením na výskyt nových rostlinných, živočišných druhů, jejich ochranu a rozvoj, zjištění současného stavu přírodních a kulturních památek, turistických tras a dodržování zásad. Na základě monitoringu se zpracovávají návrhy, strategické plány a plány péče, z nichž se například vyvíjí nová maloplošná chráněná území, památné stromy, kulturní a přírodní památky a především se shromažďují informace, návrhy a poznatky, které budou zaneseny do hlavního plánu péče o chráněnou krajinnou oblast Kokošínko, jenž musí být schválen do roku 2013, od kdy má začít platit. Dalším nedílným úkolem Správy je neustálá komunikace a spolupráce nejen s dotčenými obcemi, městy, mikroregiony, svazky, spolky, s nestátními organizacemi, ale také spolupráce s Ministerstvem životního prostředí ČR (MŽP), s Ministerstvem Kultury ČR (MK), s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR (MMR), s Agenturou pro ochranu přírody a krajiny ČR (AOPK), s ostatními chráněnými oblastmi v ČR a s dalšími institucemi, které se podílejí především na legislativním procesu nebo jsou jinak prospěšné a významné a zasahují do chodu celé Správy CHKO Kokošínko. Pracovníci Správy uvedli, že zajištění fungování celé jejich organizace vyžaduje spousty času, odhodlání a odborníků, kteří však v současné době chybí z důvodu navenování pracovních tabulek vlivem úsporných opatření vlády ČR. Rádi by však do budoucna uvítali přísun nových, mladých a perspektivních odborníků, kteří by se podíleli na chodu celé Správy. Z rozhovoru s pracovníky Správy CHKO Kokošínko jsem si uvědomil, že nelze nahlížet pouze jedním směrem, ale je zapotřebí se nad daným problémem zamyslet a snažit se najít rovnováhu mezi ochranou životního prostředí a cestovním ruchem a také to, že fungování této organizace nese spoustu odpovědnosti nejen k dodržování platné legislativy, ale hlavně k zachování kulturního a přírodního bohatství pro další generace.

Další rozhovor byl proveden s pracovníky Ministerstva životního prostředí ČR, konkrétně s Ing. Martinou Páskovou Ph.D. z Odboru politiky životního prostředí. Této pracovníci byla položena otázka: „Jakým způsobem ovlivňuje jejich instituce chod chráněných krajinných oblastí v České republice?“. Bylo zodpovězeno, že především legislativně, návrhováním nových zákonů, vydáváním vyhlásek a nařízení, které usměrní chod těchto institucí z pohledu ochrany životního prostředí. Dále pak na základě zpracovaných plánů a dalších strategických a rozvojových materiálů z jednotlivých oblastí, se snaží na vnitrostátní i mezinárodní úrovni o získání státních a evropských dotací, grantů, které poté přerozdělují dle potřeb a důležitosti mezi jednotlivá chráněná území. Dále bylo uvedeno, že úkolem jejich Ministerstva, konkrétně ve vztahu ke chráněným oblastem v ČR, je to také spolupráce s neziskovými a různými dalšími organizacemi. Dále spolupráce s institucemi na regionální a nadregionální úrovni. Dalším položenou otázkou bylo: „Jaký máte vlastní názor na problematiku rozvoje cestovního ruchu v chráněných krajinných oblastech v ČR?“. Bylo zodpovězeno, že názory na tento problém se různí, ale jejich snahou je samozřejmě posilovat rozvoj cestovního ruchu, ale v závislosti na ochraně přírody a krajiny. Dále uvedla, že trend v posledních letech, především odpovědnost na nižší instance, tudíž v tomto případě na dotčená města a obce, jejichž katastr zasahuje do těchto oblastí, spíše nahrává, nežli environmentálnímu myšlení, myšlení ekonomického charakteru. Z rozhovoru s Ing. Martinou Páskovou Ph.D. jsem usoudil, že Ministerstvo životního prostředí ČR, potažmo stát ČR se snaží, aby odpovědnost na chod chráněných krajinných oblastí převzaly především jejich Správy a další dotčené instituce s ohledem na dodržování platných legislativních materiálů. Dále jsem pochopil, že otázka financí, které jsou zapotřebí k chodu těchto organizací se odvíjí ze současného, dle mého názoru, špatného stavu veřejných financí a s hospodařením státního rozpočtu. Dále bylo hovořeno s členkou výkonné rady, Místní akční skupiny (MAS) Vyhlídky, obanské sdružení, s Ing. Evou Těstákovou, která uvedla, že tato organizace zahrnuje 26 obcí nacházejících se v CHKO Kokořínsko a jejím cílem a posláním je napomáhat rozvoji aktivit vedoucích ke zlepšení kvality života na venkově a k rozvoji zdejšího cestovního ruchu.

Snaha poskytovat dostatek informací pro obyvatele regionu, organizovat vzdělávací kurzy a školení. Zajišťovat monitoring rozvojových procesů na území MAS Vyhlídky. Výhodou MAS Vyhlídky je znalost místního prostředí a poměrů i řešení problému rozvoje regionu, zkušenosti s komunitním plánováním potřeb, se zpracováním i s administrací projektu ze strukturálních fondů EU i z tuzemských dotačních titulů. Dále píše Ing. Těstáková uvedla, že jejich organizace také napomáhá v rozvoji cestovního ruchu formou návrhů, strategických a rozvojových plánů jednotlivých obcí. Dále uvedla, že tato organizace spolupracuje se Správou CHKO Kokořínsko, s dalšími institucemi, jako například s Místními akčními skupinami MAS LAG Podralsko, s kterou v současné době připravují mezuregionální projekt s názvem šZ Kokořínska do Podralska. Účelem tohoto projektu má být oživení cestovního ruchu, vznik nových možností ve spojení dvou ojedinelých oblastí, tj. atraktivity Kokořínska a atraktivity Máchova kraje. Ing. Těstáková uvedla, že jedním z problémů v současné době je zapojení (zajímavování) soukromých subjektů do rozvoje cestovního ruchu a ochrany přírody a krajiny. Jde přitom o to, že každý ze subjektů pracuje sám na sebe, aniž by se vzájemně podporovaly, jako je to obvyklé v zahraničí, například v Chorvatské republice, kde sice panuje velká konkurence, ale v dobré víře s prioritou na blaho turistů. V těchto zemích je normální, že pokud nám daný subjekt nemůže vyhovět, začleň nás automaticky ke konkurenci, nebo ví, že pokud konkurence tuto příležitost ráda vrátí, což u nás není zvykem. Dle Ing. Těstákové je zapotřebí zvýšit tlak na tyto subjekty, formou vzdělávání a informovanosti je přesvědčovat, aby změnil svůj postoj k dané věci. Z rozhovoru s Ing. Těstákovou jsem byl mile překvapen její vědomostí a odborným přístupem k dané problematice a zároveň jsem usoudil, že největší problém jejich působnosti není v lhostejnosti a nezaujatosti některých lidí. V diskusi bylo dále hovořeno s některými trvale pobyvajícími obyvateli na území CHKO Kokořínsko, mezi nimi například i dle chodce Josef Čermák z okolí Kokořínského dolu, který uvedl, že pivoť v této lokalitě z pohledu dle chodce představuje svá úskalí, zejména ve větších vzdálenostech základních institucí, jako jsou Krajské úřady, nemocnice, pošty, a zároveň rušení některých hromadných prostědků a spojů, ale také například pořítek pivoť v tichém, nenarušeném, přírodou obklopeném, venkovském prostředí.

Dále uvedl, že z pohledu mladého člověka se zde nachází nepřeberné množství aktivit spojené s cestovním ruchem a profitkem. V rámci oslovených zde trvale žijících osob se shodla na problematice finančního nedostatku obcí v jejich rozvoji. Jinak ocenili spolupráci jejich obecního zastupitelstva v angažovanosti s jinými organizacemi. K otázce jejich informovanosti k plánovaným akcím a strategiím obcí, kde trvale žijí, shodně uvedli, že v plné míře využívají především osobní znalosti s místními zastupiteli a s jejich názory, dále úředních desek a internetových informačních zdrojů stránek obcí. V rámci dotazovaných osob uvedla, že je zapojena nebo jinak zainteresována do fungování jejich obcí. Z diskuse oslovených trvale žijících obyvatel jsem zjistil, že jejich nespokojenost je na straně nekvalitní infrastruktury, zejména v nedokonalé a neúplné občanské vybavenosti. Naopak bylo zjištěno, že potenciálně mnoho osob zapojit se do rozvoje jednotlivých obcí, rozvoje cestovního ruchu a ochrany přírody a krajiny, je veliký. V rámci zpracování této diplomové práce bylo hovořeno s několika dalšími odborníky a lidmi, kteří jsou s touto problematikou spjatí a kteří poskytli velmi cenné informace, ale bohužel rozsah práce by asi zřejmě nestačil, všechny tyto zkušenosti a poznatky obsáhnout.

10. ZÁVĚR

Analýzou chráněné krajinné oblasti Kokořínsko bylo zjištěno, že tato oblast patří svou rozlohou mezi středně velká CHKO v ČR s velmi rozmanitým krajinným rázem, podmíněným jedinečnou geomorfologií, hojností kulturních a přírodních památek, zachovalou lidovou – tradiční architekturou a řemesly, atraktivní biodiverzitou ekosystému, více proslavené známými osobnostmi a obdivovateli, jakými byli například spisovatel a básník, Karel Hynek Mácha nebo významný český učitelský vlastenec a propagátor turistiky na Kokořínsku, Josef Bedřich Cinibulk. Tento fakt nahrává zdejšímu hojnému cestovnímu ruchu, což potvrzují studie stávající odborné literatury o tomto kraji, ale i odborníci s ním spjatí. Výsledkem analýzy bylo zjištění jeho několika forem a přínosů, z nichž nejznámější je návštěva kulturních a přírodních památek, zdejší přírodní turismus, cykloturismus a horolezectví. Další formy jako například agroturistika, hipoturistika, geocaching, rybaření a sport patří mezi ty novější, méně známé, nebo méně nabízené, avšak do budoucna pro danou oblast velmi přínosné formy. Procentuální přibližné zastoupení těchto přínosů a forem cestovního ruchu lze vidět na obrázku 39. Ze získaných informací a dat byla sestavena SWOT analýza, za pomoci níž a po odborné konzultaci s pracovníky Správy CHKO Kokořínsko a dalších dotčených institucí, bylo vytvořeno 10 návrhů k ochraně přírody a krajiny v souvislosti s cestovním ruchem. Přínosem práce jsou zejména tyto návrhy, které budou dále vyutily při vzniku nového Plánu péče o CHKO Kokořínsko nebo při vzniku rozvojových a strategických plánů místních akčních skupin (LAG Podralsko, Vyhlídky, sdružení obcí) a napomohou ještě více tuto oblast ochránit a oživit.

Zpracováním práce byl získán komplexní materiál, který dostatečně vystihuje, popisuje chráněnou krajinnou oblast Kokořínsko a zároveň který napomůže těm rozvíjet jejich odborné znalosti a ukázat, že se jedná o jeden ze skvělejších krajů, který je třeba svým zodpovědným chováním, ochránit i pro další generace.

11. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A POUŽITÝCH ZDROJŮ

- PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J.,** *Výkladový slovník cestovního ruchu.* Praha: MMR R, 2002. ISBN 80-239-0152-4.
- HESKOVÁ, M. a kol.,** *Cestovní ruch pro vy–í odborné –koly a vysoké –koly.* Praha: Fortuna, 2009. ISBN 80-7168-948-3.
- HRALA, V.,** *Geografie cestovního ruchu.* Praha: Idea Servis, 2002. ISBN 80-85970-36-8.
- VACULKA, J. a kol.,** *E-podnikání pro cestovní ruch.* Praha: MMR R, 2008. ISBN 978-80-87147-19-1.
- ADAMOVI , J.,** *Koko ínsko.* 1. vyd. Praha: eská geologická sluffba, 2006. ISBN 80-7075-669-1.
- ZIMERMAN, V.,** *Koko ínsko: krásy a zajímavosti.* M lník: Richard Kube–, 2004. ISBN 80-239-7422-X.
- INDROVÁ, K. a kol.,** *Cestovní ruch (základy).* 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1569-4.
- PETR , Z.,** *Základy ekonomiky cestovního ruchu.* 2. upr. vyd. Praha: Idea servis, 2007. ISBN 978-80-85970-55-5.
- IHA , M.,** *Ochrana p írody a krajiny,* Praha: Karolinum, 1998. ISBN 80-7184-509-4.
- FORET, M., FORETOVÁ, V.,** *Jak rozvíjet místní cestovní ruch,* 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 80-247-0207-X.
- MALÁ V.,** *Základy cestovního ruchu,* Praha: Oeconomica, 2002. ISBN 80-245-0439-1.
- PÁSKOVÁ, M.,** *Udržitelnost rozvoje cestovního ruchu,* Hradec Králové: Gaudeamus, 2009. ISBN 978-80-7435-006-1.
- ST ÍBRNÁ, M.,** *Venkovská turistika a agroturistika,* Praha: Profi press, 2005. ISBN 80-86726-14-2.
- ST ÍBRNÁ, M.,** *Ekonomická efektivita podnikání v agroturistice.* Praha: Ústav zemědělských a potravinářských informací, 1997. ISBN 80-86153-36-3.
- POUROVÁ, M.,** *Venkovská turistika,* 1. vyd. Klatovy: AgAkcent, 2003. ISBN 80-903093-5-6.
- POUROVÁ, M.,** *Agroturistika,* 1. vyd. Praha: eská zemědělská univerzita, Provozní ekonomická fakulta ve vydavatelství Credit, 2000. ISBN 80-213-0672-6.
- POUROVÁ, M.,** *Agroturistika, možnosti rozvoje a perspektiva v eské republice,* 1. vyd. Praha: Kufr, 2000. ISBN 80-213-0672-6.
- VATKŮ, M.,** *Cestovní ruch a regionální rozvoj,* Praha: Oeconomica, 2002. ISBN 80-245-0445-6.
- VYSTOUPIL, J.,** *Metody pro tvorbu strategických a programových dokumentů cestovního ruchu.* Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4290-2.
- VYSTOUPIL, J.; MAUER, M.,** *Základy cestovního ruchu.* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2006. ISBN 80-210-4205-2.
- DIRNER, V.,** *Ochrana životního prostředí.* Praha: MfP R, 1997. ISBN 80-7078-490-3.
- BÖHM, A.,** *Cestovní ruch a životní prostředí.* 1. vyd. Praha: Merkur, 1980. BN 000119277.

- BALÁK, I.**, *Národní parky a chráněné krajinné oblasti*. 1. vyd. Praha: Olympia, 2003. ISBN 80-7033-808-3.
- NOVÁKOVÁ, M.**, *Turistická encyklopedie České republiky*. 1. vyd. Praha: Reader's Digest, 2010. ISBN 978-80-7406-106-6.
- NOVÁKOVÁ, M.**, *Hrady a zámky v Čechách, na Moravě, ve Slezsku*. 1. vyd. Praha: Olympia, 2005. ISBN 80-7033-874-1.
- JAROLÍMKOVÁ, L., REHOŤKOVÁ, J.**, *Postavení České republiky ve světovém cestovním ruchu*, 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2008. ISBN 978-80-245-1472-7.
- ZELENKA, J., MLS, K.**, *Dobrá praxe v udržitelnosti cestovního ruchu*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, Univerzita Hradec Králové, 2009. ISBN 978-80-7041-923-6.
- BUTLER, W., R.**, *Conceptual and Theoretical Issues*. Clevedon; Buffalo: Channel View Publications, 2006. ISBN 978-1-84541-030-8.
- DEREK, H.**, a spol., *Rural tourism and sustainable business*. Clevedon; Buffalo: Channel View Publications, 2005. ISBN 1-84541-011-4.
- GOELDNER, CH., RITCHIE, B.**, *Tourism: principles, practices, philosophies*. Hoboken, N. J.: John Wiley, 2009. ISBN 9780470084595 0470084596.
- CAALDERS, J.**, *Rural tourism development: a network perspective*. Eburon: Michiganská univerzita, 2003. ISBN 9051669410.
- NEWSOME, D. and col.**, *Dowling Natural area tourism: ecology, impacts, and management*. Channel View Publications: 2002. ISBN 1873150245.
- PARK, C., Chris**, *The Environment: Principles and Applications*. 2 edition Routledge: 2001. ISBN 0415217709.
- KEMP, D., David**, *Exploring Environmental Issues: An Integrated Approach*. Routledge: 2004. ISBN 0415268648.
- TOWNSEND, R., Colin**, *Essentials of Ecology*. 3rd Edition, John Wiley & Sons: 2008. ISBN 1405156589.
- BEGON, M., and col.**, *Ecology: From Individuals to Ecosystems*. 4th Edition, John Wiley & Sons: 2006. ISBN 1405111178.
- WILLMER, P., and col.**, *Environmental Physiology of Animals*. 2nd Edition, Wiley-Blackwell: 2004. ISBN 1405107243

Internetové zdroje:

- Ochrana přírody**. Oficiální web CHKO Kokořínsko. [online], 2008 [2010-19-10]. Dostupné na WWW: <<http://www.kokorinsko.ochranaprirody.cz/>>.
- Kokořínsko**. Oficiální web Kokořínska. [online], 2008 [2010-20-10]. Dostupné na WWW: <<http://www.kokorin.info/>>.
- Obec Kokořínsko**. Oficiální web obce Kokořínsko. [online], 2007 [2010-22-10]. Dostupné na WWW: <<http://www.obeckokorin.cz/>>.
- Chráněná krajinná oblast Kokořínsko**. Oficiální web Chráněné krajinné oblasti Kokořínsko. [online], 2007 [2010-11-10]. Dostupné na WWW: <http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=CHKO_kokorinsko_cz>.
- Středoevropský kraj**. Oficiální web Středoevropského kraje. [online], 2008 [2010-25-10]. Dostupné na WWW: <<http://www.kr-stredocesky.cz/portal>>.
- Liberecký kraj**. Oficiální web Libereckého kraje. [online], 2008 [2011-25-01]. Dostupné na WWW: <<http://www.kraj-lbc.cz/>>.

Ústecký kraj. Oficiální web Ústeckého kraje. [online], 2008 [2011-25-01]. Dostupné na WWW: <<http://www.kr-ustecky.cz/>>.

Turistik. Oficiální web turistiky v CHKO Kokošín. [online], 2000 [2010-19-10]. Dostupné na WWW: <<http://www.turistik.cz/>>.

Mapy CZ. Oficiální web Mapy CZ. [online], 2000 [2010-19-10]. Dostupné na WWW: <<http://www.mapy.cz/>>.

Cenia. Oficiální web české informační agentury životního prostředí. [online], 2005 [2010-19-10]. Dostupné na WWW: <<http://www.cenia.cz/>>.

Český statistický úřad. Oficiální web českého statistického úřadu. [online], 2009 [2010-19-10]. Dostupné na WWW: <<http://www.czso.cz/>>.

LAG Podralsko. Oficiální web LAG Podralska. [online], 2010 [2011-14-02]. Dostupné na WWW: <<http://www.lagpodralsko.com/>>.

Vyhledky, o. s. Oficiální web Vyhledky, občanské sdružení. [online], 2008 [2011-15-02]. Dostupné na WWW: <<http://www.vyhledky.eu/>>.

Sdružení obcí Kokošinska. Oficiální web Sdružení obcí Kokošinska, dobrovolný svazek obcí. [online], 2007 [2011-10-01]. Dostupné na WWW: <<http://www.sdruzenikokorinsko.cz/>>.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Oficiální web Ministerstva pro místní rozvoj ČR. [online], 2009 [2010-13-10]. Dostupné na WWW: <<http://www.mmr.cz/>>.

České dědictví UNESCO. Oficiální web českého dědictví UNESCO. [online], 2006 [2011-11-01]. Dostupné na WWW: <<http://www.unesco-czech.cz/>>.

CzechTourism. Oficiální web CzechTourism. [online], 2005 [2011-16-01]. Dostupné na WWW: <<http://www.czechtourism.cz/>>.

Turistika.cz. Oficiální web Turistika.cz. [online], 2007 [2011-22-01]. Dostupné na WWW: <<http://www.turistika.cz/>>.

Legislativa:

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí

Zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Zákon č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy

Zákon č. 200/1990 Sb., o postupcích

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí

Vyhlá-ka . 62/2001 Sb., o hospoda ení organiza ních sloflek státu a státních organizací s majetkem státu

Vyhlá-ka . 166/2005 Sb., o ochran p írody a krajiny v souvislosti s vytvá ením soustavy Natura 2000

Vyhlá-ka . 227/2004 Sb., kterou se provád jí n která ustanovení zákona . 100/2004 Sb., o ochran voln flijících flivo ich a plan rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dal-ích opat eních k ochran t chto druh a o zm n n kterých zákon

Vyhlá-ka 395/1992 Sb., kterou se provád jí n která ustanovení zákona eské národní rady . 114/1992 Sb., o ochran p írody a krajiny

Vyhlá-ka . 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochran p írody a krajiny

Na ízení vlády . 51/2005 Sb., stanovující druhy a po et pták , pro které se vymezují pta í oblasti

Na ízení vlády . 132/2005 Sb., stanovující národní seznam evropsky významných lokalit

12. SEZNAM OBRAZK

Obrázek 1 - Poloha CHKO Kokořínsko na mapě ČR.....	26
Obrázek 2 - CHKO Kokořínsko mapa ČR.....	27
Obrázek 3 - Skalní útvar Pokličky CHKO Kokořínsko	28
Obrázek 4 - Skalní okno CHKO Kokořínsko	28
Obrázek 5 - Vlhoký a jeho okolí CHKO Kokořínsko	29
Obrázek 6 - Geomorfologická mapka CHKO Kokořínsko s popisky neovulkanitů a významných vodních toků	30
Obrázek 7 - říčka Párovka v Přírodní rezervaci Kokořínský důl	32
Obrázek 8 - rybník U Vrby.....	33
Obrázek 9 - Hořec křífatý (<i>Gentiana cruciata</i>).....	36
Obrázek 10 - Krušník bahenní (<i>Epipactis palustris</i>)	37
Obrázek 11 - Vůr velký (<i>Bubo bubo</i>).....	40
Obrázek 12 - Netopýr rezavý (<i>Nyctalus noctula</i>)	40
Obrázek 13 - Čolek obecný (<i>Triturus vulgaris</i>)	41
Obrázek 14 - Kaňka náprstkovitá (<i>Verpa conica</i>)	42
Obrázek 15 - Voskovka kuflelovitá (<i>Hygrocybe conica</i>).....	43
Obrázek 16 - Měděský val CHKO Kokořínsko	45
Obrázek 17 - Mapa CHKO Kokořínsko s lesními obcemi.....	50
Obrázek 18 - Věková struktura obyvatelstva v CHKO Kokořínsko	51
Obrázek 19 - Struktura obyvatelstva v CHKO Kokořínsko dle pohlaví	52
Obrázek 20 - Produktivita obyvatelstva v CHKO Kokořínsko.....	53
Obrázek 21 - Vzdělanostní struktura obyvatelstva v CHKO Kokořínsko.....	54
Obrázek 22 - Národnostní struktura obyvatel v CHKO Kokořínska	55
Obrázek 23 - Mapa turistických zajímavostí CHKO Kokořínsko	62
Obrázek 24 - hrad (přestavěný na zámek) Houska	64
Obrázek 25 - hrad Kokořínský	64
Obrázek 26 - tvrz Staráky.....	64
Obrázek 27 - zámek Lobeč	65
Obrázek 28 - zámek Vidim.....	65
Obrázek 29 - zámek Kokořínský.....	65
Obrázek 30 - Turistická mapa CHKO Kokořínsko.....	67
Obrázek 31 - Cykloturistická mapa CHKO Kokořínsko.....	69
Obrázek 32 - hipoturistika v praxi	71
Obrázek 33 - farma Pykotský.....	71
Obrázek 34 - rybník Štěrbová, obec Vojtěchov.....	75
Obrázek 35- Autocamp Kokořínský.....	76
Obrázek 36 - Tábořiště U Splávky.....	76
Obrázek 37 - Rekreační středisko Sever	77
Obrázek 38 - Rekreační zařízení U Souk	77
Obrázek 39 - Procentuální zastoupení jednotlivých forem cestovního ruchu v CHKO Kokořínsko	79

13. SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Seznam Národních přírodních rezervací a parků v CHKO Kokořínsko.....	25
Tabulka 2 - Věková struktura obyvatelstva v CHKO Kokořínsko.....	51
Tabulka 3 - Struktura obyvatelstva v CHKO Kokořínsko dle pohlaví.....	52
Tabulka 4 - Produktivita obyvatelstva v CHKO Kokořínsko.....	53
Tabulka 5 - Vzdělanostní struktura obyvatelstva v CHKO Kokořínsko.....	53
Tabulka 6 - Národnostní struktura obyvatel v CHKO Kokořínsko.....	54

14. SEZNAM P ÍLOH

- P íloha . 1** ó Správní len ní v CHKO Koko ínsko k 01.01.2010.
- P íloha . 2** ó P ehled vodovod , kanalizací a OV k 31.12.2003 v obcích, nacházejících se v CHKO Koko ínsko.
- P íloha . 3** ó P ehled horolezeckých oblastí s po tem v íí a výstupových míst k 01.12.2009, nacházejících se v CHKO Koko ínsko.
- P íloha . 4** ó Seznam ubytovacích, rekrea ních a stravovacích za ízení k 31.12.2010, nacházejících se v CHKO Koko ínsko
- P íloha . 5** ó Státní jmenný seznam nemovitých kulturních památek v CHKO Koko ínsko k 31.12.1993. Výpis z Úst edního seznamu kulturních památek eské republiky, který vede úst ední organizace státní památkové pé e dle § 7 zákona . 20/1987 Sb., ve zn ní zákona . 242/1992 Sb.
- P íloha . 6** ó Chrán ná krajinná oblast Koko ínsko zonace.
- P íloha . 7** ó Chrán ná krajinná oblast Koko ínsko maloplo-ná zvlá-t chrán ná území památné stromy
- P íloha . 8** ó Chrán ná krajinná oblast Koko ínsko evropsky významné lokality NATURA

2000

Příloha . 1

Správní členění v CHKO Kokořínsko k 01.01.2010

Kraj	Okres	Obec s rozšířenou příslušností	Obec s okresním územím	Obec	<u>Katastr</u>
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	eská Lípa	Blíflvedly	Blíflvedly
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	eská Lípa	Blíflvedly	Hvozda pod Vlhoštěm
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	eská Lípa	Blíflvedly	Litice
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	eská Lípa	Blíflvedly	Skalka u Blíflvedel
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	eská Lípa	eská Lípa	Hemaničky u Dobranova
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	eská Lípa	eská Lípa	Píseň u Dobranova
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	eská Lípa	Holany	Holany
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	eská Lípa	Holany	Loubí pod Vlhoštěm
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	eská Lípa	Jestebí	Újezd u Jestebí
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	eská Lípa	Kravaře	Kravaře v echách
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	eská Lípa	Stvolínky	Stvolínky
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Blatce	Blatce
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Blatce	Houska
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Blatce	Tubofil
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Doksy	Kruh v Podbezdí zí
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Doksy	Vojetín
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Doksy	fišár v Podbezdí zí
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Dubá	Drafljev u Dubé
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Dubá	Devíce
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Dubá	Dubá
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Dubá	Korce
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Dubá	Nedamov
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Dubá	Zakáň
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Luka	Luka
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Tachov	Tachov u Doks
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Tuha	Domašice
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Tuha	Pavličky
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Tuha	Tuha u Dubé
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	Tuha	Tuhanec
Liberecký	eská Lípa	eská Lípa	Doksy	fidírec	fidírec v Podbezdí zí
Středoecký	Mělník	Kralupy nad Vltavou	Kralupy nad Vltavou	Kralupy nad Vltavou	Lobe
Středoecký	Mělník	Mělník	Mělník	Dobruška	Jestebice u Kokořína
Středoecký	Mělník	Mělník	Mělník	Dobruška	Stezvojice

St edo eský	M lník	M lník	M lník	Dolní Zimo	Dolní Zimo
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Koko ín	Janova Ves
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Koko ín	Koko ín
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Koko ín	™emanovice
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Koko ín	Truskavna
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Lhotka	Lhotka u M lníka
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Lib chov	Je-ovice
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Lib chov	Lib chov
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Medonosy	Medonosy
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Medonosy	Osinalice
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Nebuřely	Nebuřely
St edo eský	M lník	M lník	M lník	St emy	St emy
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Tupadly	Tupadly
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Vidim	Vidim
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Vysoká	Bosyn
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Vysoká	Chode u M lníka
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Vysoká	St ednice
St edo eský	M lník	M lník	M lník	Vysoká	Vysoká u M lníka
St edo eský	M lník	M lník	M lník	fielzy	Sitné
St edo eský	M lník	M lník	M lník	fielzy	fielzy
St edo eský	M lník	M lník	M-eno	Choru-ice	Velký Újezd u Choru-ic
St edo eský	M lník	M lník	M-eno	Kanina	Kanina
St edo eský	M lník	M lník	M-eno	M-eno	M-eno
St edo eský	M lník	M lník	M-eno	M-eno	Ole-no
St edo eský	M lník	M lník	M-eno	M-eno	Sedlec u M-ena
St edo eský	M lník	M lník	M-eno	M-eno	Skramou-
St edo eský	M lník	M lník	M-eno	Nosálov	Libovice
St edo eský	M lník	M lník	M-eno	Nosálov	Nosálov
St edo eský	Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	B lá pod Bezd zem	B lá pod Bezd zem	Bezd dice
St edo eský	Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	B lá pod Bezd zem	B lá pod Bezd zem	B ezinka pod Bezd zem
Ústecký	D ín	D ín	Bene-ov nad Plou nicí	Merboltice	Merboltice
Ústecký	Litom ice	Litom ice	Litom ice	Drahobuz	Stráfi-t u Drahobuze
Ústecký	Litom ice	Litom ice	™ tí	Sn dovice	Bylochov
Ústecký	Litom ice	Litom ice	™ tí	Sn dovice	Strachaly
Ústecký	Litom ice	Litom ice	™ tí	™ tí	Brocno
Ústecký	Litom ice	Litom ice	™ tí	™ tí	Chcebuz
Ústecký	Litom ice	Litom ice	Ú-t k	Ú-t k	Ra-ovice u Kalovic

Příloha . 2

Přehled vodovodů, kanalizací a OV k 31.12.2003, v obcích nacházejících se v
CHKO Kokořínsko

Obec (lokalita)	Vodovod		Kanalizace		OV	
	ano	ne	ano	ne	ano	ne
Okres eská Lípa						
Bečkov		*		*		*
Blatce		*		*		*
Blatceky		*		*		*
Blíževedly	*			*		*
Bukovec		*		*		*
Dečtář	*			*		*
Dol. Dubová hora		*		*		*
Domačice	*			*		*
Drahejov	*			*		*
Devětice	*			*		*
Dubá	*		*		*	
Heřmanky	*			*		*
Holany	*			*		*
Houska	*			*		*
Hvězda	*			*		*
Konrádov	*			*		*
Korce	*			*		*
Kruh		*		*		*
Kenov	*			*		*
Lhota	*			*		*
Litice		*		*		*
Loubí	*			*		*
Luka	*			*		*
Nedamov	*			*		*
Nedvízí		*		*		*
Panská Ves	*			*		*
Pavlíčky	*			*		*
Skalka	*			*		*
Stvolínky	*			*		*
Sušice	*			*		*
Tachov		*		*		*
Tuboň	*			*		*
Tuha	*			*		*
Tuhanec	*			*		*
Týn	*			*		*
Vojetín		*		*		*
Veselí	*			*		*
Zakán		*		*		*
Zátyní	*			*		*
Žár	*			*		*
Ždírec	*			*		*
Bosyn	*			*		*

Okres Mělník						
Brusné		*		*		*
Běezinka	*			*		*
Dobruše	*			*		*
Dolní Vidim	*			*		*
Dolní Zimo	*			*		*
Horní Vidim	*			*		*
Horní Zimo	*			*		*
Chodě	*			*		*
Chudolazy		*		*		*
Janova Ves	*			*		*
Jestebice	*			*		*
Jeřovice	*			*		*
Kanina	*			*		*
Kokošín	*			*		**
Kokošínský Dvůr		*		*		*
Lhotka	*			*		*
Libčochov	*			**		**
Libovice		**		*		*
Medonosy		*		*		*
Měno	*		*		*	
Nebužely	*		*		*	
Nosálov	*					
Nové Osinalice				*		*
Nové Tupadly	*			*		*
Olešno		*		*		*
Osinalice	*			*		*
Osinalický	*			*		*
Romanov	*			*		*
Sedlec	*			*		*
Sitné	*			*		*
Stěmý	*			*		*
Stězivojice	*			*		*
Tečmanovice	*			*		*
Tupadly	*			*		*
Vysoká	*			*		*
Vielčizy	*			**		**
Okres Litoměřice						
Brocno	*			*		*
Bylochov		**		*		*
Chcebuz	*			*		*
Moňnice		*		*		*
Újezd	*			*		*

** *přípravená projektová dokumentace*

Příloha . 3

Přehled horolezeckých oblastí s počtem výstupových míst k 31.12.2010
nacházejících se v CHKO Kokořínsko.

íslo oblasti	Název oblasti	Počet výst.	Počet výst. míst
1	Blířvedly - Stranné	1	2
2	Blířvedly - Hvězda	10	53
3	Vlhoř	1	4
4	Košický vrch	2	3
5	Lubenský potok - Sušice	7	9
6	Velký Bečkovský kopec	2	2
7	Drařejov	10	2
8	Nedvězí	1	4
9	Račice	10	22
10	Vlkov	9	15
11	Osinalice - Supí vrch	14	20
12	Osinalice - sever	2	0
13	Blatná	26	81
14	Houska	4	15
15	Tuboř	8	24
16	Planý důl	65	150
17	Vidím	10	10
18	skály mezi Osinalicemi a Dolní Vidímí	10	6
19	Nové Osinalice	10	8
20	Chudolazy	10	4
21	Jestebice	1	1
22	Vojtěchov - západ	1	1
23	Vojtěchov - nad vodárnou	2	6
24	Měno	48	125
25	Lhotka u Mlýnska - Těmpanch	10	10
		274	577

Příloha . 4

Seznam ubytovacích, rekreačních a stravovacích zařízení k 31.12.2010,
nacházejících se v CHKO Kokořínsko

Lokalita	Název	Kapacita
Kokořínsko	Penzion Myslivna	25
Kokořínsko	Krausův Letní byty	20
Kokořínsko	Chata Malbánska	3
Kokořínsko	Penzion Zámek Kokořínsko	28
Kokořínsko	Penzion Milánska	15
Kokořínsko	Penzion Malba	28
Kokořínsko	Penzion Orlí hnízdo	10
Kokořínsko	Penzion Milínka	4
Město	Penzion V Ráji	20
Město	Penzion V Údolí	9
Město	Hotel U Zlatého Lva	20
Město	Ubytovna Stadion	33
Město	Ubytovna TJ Sokol	60
Město	Hospůdka U Nás	15
Lobeč	Turistická ubytovna Zámek Lobeč	35
Kokořínsko	Autocamp Kokořínsko	60
Kokořínsko	Tábořiště U Splávků	100
Město	Rekreační středisko Sever	150
Město	Rekreační zařízení U Souk	35
Kokořínský důl	Restaurace U Tichých	25
Kokořínský důl	Restaurace U Slávků	32
Kokořínský důl	Restaurace U Grobiána	16
Město	Restaurace V Ráji	36
Město	Restaurace Pizza Krásná Vyhlídka	28
Město	Hospůdka U Nás	18
Město	Restaurace Plzeňská	70
Město	Restaurace U Zlatého Lva	54
Město	Restaurace Obecník	54
Lhotka	Vinárna Sova	34
Kanina	Restaurace Tmavcová Estere	28
Liblice	Stará hospoda	22
Liblice	Restaurant Liblice	42
Libčovice	Zámecká vinárna Libčovice	68
Libčovice	Restaurace U Pěmysla	36
Libčovice	Libčovská beseda	40
Blížejov	Zájezdní hostinec Legner	88

Příloha . 5

Státní jmenný seznam nemovitých kulturních památek v CHKO Kokořínsko
k 31.12.1993. Výpis z Ústředního seznamu kulturních památek České republiky,
který vede ústřední organizace státní památkové péče dle § 7 zákona . 20/1987 Sb.,
ve znění zákona . 242/1992 Sb..

Kat. číslo	Okres	Obec	Kulturní památka	.p.
2825	eská Lípa	Bečkov	Chalupa	1
2826	eská Lípa	Bečkov	Chalupa s výminkem	15
2823	eská Lípa	Blatce	Chalupa s areálem	19
2824	eská Lípa	Blatce	Chalupa	12
2827	eská Lípa	Blatky	Chalupa	4
2828	eská Lípa	Blatky	Chalupa	13
2840	eská Lípa	Blíževedly	Kostel sv. Václava s ohradní zdí	
2841	eská Lípa	Blíževedly	Trojicí sloup	
2843	eská Lípa	Blíževedly	Zícenina hradu Hřídčák	
2844	eská Lípa	Blíževedly	Zícenina hradu Ronov	
2845	eská Lípa	Blíževedly	Sýpka	40
2846	eská Lípa	Blíževedly	Dům	94
2848	eská Lípa	Blíževedly	Dům	5
3484	eská Lípa	Bořejov	Kostel sv. Jakuba s ohradní zdí	
3485	eská Lípa	Bořejov	Chalupa	2
3486	eská Lípa	Bořejov	Chalupa s výminkem	3
3487	eská Lípa	Bořejov	Chalupa	4
3419	eská Lípa	Bukovec	Chalupa	10
3420	eská Lípa	Bukovec	Chalupa	2
3421	eská Lípa	Bukovec	Chalupa	8
3422	eská Lípa	Bukovec	Chalupa	7
3423	eská Lípa	Bukovec	Chalupa	6
3424	eská Lípa	Bukovec	Chalupa	11
3425	eská Lípa	Bukovec	Chalupa se stodolou	
3426	eská Lípa	Bukovec	Chalupa s areálem	15
3427	eská Lípa	Dečná	Kostel sv. Václava s areálem	
3428	eská Lípa	Dečná	Kaplička	
3429	eská Lípa	Dečná	Chalupa	35
2894	eská Lípa	Domašice	Chalupa	5
2895	eská Lípa	Domašice	Usedlost s výminkem	7
2896	eská Lípa	Domašice	Statek s branou	17
2923	eská Lípa	Drahejov	Kaple sv. Jana Nepomuckého	
2924	eská Lípa	Drahejov	Chalupa	6
2904	eská Lípa	Devěice	Zícenina hradu Chudý hrádek	
2905	eská Lípa	Devěice	Dům	42
2906	eská Lípa	Devěice	Dům	4
2908	eská Lípa	Devěice	Zvonice	
2929	eská Lípa	Devěice	Chalupa	5

2910	eská Lípa	Dubá	Su-árna chmele	
2911	eská Lípa	Dubá	eskobratrská modlitebna	87
2912	eská Lípa	Dubá	Socha sv. Prokopa	
2913	eská Lípa	Dubá	Smír í k ífl	
2916	eská Lípa	Dubá	Kostel Nalezení sv. K ífle s areálem	
2917	eská Lípa	Dubá	socha sv. Jana Nepomuckého	
2918	eská Lípa	Dubá	Troji nís loup	
2919	eská Lípa	Dubá	Socha sv. Floriána	
2920	eská Lípa	Dubá	Budova okresního soudu	138
2921	eská Lípa	Dubá	Chalupa	208
2922	eská Lípa	Dubá	Chalupa	94
5380	eská Lípa	Dubá	D m	126
5418	eská Lípa	Dubá	D m	5
5419	eská Lípa	Dubá	D m	87
5420	eská Lípa	Dubá	D m	90
5421	eská Lípa	Dubá	D m	110
5422	eská Lípa	Dubá	D m	151
5423	eská Lípa	Dubá	Chalupa	164
5424	eská Lípa	Dubá	D m	182
5425	eská Lípa	Dubá	Chalupa	191
5426	eská Lípa	Dubá	d m	227
2907	eská Lípa	He mánky	Chalupa	48
2951	eská Lípa	Holany	Kostel sv. Má í Magdalény s areálem	
2952	eská Lípa	Holany	Z ícenina hradu Vítkovice	
2953	eská Lípa	Holany	Z ícenina tvrže Jiljov	
2954	eská Lípa	Holany	Chalupa	77
2955	eská Lípa	Holany	Chalupa	33
2958	eská Lípa	Holany	Chalupa	3
2959	eská Lípa	Holany	Zámek V ísek	
2960	eská Lípa	Holany	Fara	42
2968	eská Lípa	Holany	Tvrzi-t	
4838	eská Lípa	Holany	Místo esko-n mecké manifestace	
2829	eská Lípa	Houska	Hrad Houska s areálem	
2830	eská Lípa	Houska	Základy kostela Nejsv t j-í trojice	
2831	eská Lípa	Houska	Socha sv. Ludmily	
2832	eská Lípa	Houska	Chalupa	35
2833	eská Lípa	Houska	Chalupa	36
2834	eská Lípa	Houska	chalupa	14
2847	eská Lípa	Hv zda	Chalupa	21
3079	eská Lípa	Kruh	Kostel sv. Vojt cha	
5362	eská Lípa	Kruh	D m	3
2835	eská Lípa	Konrádov	Kapli ka	

2836	eská Lípa	Konrádov	Zvoni ka-vidlák	
2837	eská Lípa	Konrádov	Chalupa	9
2838	eská Lípa	Konrádov	Chalupa	14
3154	eská Lípa	K enov	Chalupa	16
3155	eská Lípa	K enov	Chalupa s areálem	8
3156	eská Lípa	K enov	Chalupa	22
3157	eská Lípa	K enov	Chalupa s vým nkem	4
3452	eská Lípa	Lhota	Chalupa	7
3453	eská Lípa	Lhota	Chalupa	17
3454	eská Lípa	Lhota	Chalupa	14
3455	eská Lípa	Lhota	Chalupa	12
3069	eská Lípa	Litice	Chalupa	30
3097	eská Lípa	Litice	Chalupa	11
2964	eská Lípa	Loubí	D m	3
2965	eská Lípa	Loubí	Chalupa s areálem	46
2966	eská Lípa	Loubí	D m s areálem	1
2967	eská Lípa	Loubí	D m	12
3100	eská Lípa	Luka	Roubená ohrada	
5507	eská Lípa	Luka	D m se stodolou	5
5508	eská Lípa	Luka	D m	14
5509	eská Lípa	Luka	D m	15
5510	eská Lípa	Luka	D m	24
5511	eská Lípa	Luka	D m	39
3153	eská Lípa	Nedamov	Chalupa	19
2926	eská Lípa	Nedv zí	Chalupa	8
2927	eská Lípa	Nedv zí	Chalupa s areálem	12
2928	eská Lípa	Nedv zí	Chalupa	22
2929	eská Lípa	Nedv zí	Chalupa se sýpkou	14
2897	eská Lípa	Obrok	Chalupa	3
2898	eská Lípa	Obrok	Chalupa	13
3346	eská Lípa	Pavli ky	Chalupa s areálem	6
3347	eská Lípa	Pavli ky	Chalupa	29
3348	eská Lípa	Pavli ky	Kaple sv. Jana Nepomuckého	
2839	eská Lípa	Tubofl	Chalupa	7
3349	eská Lípa	Tuhanec	Chalupa	16
3350	eská Lípa	Tuhanec	Chalupa	6
3351	eská Lípa	Tuhanec	Chalupa s areálem	7
3336	eská Lípa	Tuha	Chalupa se sýpkou	46
3337	eská Lípa	Tuha	Kostel sv. Havla s areálem	
3338	eská Lípa	Tuha	Soubor soch hory Olivetské	
3339	eská Lípa	Tuha	Socha sv. Floriána	
3341	eská Lípa	Tuha	Chalupa s vým nkem	1
3342	eská Lípa	Tuha	Chalupa	44
3343	eská Lípa	Tuha	Chalupa	3
3344	eská Lípa	Tuha	Chalupa s areálem	25

5363	eská Lípa	Vojetín	Usedlost s areálem	1
5364	eská Lípa	Vojetín	Chalupa	2
5365	eská Lípa	Vojetín	Usedlost	3
5366	eská Lípa	Vojetín	Usedlost s areálem	4
5367	eská Lípa	Vojetín	Chalupa	10
5368	eská Lípa	Vojetín	Usedlost s areálem	20
5369	eská Lípa	Vojetín	Usedlost s areálem	22
5370	eská Lípa	Vojetín	usedlost	23
5371	eská Lípa	Vojetín	Chalupa s areálem	25
5372	eská Lípa	Vojetín	Kapli ka sv. Antonína	
5457	eská Lípa	Vojetín	Areál myslivny	6
3415	eská Lípa	Zak-ín	Chalupa	40
3416	eská Lípa	Zak-ín	Chalupa	42
3417	eská Lípa	Zak-ín	Chalupa	29
3418	eská Lípa	Zak-ín	Z ícenina zvaná Pustý zámek	
3479	eská Lípa	fidírec	Chalupa	6
3480	eská Lípa	fidírec	Chalupa se stodolou	10
3481	eská Lípa	fidírec	Kovárna	19
3482	eská Lípa	fidírec	Chalupa	20
3483	eská Lípa	fidírec	Chalupa	11
3462	eská Lípa	fi ár	Chalupa se sýpkou	5
3463	eská Lípa	fi ár	Chalupa se sýpkou	6
3464	eská Lípa	fi ár	Chalupa	7
3465	eská Lípa	fi ár	Chalupa	8
3466	eská Lípa	fi ár	Chalupa s areálem	9
3467	eská Lípa	fi ár	Chalupa s areálem	10
3468	eská Lípa	fi ár	Zem d lská usedlost	17
3469	eská Lípa	fi ár	Chalupa	22
3470	eská Lípa	fi ár	Chalupa s areálem	25
5390	eská Lípa	fi ár	D m	4
5391	eská Lípa	fi ár	Usedlost s areálem	11
5392	eská Lípa	fi ár	D m	13
5393	eská Lípa	fi ár	D m	14
5394	eská Lípa	fi ár	Usedlost s areálem	18
5395	eská Lípa	fi ár	Usedlost s areálem	19
5396	eská Lípa	fi ár	D m	21
5397	eská Lípa	fi ár	D m	28
5398	eská Lípa	fi ár	Usedlost s areálem	32
5399	eská Lípa	fi ár	Usedlost s areálem	33
5400	eská Lípa	fi ár	Usedlost s areálem	36
5401	eská Lípa	fi ár	D m	42
5402	eská Lípa	fi ár	D m	45
5403	eská Lípa	fi ár	D m	46
5404	eská Lípa	fi ár	D m	50
5405	eská Lípa	fi ár	D m	54

5406	eská Lípa	fi ár	Chalupy	56
5407	eská Lípa	fi ár	Kovárna	13
5427	eská Lípa	fi ár	Usedlost s areálem	42
2052	Litom ice	Brocno	Chalupa s areálem	17
4534	Litom ice	Brocno	Chalupa s areálem	19
2048	Litom ice	Chcebuz	Kostel sv. Petra a Pavla s areálem	
2049	Litom ice	Chcebuz	Souso-í P.Marie, sv.J.Nepomuckého a sv. Vav ince	
2050	Litom ice	Chcebuz	Statek	1
2051	Litom ice	Chcebuz	H bitovní kaple s areálem	
2322	Litom ice	Mo-nice	K ífl	
2323	Litom ice	Mo-nice	Zem d lská usedlost	21
2053	Litom ice	Újezd	Chalupa	22
1437	M lník	Bosyn	Areál zámku	
3838	M lník	Bosyn	řidovský h bitov	
3763	M lník	Brusné	D m	13
3691	M lník	Dob e	Areál usedlost	1
3692	M lník	Dob e	Areál usedlost	3
3693	M lník	Dob e	D m	4
3694	M lník	Dob e	D m	8
3695	M lník	Dob e	D m	15
3696	M lník	Dob e	Areál usedlost	16
3697	M lník	Dob e	Areál usedlost	19
3698	M lník	Dob e	Areál usedlost	23
3702	M lník	Dob e	Areál usedlost	24,32
3699	M lník	Dob e	D m	25
3700	M lník	Dob e	Areál usedlost	28
3701	M lník	Dob e	D m	29
3703	M lník	Dob e	Skalní reliéf Uk ířování	
1413	M lník	Hradsko	Areál kostela sv. Ji í	
1452	M lník	Hradsko	Hradi-t š Hradskoř	
3842	M lník	Chudolazy	Areál usedlosti	6
1443	M lník	Chudolazy	Obytný d m usedlosti	7
3843	M lník	Chudolazy	D m	13
3844	M lník	Chudolazy	Areál usedlosti	14
3845	M lník	Chudolazy	Areál usedlosti	19
3846	M lník	Chudolazy	D m	20
3847	M lník	Chudolazy	D m	22
3848	M lník	Chudolazy	D m	24
3704	M lník	Jest ebice	Areál usedlosti	1
3705	M lník	Jest ebice	Areál usedlosti	4
3706	M lník	Jest ebice	Areál usedlosti	5
3707	M lník	Jest ebice	Areál usedlosti	6
3708	M lník	Jest ebice	Areál usedlosti	7

3709	M lník	Jest ebice	Areál usedlosti	8
3710	M lník	Jest ebice	D m	9
3711	M lník	Jest ebice	D m	13
3712	M lník	Jest ebice	Areál usedlosti	20
3713	M lník	Jest ebice	Areál usedlosti	30
3714	M lník	Jest ebice	D m	31
3715	M lník	Jest ebice	Areál usedlosti	33
3716	M lník	Jest ebice	D m	34
3717	M lník	Jest ebice	D m	37
3718	M lník	Jest ebice	Areál usedlosti	41
3719	M lník	Jest ebice	D m	44
3720	M lník	Jest ebice	Areál usedlosti	55
3721	M lník	Jest ebice	D m	58
3722	M lník	Jest ebice	Areál usedlosti	65
3723	M lník	Jest ebice	K ífl s ohrazením	
3724	M lník	Jest ebice	Kaple	
3725	M lník	Jest ebice	Skalní kaple	
3726	M lník	Jest ebice	Skalní mlýn	
1346	M lník	Je-ovice	Soubor socha ských d l	
3756	M lník	Je-ovice	D m	10
1321	M lník	Kanina	Areál usedlosti	17,19
3765	M lník	Kanina	Areál usedlosti	9
3766	M lník	Kanina	Areál usedlosti	18
3727	M lník	Klu no	Areál usedlosti	4
1324	M lník	Koko ín	Areál zámku	1
1325	M lník	Koko ík	Souso-í sv. Mikulá-e Tolentinského	
1323	M lník	Koko ínský d l	Areál hradu Koko ín	
3728	M lník	Koko ínský d l	Hotel Harasov	1
3729	M lník	Koko ínský d l	Areál mlýna Ml e	8,9
3730	M lník	Koko ínský d l	D m	35
3731	M lník	Koko ínský d l	D m	37
3732	M lník	Koko ínský d l	Areál usedlosti	58
3767	M lník	Libovice	D m	5
3768	M lník	Libovice	Areál usedlosti	9
3769	M lník	Libovice	Sýpka	12
3770	M lník	Libovice	D m	22
1351	M lník	Lobe	Areál h bitovního kostela Pový-ení sv. K ífe	
1352	M lník	Lobe	Areál zámku	
3771	M lník	Lobe	D m	7
3772	M lník	Lobe	Areál usedlosti	37
1444	M lník	Medonosy	Areál kostela sv. Jakuba	
1445	M lník	Medonosy	Areál statku	15
1446	M lník	Medonosy	Areál usedlosti	22
1447	M lník	Medonosy	Socha sv. Ludmily	

3849	M lník	Medonosy	D m	1
3850	M lník	Medonosy	Areál usedlosti	4
3851	M lník	Medonosy	Areál usedlosti	6,76
3852	M lník	Medonosy	Areál usedlosti	15
3853	M lník	Medonosy	D m	18
3854	M lník	Medonosy	D m	23
3855	M lník	Medonosy	Areál usedlosti	27
3856	M lník	Medonosy	D m	30
3857	M lník	Medonosy	D m	35
3858	M lník	Medonosy	D m	38
3859	M lník	Medonosy	Areál usedlosti	39
3860	M lník	Medonosy	D m	53
3861	M lník	Medonosy	D m	67
3862	M lník	Medonosy	mlýn	149
1384	M lník	M-eno	Souso-í P. Marie	
3773	M lník	M-eno	Kostel sv. Martina	
3774	M lník	M-eno	Areál m stských lázní	
3775	M lník	M-eno	Skalní obydlí	
3920	M lník	M-eno	™védský val	
1386	M lník	Nebuffely	Areál kostela sv. Ji í	
1387	M lník	Nebuffely	Areál eskobratrského kostela	
3819	M lník	Nebuffely	Areál mlýna Krouflek	3
1397	M lník	Nosálov	Výklenková kapli ka Nejsv t j-í Trojice	
3776	M lník	Nosálov	Areál usedlosti	3
3777	M lník	Nosálov	Areál usedlosti	4
1398	M lník	Nosálov	Areál usedlosti	8
1399	M lník	Nosálov	Areál usedlosti	9
1400	M lník	Nosálov	Areál usedlosti	10
1401	M lník	Nosálov	Areál usedlosti	11
1402	M lník	Nosálov	Areál usedlosti	12
3778	M lník	Nosálov	Areál usedlosti	21
3779	M lník	Nosálov	Areál usedlosti	25
3780	M lník	Nosálov	D m	26
3781	M lník	Nosálov	D m	30
3782	M lník	Nosálov	D m	32
3783	M lník	Nosálov	Areál usedlosti	34
3784	M lník	Nosálov	D m	36
3785	M lník	Nosálov	D m	41
3786	M lník	Nosálov	D m	45
3921	M lník	Nosálov	Sellnerovo hradi-t	
3867	M lník	Nové Osinalice	D m	7
3868	M lník	Nové Osinalice	Areál usedlosti	8
3869	M lník	Nové Osinalice	D m	9
3870	M lník	Nové Osinalice	Areál usedlosti	11

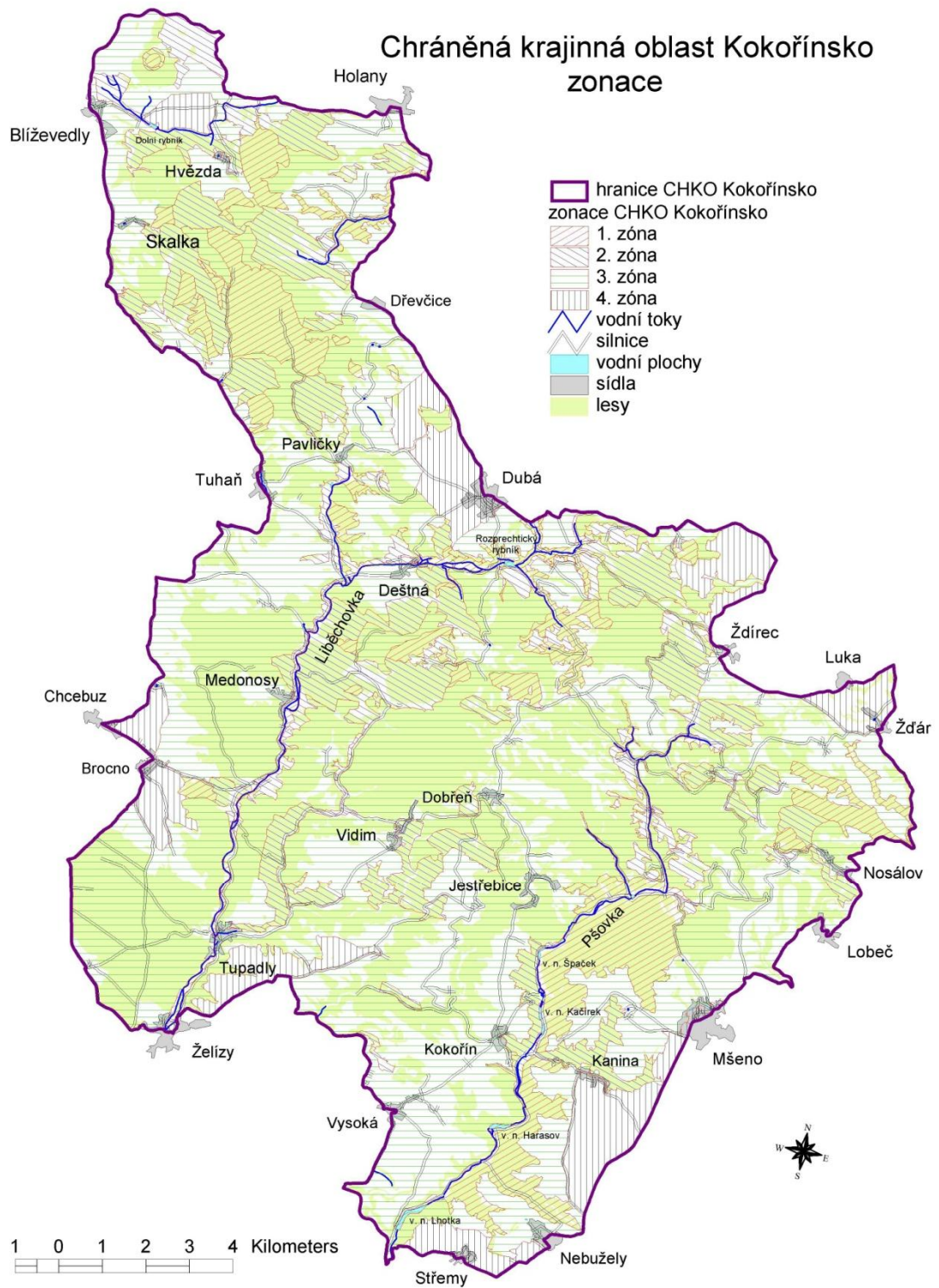
3871	M lník	Nové Osinalice	Areál usedlosti	13
3872	M lník	Nové Osinalice	Areál usedlosti	56
3873	M lník	Nové Osinalice	D m	57
3787	M lník	Ole-no	Areál usedlosti	5
3788	M lník	Ole-no	D m	6
3789	M lník	Ole-no	D m	7
3790	M lník	Ole-no	Sýpka	9
3791	M lník	Ole-no	Areál usedlosti	11
3792	M lník	Ole-no	Areál usedlosti	12
3793	M lník	Ole-no	Areál usedlosti	14
3794	M lník	Ole-no	D m	15
3795	M lník	Ole-no	Areál usedlosti	16
3796	M lník	Ole-no	D m	18
3797	M lník	Ole-no	D m	19
3798	M lník	Ole-no	D m	20
3799	M lník	Ole-no	Zvoni ka	
3863	M lník	Osinalice	Areál usedlosti	8
3864	M lník	Osinalice	D m	12
3865	M lník	Osinalice	Stáj a seník	15
3866	M lník	Osinalice	D m	17
3800	M lník	P íbohy	Areál usedlosti	9
3801	M lník	P íbohy	Stodola	10
3802	M lník	P íbohy	Areál usedlosti	14,40
3803	M lník	Ráj	D m s hospodá ským k ídlem	3
3804	M lník	Ráj	D m	4
3805	M lník	Ráj	Areál usedlosti	8
3806	M lník	Ráj	Areál usedlosti	9
3807	M lník	Ráj	Kaple	
3808	M lník	Sedlec	Areál usedlosti	1
3809	M lník	Sedlec	Areál usedlosti	23
3810	M lník	Sedlec	Areál usedlosti	29
3874	M lník	Sitné	Areál usedlosti	5
3875	M lník	Sitné	Areál usedlosti	17
3876	M lník	Sitné	Areál usedlosti	18
3877	M lník	Sitné	Areál usedlosti	19
3878	M lník	Sitné	D m	20
3831	M lník	St emy	Areál mlýna ^{TM} ampach	59
3733	M lník	St effivojice	Areál usedlosti	3,33
3734	M lník	St effivojice	Areál usedlosti	4
3735	M lník	St effivojice	D m	5
1297	M lník	St effivojice	Areál usedlosti	6
3736	M lník	St effivojice	Areál usedlosti	8
3737	M lník	St effivojice	Areál usedlosti	9
3738	M lník	St effivojice	D m	18
3739	M lník	St effivojice	Areál usedlosti	23

1280	M lník	Manovice	Kostel sv. Jana Nepomuckého	
3740	M lník	Manovice	Areál usedlosti	5
3741	M lník	Manovice	D m	21
3742	M lník	Manovice	Areál usedlosti	33
3743	M lník	Manovice	D m	37
3744	M lník	Manovice	Skalní obydlí	31
1281	M lník	Trusknava	Areál usedlosti	3
1282	M lník	Trusknava	Skalní obydlí	
1448	M lník	Tupadly	Areál Slavín	
3879	M lník	Tupadly	Vým nká ské stavení	7
3880	M lník	Tupadly	D m	9
3881	M lník	Tupadly	Areál usedlosti	20
3882	M lník	Tupadly	D m	26
3883	M lník	Tupadly	Stodola	27
3884	M lník	Tupadly	Stodola	28
3885	M lník	Tupadly	D m	31
1449	M lník	Tupadly	D m	42
3886	M lník	Tupadly	D m	50
3887	M lník	Tupadly	D m	55
3888	M lník	Tupadly	D m	56
3889	M lník	Tupadly	D m	57
3890	M lník	Tupadly	Areál usedlosti	65
3891	M lník	Tupadly	D m	81
3892	M lník	Tupadly	zvoni ka	
1428	M lník	Vidim	Areál zámku	
3928	M lník	Vidim	Areál kostela sv. Martina	
3839	M lník	Vidim	D m	3
3894	M lník	Vidim	Areál fary	4
3895	M lník	Vidim	Areál usedlosti	7
3896	M lník	Vidim	D m	12
3897	M lník	Vidim	D m	15
1425	M lník	Vidim	Areál usedlosti	22
3898	M lník	Vidim	D m	32
3899	M lník	Vidim	Areál usedlosti	34
1426	M lník	Vidim	Areál usedlosti	37
3900	M lník	Vidim	D m	67
3901	M lník	Vidim	Areál usedlosti	70,71
3902	M lník	Vidim	Areál usedlosti	72
3903	M lník	Vidim	Areál usedlosti	73
3904	M lník	Vidim	D m	74
3905	M lník	Vidim	Areál usedlosti	76
3906	M lník	Vidim	D m	77
3907	M lník	Vidim	D m	78
3908	M lník	Vidim	D m	80
3909	M lník	Vidim	Areál usedlosti	85

3910	M lník	Vidim	Areál usedlosti	86
3911	M lník	Vidim	Areál usedlosti	87
3912	M lník	Vidim	Areál usedlosti	162
3913	M lník	Vidim	Areál usedlosti	170
3914	M lník	Vidim	Skalní obydlí	57
3915	M lník	Vidim	Skalní obydlí	
3916	M lník	Vidim	Kaple sv. Václava	
3924	M lník	Vidim	Fragmenty tvrže š Starý zámekõ	
3745	M lník	Vlkov	D m	5
3746	M lník	Vlkov	D m	17
3747	M lník	Vlkov	D m	18
1433	M lník	Vysoká	Areál kostela sv. Václava	
1434	M lník	Vysoká	Areál evangelistického kostela	
3839	M lník	Vysoká	Hospodá ské stavení	8
3840	M lník	Vysoká	Areál fary	27
3841	M lník	Vysoká	D m	49
3923	M lník	Vysoká	Fragmenty hrádku Harasova	
1346	M lník	fielízy	Soubor socha ských d l	
3917	M lník	fielízy	D m	6
3818	M lník	fielízy	Areál usedlosti	38
3919	M lník	fielízy	D m	114

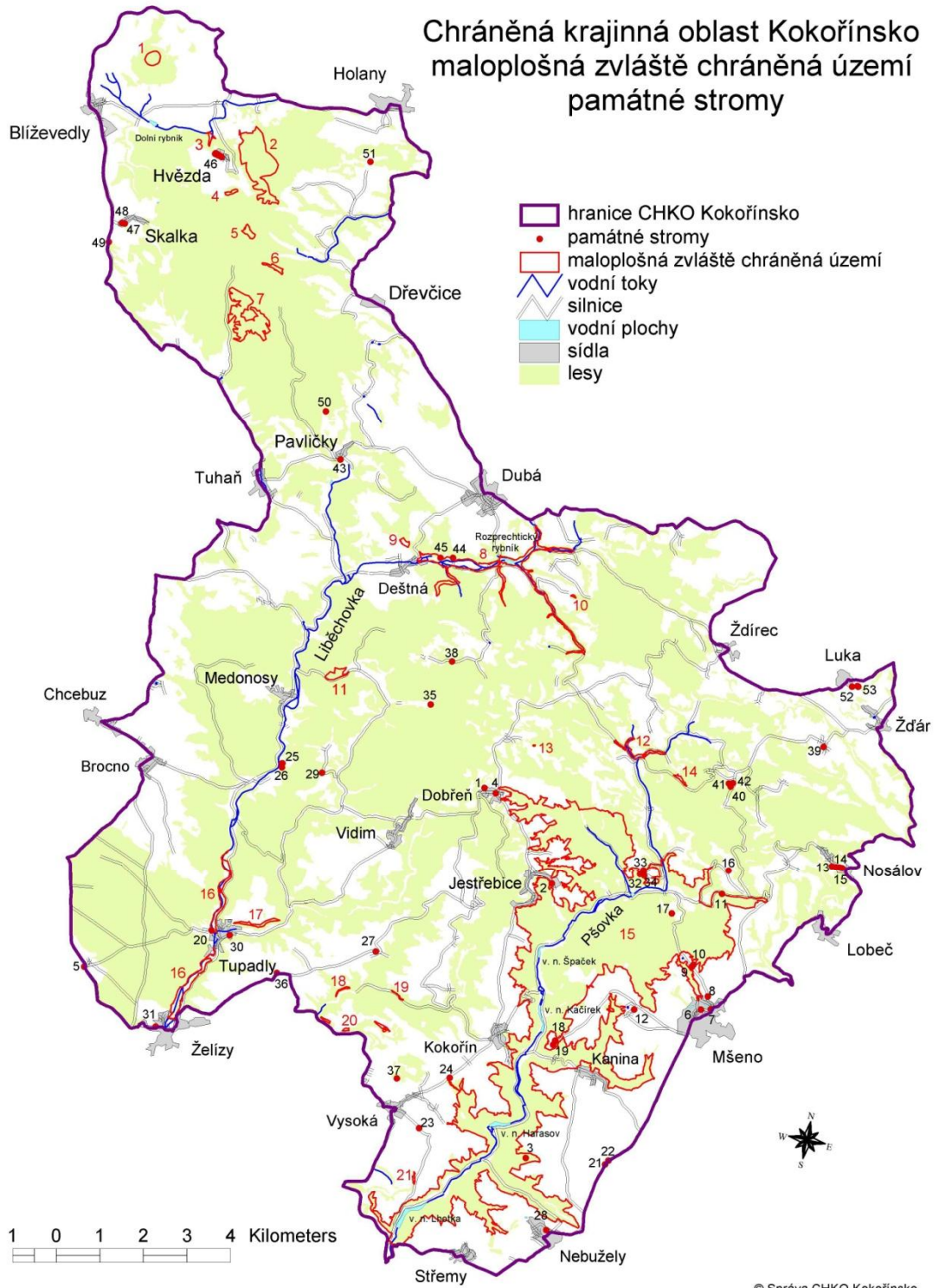

Příloha . 6

Zdroj: <http://www.kokorinsko.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=1637>

Příloha . 7

Zdroj: <http://www.kokorinsko.ochranaprirody.cz/index.php?cmd=page&id=1638>

